REALITATEA ilustrată

ANUL VII. Nr. 310
5 IANUARIE 1933

FLORI OTRĂVITOARE

Fabrici de frumuseţe

Frumuseţea în comerţ

SAR părea că aşa zisele institute de frumuseţe sunt o creaţie franceză. Eroare. Ele s'au ivit întâi în America de Nord, unde comerţul cu arta de-a înfrumuseţa femeia e în plină prosperitate. Fenomenul se datoreşte poate şi felului în care e construită acolo femeia.

Sânul femeilor americane, bunăoară, e în genere puţin dezvoltat. Şi cam lăsat în jos. Aproape totdeauna nesimetric. De ce? Nu se ştie. In schimb picioarele şi grumajii de-o desăvârşită frumuseţe (Americanele îşi arată bucuros picioarele). Acestea sunt caracteristicele generale ale frumuseţii femenine americane. Toate femeile sunt zidite după acest calapod, cu o singură variaţie: în mare sau în mic. In America nu există numere mijlocii, nu există *niciodată* numere mijlocii.

Există specialişti pentru fiecare parte a trupului.

In Chicago domnul Cathryn Murray se ocupă cu braţe şi gât. Cathryn Murray e înnalt, slab şi suge pastile de mentă. A studiat medicina la Viena.

Dacă totuşi Cathryn e bărbat, „Martin from Vienna" e o doamnă. Dacă întrebi de ea la No. 556 din Fifth Avenue, nu se arată numaidecât, dar ca să nu te plictiseşti se iveşte o pleiadă de saxoni tineri şi romantici care masându-ţi pulpa fredonează valsul „Dunărea Albastră". Dar nu sunt nemţi precum n'a fost Clemenceau chinez.

Un negustor de frumuseţe s'a pus sub hramul unei celebre curtezane franceze. „Du Barry Special Cleansing Cream for Beauty" e celebră. Firma Yardley & Co. din New-York are o ciudată specialitate: în zece şedinţe femeile dobândesc nu numai un ten autentic englezesc, dar şi accent englezesc. Căci accentul englezesc e în America semn de distincţie. Yardley & Co. nu duc lipsă de clinte

„Is your hair youngfoul?" întreabă Surorile Ogilvie — adică „Are părul dv. înfăţişare tânără?" şi repetând întrebarea, multe femei bagă de seamă că au nevoe de arta comercializată a surorilor Ogilvie.

„A skin you lovet o touch" zice John Woodburry, alt negustor de frumuseţe — adică „O piele plăcută la atingere...", exact ceiace doresc şi n'au toate femeile.

Stg.: Tip de frumuseţe modernă; jos: Intr'un institut american de frumuseţe.

Stg.: Un concurs între institutele de înfrumuseţare americane, la New-York.

In Fifth Avenue se află şi Regina Cosmeticurilor cu deviza: „your masterpice: yourself" (Capod'operă dumitale: dumneata însăţi).

Nu mai pomenim nenumăraţii negustori de frumuseţe, mai puţin cunoscuţi, care n'au decât un salonaş sau o mică odae particulară în care tae, ciopârţesc, lipesc, masează, găuresc, cos, întind, lungesc, scurtează, pictează, depilează. Gloria lor nu trece de un cartier sau numai de o stradă — dar la care femeile vin cu devoţiune să-şi repare surâsul, să-şi netezească pleoapele, să-şi scurteze guşile.

Căci şi la acest comerţ de frumuseţe vom găsi aceiaşi lege socială care domină pretutindeni în Statele-Unite: cinema pentru toţi, automobile pentru toţi, pentru toţi bae, teatru şi... scaun electric. Frumuseţe de-asemenea, pentru toţi şi toate: adevărat socialism ...

Tipul de frumuseţe la modă nu e etern (ca orice modă). E o mare deosebire între tipul Mary Pickford, extrem de preferat odinioară şi frumu-

Iată cum a evoluat moda feminină, dela veșmântul de frunze de viță până la mantoul de blană.

…sețea tip Greta Garbo, la care femeile americane țin de multă vreme. Probabil că cinematograful joacă un rol hotărâtor în provocarea modei. Deocamdată în atelierele de frumusețe se fabrică aproape exclusiv Grete Garbo. O carieră strălucită pare să facă azi tipul Marlene Dietrich și mulți susțin că în curând vom avea moda Joan Crawford — care e în întârziere.

Visul burghezului american s'a împlinit, mulțumită institutelor de frumusețe: poate lua masa în fiecare seară cu o stea de cinematograf. Dar se poate întâmpla, dacă lipsește un răstimp, ca visul să se schimbe fără știrea lui. Soțul care plecând a lăsat o Lilian Gish, la întoarcere găsește acasă o Gloria Swanson sau Lupe Velez. Sau — dacă lipsa a ținut prea mult — să nu mai găsească pe nimeni.

Institutele se ocupă mai cu seamă cu „modernizarea" fețelor. Căci nu e de-ajuns să schimbi nasul, bărbia sau buzele; un obraz în care a lucrat cuțitul, acul și pomada are nevoe de o expresie nouă. Ce-ar fi, bunăoară, chipul Marlenei Dietrich cu privirea lui Bebe Daniels?...

Există deci de curând și negustori de „expresie", care nu sunt nici fachiri nici șarlatani, ci psihiatri: oameni cu neobicinuită putere de convingere. Ei preschimbă voioșia clientelor, după necesitate, în melancolie sau melancolia în ștrengărie.

In această specialitate negustorii câștigă sume fabuloase — atât de fabuloase încât unul a fost în stare să zidească o casă de nebuni.

Tot americanii sunt primii care au îndrăznit să pue chirurgia și uneltele ei sângeroase în serviciul esteticei corporale. Inainte vreme nu se foloseau decât masagiile, cu aburi sau electricitate și diferite paste. Un mare „șlagăr" au fost injecțiile cu parafină. Spre a face să dispară, bunăoară, pungile sub ochi, se umplea pielea sub umerii obrajilor și sub tâmple și pentru suprimarea unei gușii se întindea pielea sub urechi și ceafă. Metoda nu era absolut sigură.

Dar odată cu chirurgia — mult mai sigură — s'au ivit și numeroși șarlatani. Nimeni nu poate opera o pustulă, fără a poseda o diplomă de doctor în medicină. Poți tăia câte nasuri, buze, gușii vrei, fără nicio diplomă dacă ai „institut de frumusețe" și clienta consimte. Dar situația n'a putut ține multă vreme, căci specialitatea se compromitea. Azi institutele de frumusețe au în serviciul lor, în America, profesori, savanți și medici iluștri, gata oricând să-și părăsească bolnavii pentru un „caz" de înfrumusețare, care e mult mai bănos. Reclama, oricât de mare, își acopere totdeauna cheltuiala.

Munca în aceste „fabrici de frumusețe" se face strict american, adică în serie. Se fabrică frumusețea, cum se fabrică automobilele, conservele, plăcile de gramofon. Aceleași rochii pentru femei, aceleași pălării. Și aceiași frumusețe. Azi se poartă: sprâncene smulse, coc de păr, gura cât se poate de mare.

Bărbații n'au vreme să se ocupe și de sufletul femeii; se mulțumesc cu înfățișarea. De-aceea femeea frumoasă din America n'are nicio savoare. Nu place profund nimănui. Dar e un fruct care suportă transporturile cele mai lungi.

Femeea care a căutat odată refugiul în fabricile de frumusețe, e asemenea femeii care și-a luat un amant fără să-l iubească: va lua zece. Se va duce de zece ori la scaunul de tortură. Căci operațiile cele mai isbutite nu țin prea mult. Carnea se desparte, țesuturile noui nu sunt bine hrănite — și aici chirurgul n'are nicio putere. E un fel de moarte. Și femeea care vede cum piere frumusețea, pentru care a suferit de mult, caută din nou ajutor acolo unde a mai găsit — deși nu pentru totdeauna. Dar succesul nu mai e atât de desăvârșit. Pornește o luptă nebună cu bătrânețea care începe...

Un specialist remarcabil în „comerțul de frumusețe" afirmă că un obraz care a fost „lucrat" de patru ori, nu mai e bun la nimic: soarta lui e pecetluită — și cusută.

Dar femeia nu crede niciodată că trebue să'mbătrânească.

Și după chirurgul conștiincios — vine rândul șarlatanului.

Numărul imens de femei frumoase pe care le întâlnești la tot pasul, a devalorizat frumusețea. Sunt atâtea femei frumoase, încât nimeni nu le mai ia în seamă. Bărbații nu se mai simt extrem de măguliți când ies la braț cu o femeie frumoasă, căci și ceilalți bărbați dinprejur au și ei la braț femei frumoase.

Din această pricină femeile nu se mai prețuesc și catologhează după însușirile fizice, ci după criterii exterioare: bijuterii, rochii, etc. Sumele cheltuite sunt uriașe, dar bărbatul le suportă, căci starea lui va fi judecată după cât cheltuește pentru luxul soției care, din această pricină, ia în chip firesc înfățișare de manechin de vitrină.

O noapte petrecută la Casinoul din Central-Park — 30 de dolari tacâmul — numai atunci face plăcere unui bărbat, când a băut șampania cea mai scumpă, in tovărășia celor mai frumoase perle din New-York.

Frumusețea e pentru femeia din America ceva atât de firesc, încât prea arareori se uită 'n oglindă. Pândește mai curând ochii rivalelor, ca să-și dea seamă cât e de prețuită. Frumusețea a distrus în femeia americană farmecul ei cel mai adânc — care nu se ivește, desigur, atunci când femeii i se cere numai plăcerea unei clipe. — *W.*

MENS SANA IN CORPORE SANO

Vechiul proverb latin este intens practicat de moștenitorul tronului României, Marele Voevod Mihai, care face zilnic exerciții de gimnastică suedeză la aparate, în sala special amenajată, atunci când vremea nu-i permite exercițiile în aer liber.

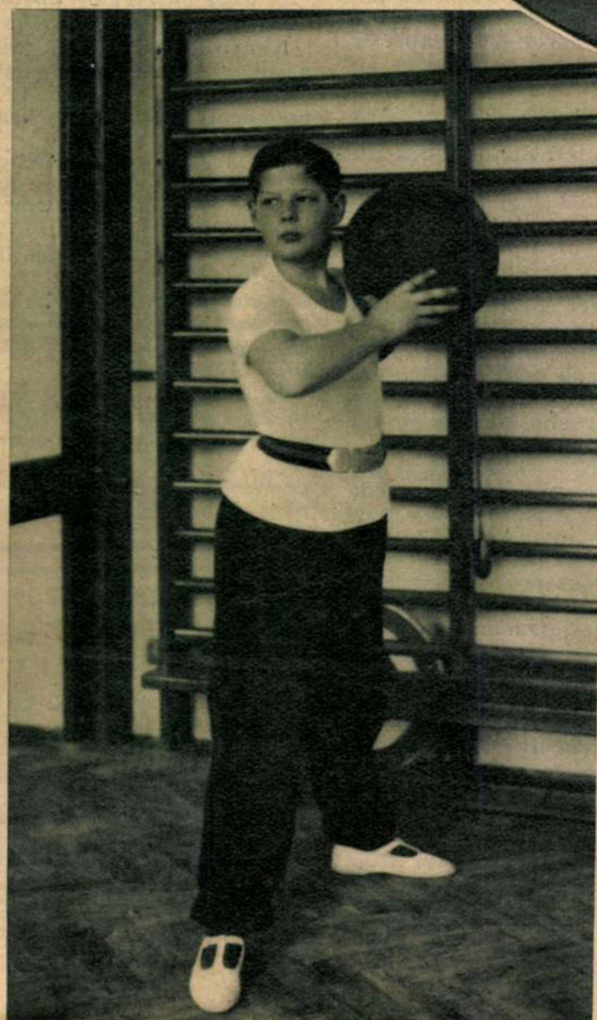

Fotografiile pe care le prezentăm aci, au fost luate în sala de gimnastică a palatului regal.

Sus: *Un exercițiu al Marelui Voevod Mihai;* dreapta în medalion *într'o pauză;* stânga jos: *Marele Voevod și d. Colonel Pălăugeanu, profesorul său de educație fizică;* mijloc jos: *exerciții de echilibru pe o bară;* dreapta jos: *Voevodul Mihai făcând exerciții cu mingea medicinală.*

(Fotografii I. Berman-Realitatea)

CUCUL...

TERAI e situat în partea de miază-zi a munţilor Himalaia. Este o regiune de junglă, bântuită neîntrerupt de friguri palustre, unde vegetaţia creşte îmbelşugată şi otrăvicioasă; o regiune presărată din loc în loc cu mlaştini, născute de pe urma numeroaselor cursuri de apă ce-şi au izvoarele prin partea locului, de unde se avântă apoi, în călătoria lor vijelioasă, spre golful de Bengal...

Climatul umed al Terai-ului prieşte vegetaţiei. Pretutindeni se cultivă ceaiul, însă din obişnuinţă, locuitorii nu beau decât whisky şi rom.

Iar cât priveşte pe Sam Hewlett, dela Buttakhat, decăderea morală a acestuia era extraordinară. Odinioară, plantaţia de ceai dela Buttakhat era cea mai vestită din întreg ţinutul Terai, însă sub administrarea lui Hewlett, ea se părăginise. Plantaţia aceasta preocupa continu pe Robert Thurston, reprezentantul unei mari agenţii de ceai din Calcutta, ce era însărcinată cu interesele numeroşilor plantatori din regiunea aceea.

Thurston se gândise mai de mult să-l pue în disponibilitate pe Hewlett, dar n'o făcuse până acum, din cauză că acesta era însurat şi numai de când soţia lui plecase în Anglia, pentru îngrijirea copilului lor bolnav, administratorul dela Buttakhat începuse să bea. Dar d-na Hewlett trebuia să se întoarcă şi deaceea Thurston mai făcea o ultimă încercare, cu nădejdea că femeea aceasta de ispravă va izbuti să-şi aducă soţul pe calea cea bună.

El se duse la Buttakhat într'o dimineaţă de *mansoon*, anotimpul ploilor torenţiale când pământul fumegă sub arşiţa dogoritoare a verii. Işi închipuia că d-na Hewlett se întorsese şi în sine doria ca Sam să-şi fi reluat ocupaţiile, neglijate vreme îndelungată. Dar înainte chiar de-a păşi pragul casei, îşi dădu seama că alte necazuri mai proaspete îl aşteptau aci şi că treburile mergeau mai prost de cât oricând.

Grăjdarul care-i luă calul, era peste măsură de abătut. Servitorii, îngroziţi, se retrăgeau din cale-i, unul după altul, aruncându-i priviri speriate. Când Hewlett eşi din casă, chipul lui era palid, iar sângele îi pierise cu desăvârşire din obraji. Se dădu cu un pas înapoi; ai fi crezut că se aştepta să vadă pe altcineva, deşi vizita lui Thurston îi fusese anunţată...

Cei doi bărbaţi făcură înconjurul plantaţiei, fără să ceară sau să dea vreunul, explicaţii. Plantaţia aceasta ajunsese într'o stare jalnică, năpădită de ierburi sălbatece şi mărăciniş. Dar ceeace-l uimi cu deosebire pe Thurston era faptul că nu se vedea nici un muncitor din Haiderabad. Cu toate acestea, nu erau nici cincisprezece zile de când el însuşi trimisese şaptezeci de lucrători din cartierul acela, la Buttakhat... Hewlett părea distrat şi vorbele lui aveau atât de puţină legătură, încât Thurston se plictisi în cele din urmă şi-l aduse înapoi, acasă. Intrară în salon, o încăpere mare, pătrată, ale cărui ferestre răspundeau pe verandă: încăperea aceasta era mobilată cu câteva fotolii şi un pat de răchită, acoperit cu perine.

Un obiect neobişnuit atrase luarea-aminte a lui Thurston. Era o pendulă cu cuc, urcată pe un dulap îngust şi lung, sculptat în stil grosolan şi care, avea înfăţişarea unui coşciug aşezat în picioare.

O sticlă cu whisky şi un sifon stăteau pe-o masă, alături. Hewlett, cu mâna tremurătoare, umplu un pahar şi-l întinse lui Thurston. Dar nu făcu acelaş lucru şi pentru el. In locul whisky-ului îşi aduse o băutură tonică. Cei doi bărbaţi, se aşezară apoi în fotolii, aprinzând ţigări de foi. Abia atunci Hewlett începu să vorbească.

— Nu prea mă simt în apele mele, zise el; când te-am auzit venind, am crezut că era Mac Ilheny, inspectorul de poliţie. Trebue să ştii că astă noapte s'a petrecut ceva îngrozitor aci... După masă, venisem în salonul acesta să stau câteva clipe liniştit... Noaptea era neobişnut de întunecoasă şi aerul năpădit de insecte cu miros desgustător: am fost nevoit să închid ferestrele. Luasem un pahar sau două, mai mult ca de obiceiu şi începusem să citesc o carte. De odată, ridicând capul, zării un chip omenesc lipit de geamul ferestrei...

Thurston zâmbi şi Hawlett se întrerupse ca să protesteze:

— Nu!... nu eram beat!

— Bine, zise Thurston, urmează...

— Mă repezii le fereastră, — reluă cellalt, dar chipul necunoscut dispăruse şi oricât m'am trudit să răzbat cu privirea prin bezna nopţii, n'am reuşit să văd pe nimeni... Eşii afară şi răscolii prin tufişurile din preajma casei, dar fără rezultat...

Crezând că fusesem victima vreunui joc al închipuirii, m'am întors în cameră, ca să-mi urmez cititul. Dar înainte de-a mă aşeza în fotoliu, trecui în camera de-alături de unde-mi luai revolverul, mă încredinţai că era încărcat şi-l pusei alături, la îndemână. Liniştea cea mai deplină domnia peste tot locul, dar după trecere de câteva minute, se auzi o zarvă nemai pomenită în cartierul muncitorilor. Tresării şi, în aceiaşi clipă, ţipete înfiorătoare răzbiau prin negura nopţii...

Hewlett se opri, respirând anevoe. Vorbise repede şi acum, paloarea din ce în ce mai pronunţată a chipului său, dovedia cu prisosinţă emoţia ce-l cuprinsese. Ţigarea i se stinsese. Thurston îi întinse un chibrit, îl luă, însă degetele-i tremurau în aşa măsură încât îl scăpă. Chibritul căzu jos. Thurston se pregăti să-i dea un altul, dar interlocutorul lui îl opri:

— Nu; zise el, n'am să mai fumez, şi se opri.

— Ţipetele erau îngrozitoare... — murmură el, — şi se opri iarăşi. Apoi, ca şi cum şi-ar fi vorbit lui însuşi:

— Da... de bună seamă că şi eu mă îngrozisem... Totuş, nu mă sperii atât de lesne... (Glasul i se însufleţi). Luai revolverul şi mă repezii în spre locul de unde venia sgomotul: o agitaţie de nedescris domnia în cartierul muncitorilor şi dintr'un început mi-a fost cu neputinţă să înţeleg ceeace se petrecuse. Apoi, la lumina slabă a lanternelor, zării cadavrele a doi copii, zăcând în mijlocul curţii. Gâtul li era tăiat, iar capetele aproape de deslipite de trupuri. O femee lungită alături de ei, scotea gemete înfiorătoare. Şi văzui un bărbat aplecat asupra ei învârtind în mână un cuţit înroşit de sânge. Lucrătorii, cu gurile căscate, făcuseră cerc de jur împrejur, fără ca vre-unul din ei să se amestece în scena aceasta. Atunci eu, fără a mai sta pe gânduri, am tras un foc de revolver şi cu un singur glonţ l-am ucis pe bărbatul acela...

Hewlett îşi şterse sudoarea de pe frunte.

— Proastă afacere !... zise Thurston, totuş ai făcut bine omorându-l...

— Nicidecum!... exclamă cellalt cu glas tremurător, fiindcă vezi... tocmai aci este răul...

— Răul?

— Omul pe care l-am ucis nu era asasinul, ci bărbatul femeii ce se sbătea în ghiarele morţii: un muncitor din Haiderabad înebunise şi masacrase pe cei doi copii şi mama lor. Ea murise când noi i-am ridicat corpul, iar asasinul fugise cu câteva clipe înainte de venirea mea...

— Dar cuţitul? întrebă Thurston.

— Ucigaşul fugind l-a aruncat, iar bărbatul îl ridicase din drum. Dar nenorocirea, este că toţi de acolo vor declara că fusesem beat, — încheiă el cu o mutră posomorită. Şi deodată, mânios:

— Dar nu eram!

Thurston tăcea... Era lesne de găsit scuze, dar şi lesne de învinovăţit. De bună seamă că un om în plinătatea facultăţilor sale mintale n'ar fi tras. In timpul acesta, Hewlett reluă:

— Imi închipuiam că lucrătorii din Haiderabad vor tăbărî cu toţii asupra mea. Erau câteva grupuri îndârjite şi toţi sco-

teau răcnete de mânie. Le spusei că mă duc să anunț poliția și vestea aceasta îi mai potoli. Curând după aceea se întoarseră pe la colibele lor. Dar în cursul nopții au fugit cu toții...

— Oamenii aceștia ne-au costat șapte mii de rupii, murmură Thurston, clătinând din cap.

— Și eu mă întreb cât au să mă coste pe mine!... L-am chemat pe Mac Ilheny, dar până acum n'a venit. Negreșit că atunci când va fi aci, o să spue că am fost beat... Și soția mea trebue să se întoarcă mâine seară!...

Thurston încearcă să-l liniștească, dar ce putea el să-i spue? Lovitura îi zdruncinase adânc creerul îmbuibat de alcool: bietul om era demoralizat în ultimul grad.

... Mâncară în tăcere; de rândul acesta, Hewlett abuză peste măsură de băutura lui tonică, dar Thurstan îl lăsă în pace. Un om, în situația lui, n'avea altceva mai bun de făcut decât să-și înece necazurile...

După masă, Thurston trebui să se ducă la o altă plantație. Hewlett îl rugă să aștepte sosireă lui Mac Ilheny, dar reprezentantul era grăbit să plece. Făgădui însă că se va întoarce după ce-și va face inspecția...

* * *

La trei zile după această întâmplare, împlinindu-și însărcinarea ce-o avusese prin partea locului, Thurston se urca pe bordul unui vaporaș ce făcea curse de-alungul coastei ca să se întoarcă la plantația administrată de Hewlett. Ar fi trebuit să ajungă la Dessaragung înainte de amiazi, iar de acolo, nu-i mai rămânea de făcut decât două ceasuri de drum, călare, ca să fie la Buttakhat. Dar pe râurile acestea navigația nu e sigură niciodată.

Soarele apusese când el debarcă la Dessaragung. Incepuse să plouă și temperatura scăzu odată cu înoptarea. Simțindu-se udat până la piele, Thurston renunță să-și mai continue drumul prin noapte, și se hotărî să doarmă la *Dak-Bungalow*, iar a doua zi dimineața să pornească înainte.

Dak-Bungalow, ce se întâlnește aproape pretutindeni în India, sunt un fel de adăposturi create de administrație pentru folosința călătorilor; ele sunt alcătuite dintr'un acoperiș rudimentar, sub care te poți numai adăposti. Dar acolo găsești totdeauna un bucătar care să-ți facă, în pripă, ceva de mâncare. Thurston își comandă prânzul și apoi se instală în fața casei, așteptând...

Tocmai atunci, o trupă ambulantă de scamatori indigeni eșia din Bazar și se apropie de el, cu plecăciuni nesfârșite. Piuitul unui pui de găină îl vesti că bucătarul abia începea să-i pregătească mâncarea. Trebuia, așa dar, să mai aștepte. Thurston făcu semn indigenilor să înceapă reprezentația.

Erau patru bărbați și un copil. Debutară, executând cu multă iscusință câteva scene cunoscute de agilitate; fără îndoială ar fi fost mai nimerit dacă scamatorul purta mai puține vestminte pe el. In timpul acesta, un altul din trupă, acompania gesturile scamatorului cu un uruit plictisitor de tobă. După ce primul scamator își închiă numărul, un al treilea ins înfipse vertical, o prăjină lungă pe care băiatul ce-i întovărășia începu să se cațăre cu agerimea unei maimuțe. Apoi, ținându-și echilibrul de-asupra prăjinei, acesta începu să se învârtească, acolo, ca o roată.

Mai târziu Thurston își aminti că se întrebase cum băiatul acela, culcat cu pântecele pe vârful prăjinei, nu fusese străpuns. Se mai întrebase de asemenea și ce avea să facă al treilea bărbat și de ce streinul acela îl privia atât de fix... In-

colo, nu-și mai aducea aminte de nimic... căci adormise...

* * *

Thurston vedea o cameră ce-i era destul de cunoscută. Femeea întinsă pe pat era frumoasă, blondă, iar climatul nu avusese nici o înrâurire asupra înfățișarei ei. Soarta fusese destul de vitregă, îngropând atâtea farmece nebănuite în jalea și pustietatea unei locuințe de plantator și aruncând-o în brațele brutei îmbuibate de alcool, care sta înaintea ei...

Apoi văzu că bărbatul acela era însuși Hewlett. Femeea, d-na Hewlett se înapoiase de curând dintr'o călătorie. Stăteau amândoi în salonul din Buttakhat; cucul, era lipit de perete, așa cum îl văzuse și Thurston, când fusese acolo ultima oară. Citiau, înțepeniți fiecare în câte un fotoliu. Hewlett ținea un revolver în mâna-i dreaptă, ascuns sub carte: arma era îndreptată asupra femeii. De odată cartea căzu jos. Hewlett trase. Sângele țâșni din pieptul femeii, iar capul i se aplecă într'o parte. Apoi Hewlett duse revolverul la frunte și trase din nou. In timp ce sgomotul detunăturii străbătea creerul lui Thurston, cucul începu să scandeze orele. Pasărea eși din cuibul ei și bătu sperioasă din aripi... Bătu din aripi de unsprezece ori...

* * *

Bucătarul venise să anunțe că masa era gata. Thurston se sculă, scuturându-se, înfiorat încă de spăimântătorul vis. Se întoarse și văzu că scamatorii dispăruseră, fără a fi cerut să li se plătească.

Buimăcit peste măsură, se duse să mănânce. Avea alte griji, cu mult mai importante decât scamatorii și visurile absurde. De aceea își dădu silința să alunge din minte și pe unii și pe ceilalți.

Totuș, după sfârșitul mesii, când își aprinse țigarea și încerca să stea în tihnă pe un scaun care-i făcea odihna cu neputință, — cântecul cucului răsună încăodată în mintea lui. Și sună, fără întrerupere, de unsprezece ori. Se uită la ceas, — nu era decât nouă, seara. Un gând sinistru i se cuibări în creer: dacă visul acela era un avertisment transmis de niște glasuri misterioase? Dacă vedenia aceea era o presimțire? Poate că Hewlett înebunise din cauza băuturii și a nenorocirii ce-i căzuse pe cap?... Când Thurston se despărțise de el, omul acesta era atât de abătut, încât îndreptăția tot soiul de bănueli. Poate că intenționa să-și ucidă soția, apoi să se omoare și el, la orele unsprezece!

Thurston se sinchisia prea puțin de telepatie, dar acum când ideia unei presimțiri trans misă în vis, pusese stăpânire pe gândurile lui, nu mai putea să nu-i dea ascultare. Dacă era cea mai mică posibilitate ca să ajungă la Buttakhat, înainte de ceasurile unsprezece, el o va face. Și avea toate șansele ca sarcina aceasta să-i reușească.

Plantațiile se aflau la două ceasuri de Dessaragung, două ceasuri de goană călare, la lumina zilei. Dar noaptea, numai Dumnezeu știe cât putea să se prelungească această cursă! căci trebuia să străbată jungla.

Din fericire, luna se ivise pe cer, iar noaptea era senină, cu toată ploaia din cursul zilei. Iși trase cismele, aruncă o manta pe umeri și se repezi la grajd unde-l trezi pe omul de serviciu cu câteva lovituri de picior. Dar mișcările acestuia i se părură prea încete și atunci puse el însuși șeaua pe cal, cu propriile-i mâini.

Și porni... Calul gâfâia; el, de asemenea, abia mai respira... Cum răsbise din nou pe o cărare, strânse frâul și dădu pinteni animalului. Aci era mai puțin întuneric și putu să deosibească spuma albă de pe grumajii calului. Dar nu îndrăznia să se oprească. Era vorba să salveze două vieți omenești.

Inainte de-a pătrunde iarăși în junglă, se uită la ceas, căci știa că se află la jumătatea drumului. Trecuse de ora zece. Iar partea cea mai anevoioasă a drumului începea, abia, de acum încolo. I se păru atunci că sarcina ce-și o luase întrece puterile lui. Se aplecă să-și pue

ceasornicul în buzunar, şi înfipse pintenii în coapsele calului. Deodată animalul se opri brusc, ridicându-se în două picioare, pe când un ţipăt jalnic pornia dintr'un tufiş. Părea să fie ţipătul unui copil, înfiorat de groază şi rănit. Thurston îşi încetini mersul: dacă era într'adevăr un copil, trebuia să se oprească. Dar pe când îşi apleca urechea, ţipătul fu repetat de sute de ori şi, în acelaş timp, auzi foşnete grăbite în jurul său. Turburase liniştea unui cârd de maimuţe, care fugiau înspăimântate şi, în goana lor, ţipau şi bolborosiau asurzitor.

Sgomotul se stinse apoi încet-încet, asemenea unor glasuri omeneşti ce se depărtau. Dar animalele se întoarseră, legănându-se din cracă în cracă, înaintea şi în spatele lui, de-asupra capului, la înălţimea calului, când de-o parte, când de alta. Se ţinură după el câteva leghe, încercuindu-l din toate părţile. Maimuţele întărâtau calul, făcându-l să gonească cu mai multă însufleţire, până ce Thurston îşi dădu seama că tovarăşii lui de drum erau de nesuferit. Nervii îi vibrau cu încordare pe când ici şi colo, rânjia câte o mască cu înfăţişarea de om şi şi de diavol în acelaş timp, iluminată de razele lunei, apoi se topia în întuneric. Acum, ceeace simţia el semăna aproape cu frica.

Se înfăşură şi mai strâns în manta, silindu-se să nu mai audă nimic şi-şi aţinti ochii asupra drumului. Imboldia calul fără milă, totuş nu reuşia să se descotorosească de fiinţele acelea care-l urmăriau ca nişte duhuri rele; nu putea nici să le întreacă nici să le alunge dinaintea ochilor lui. Noaptea începuse să devie fioroasă...

Se aplecă pe şea, urmându-şi drumul cu încăpăţânare. Şi când Buttakhat îi apăru după o cotitură brusc, în faţa ochilor, erau ceasurile unsprezece fără un sfert. Dar în clipa când vedea că truda nu i-a fost zadarnică şi că-şi ajunsese ţinta, calul se poticni, prăbuşindu-se la pământ. Thurston fu asvârlit înainte şi pe când se isbia cu capul de un corp tare, un văl întunecos îi împânzi mintea şi ochii...

* * *

Când se desmetici şi se ridică în picioare, primul lui gând fu să se uite la ceasornic. Acele tot mai însemnau ora unsprezece fără un sfert; ceasul însă se oprise. Va ajunge prea târziu? Aruncă o privire spre calul ce zăcea culcat pe-o coastă: nu mai respira. Atunci, el porni pe jos, împleticindu-se...

In apropiere de casă, văzu un grup de oameni, bărbaţi şi femei, cari se sileau să pătrundă cu privirile îngrozite prin ferestrele dela parter. Inţelese într'o clipă că nenorocirea ce se trudise zadarnic s'o înlăture, era fapt împlinit.

Picioarele îi tremurau, totuş el se îmbărbătă printr'o sforţare supremă a voinţei.

Mulţimea se dădu în lături, lăsându-l să treacă; el se apropie de fereastră şi aruncă o privire înlăuntrul camerei. O văzu pe femeia care-i apăruse în vis, lungită pe pat, cu o rană roşie chiar în locul unde văzuse sângele ţâşnind. De asemenea, era şi Hewlett, tot în locul unde-l văzuse în vis, mort, aşa cum îi apăruse...

Şi pe când Thurston îi privia buimăcit pe amândoi, cucul ieşi din cuibul lui şi bătu din aripi. Sună unsprezece ceasuri întocmai ca şi în visul prevestitor.

— Când s'a întâmplat nenorocirea? întrebă el pe câţiva oameni, cari se adunaseră în juru-i.

— La unsprezece dimineaţa, Sahib, răspunse unul din ei; în clipa când s'a auzit ultima detunătură, pasărea a început să cânte... Mac Ilheny, poliţistul, a venit la amiazi... Acum, s'a dus să facă anchetă în cartierul lucrătorilor...

Thurston îşi blestemă lipsa lui de chibzuinţă. La unsprezece dimineaţa... Aşa dar visul nu-l înşelase... Acum îşi aduce aminte că în vis, bărbatul şi femeia erau luminaţi de lumina zilei.

La câteva minute mai târziu, Mac Ilheny se apropie de el, iar Thurston îi repetă povestea lui Hewlett, precum şi propriul lui vis.

— Iată o lovitură straşnică a unui scamator prea iscusit, — zise poliţistul, totuş eu nu sunt din acei cari se pot înşela atât de lesne. Hewlett şi soţia lui n'au murit în împrejurările ce mi le-ai descris dumneata şi nu arma descoperită lângă cadavre a fost instrumentul crimei... Puţină răbdare... şi ucigaşul, pe care-l voi prinde cu orice preţ, va lua drumul spânzurătoarei...

Mac Ilheny se pricepea să citească în gândurile indigenilor. Dacă i-ar fi lipsit darul acesta, n'ar fi fost numit inspector general. După opt zile dela făptuirea crimei, el dădu o explicaţie amănunţită a faptelor petrecute:

— Ucigaşul era fratele omului pe care l-a împuşcat Hewlett, — spuse el lui Thurston: el s'a ascuns în dulapul ceasornicului şi a tras două gloanţe de revolver, printr'o gaură făcută acolo, într'adins... Apoi, a plecat în căutarea d-tale, urmându-te la Dessaragung. Amestecându-se în trupa de scamatori, el exercită asupra d-tale a putere hipnotică şi, pe când te aflai sub influenţa acestei puteri, ţi-a impus visul pe care mi l-ai povestit. Spera, în chipul acesta, să ne înşele pe toţi; dar, când l-am confruntat cu adevărul, îl văzui turburându-se, îşi pierdu tot cumpătul şi mărturisi crima!...

Trad. de G. RADULESCU

La casa de sfat a Partidului Naţional-Ţărănesc, sectorul III Albastru, s'au distribuit ajutoare cetăţenilor săraci din cartierul Filaret, de către comitetul în frunte cu preşedintele acestei circ. d. Petre F. Furmuzachi.

D-RA ANA ALTENLIU

eminenta directoare a şcoalei primare „Cuibul cu barză", care, împreună cu elevele-delegate de fiecare clasă, au strâns şi împărţit haine şi daruri elevelor sărace din susnumita şcoală.

AVEŢI GUTURAIU?

Nu-l mai daţi la altü

E ATÂT de greu de făcut binele! E mai uşor să eviţi de a face rău. Oamenii sunt însă curioşi. Şi mai ales superstiţioşi. Cine o fi băgat în capul oamenilor, că dacă îmbolnăveşti pe un altul, scapi tu însuţi de boală? Există obiceiul la cei inculţi şi inconştienţi, de a căuta să dea altuia guturaiul, pentruca dânşii să scape de el. Şi guturaiul este o boală molipsitoare foarte gravă. Foarte gravă fiindcă omul bolnav e complet lipsit de valoare pentru societate, pentru mediul în care se învârteşte. Puterea lui de muncă e redusă aproape la zero, activitatea lui cerebrală e nulă.

Pe vremuri, un doctor renumit, mamoş, Ignatz Philip Semmelweiss a produs o adevărată revoluţie, când a introdus în practica medicală spălarea mâinilor. A fost silit să lupte cu o generaţie întreagă, ca să dovedească un lucru elementar, anume că germenii de infecţie în boala lehuziei se află pe mâinile medicilor. Lupta a fost atât de crâncenă, încât în cele din urmă Semmelweiss a fost închis în casa de nebuni. De bună seamă că la fel i s'ar întâmpla medicului care ar începe lupta, spre a convinge lumea, că bolnavii de guturai trebuesc să stea în pat şi nu să umble pe stradă. Dacă ar stabili cineva care e valoarea din punct de vedere al sănătăţii, puterei de muncă, economie politică al individului bolnav de guturai, desigur că s'ar constata că aceasta este aproape nulă. E o formă periculoasă de eroism... pe socoteala altora, ceeace face victimele guturaiului: ei plimbă un crater de baccili şi infectează pe toţi cei cu cari vin împreună. Dacă te-ai apuca să-i spui unui bolnav dintre aceştia, că ar trebui cel puţin 48 de ore să stea izolat, să rămână acasă, culcat în pat, dânsul — strănutând ca o stropitoare — ţi-ar răspunde râzând :

— „Dar ce-ţi vine în gând ? Un fleac de guturai nu e boală!" şi în acelaş moment te-a îmbolnăvit şi pe d-ta!

Desconsideraţia pe care noi o acordăm guturaiului, e atât de mare, încât socotim pe unul care ar sta în pat pentru un guturai, drept exagerat şi fasolit. Iar în cazul că victima are norocul să aibe o slujbă, prin rămânerea lui în casă, pentru un guturai, riscă să şi-o piardă. Orbirea merge atât de departe în această privinţă, încât mai de grabă ţii închişi ca într'o colivie o turmă întreagă de strănutători, cărora le curge nasul umflat şi roşu şi cari nu pot lucra mai nimic, decât de a acorda unuia singur dintre ei concediu de două zile. Bolnavul de guturai, care molipseşte pe toţi cei din jurul său, e un adevărat pericol pentru întreprinderea în care lucrează: greşeli în socoteli, comportare nepoliticoasă faţă de clientelă, proastă dispoziţie de lucru, acestea sunt câteva din defectele celor cu guturai. Pe de o parte, guturaiul transformă pe pacient, pe timp de trei zile într'un dobitoc, a cărui capacitate intelectuală — oricât de mare i-ar fi străduinţa — scade până la zero. Pe de alta, boala aceasta, prin odihnă, somn şi căldura patului ar putea fi tămăduită în cel mult două zile. Deasemenea, dintr'un guturai neglijat, foarte adesea se poate căpăta o boală gravă.

La fel ca pentru toate boalele molipsitoare şi cu aceiaş eficacitate ar trebui să se aplice împotriva guturaiului următoarele legi de combatere :

1) Să se facă în toate şcoalele publice educaţia de cum trebue să ne comportăm când suntem bolnavi de guturai, cum să tuşim şi cum să strănutăm.

2) Cine-i bolnav, e izolat.

3) Nu e câtuş de puţin nepoliticos să dai la o parte şi să nu stai în faţa oamenilor cari strănută sau cari stropesc şi este chiar o datorie de onoare a oricărui cetăţean gutunărit de a umbla cu nasul şi gura acoperită. Deasemenea de a întoarce capul, ori de câte ori strănută sau tuşeşte.

4) Bolnavul de guturai nu are voe să dea mâna cu nimeni.

5) Patronii cari nu acordă subalternilor lor concedii de boală atunci când aceştia din urmă sunt gutunăriţi, trebuesc molipsiţi de guturai.

6) Se vor numi — în timpul toamnei şi al iernii — funcţionari speciali: „prinzători de guturai", cari vor urmări pe cei bolnavi şi le vor atârna un coşuleţ la nas, aşa încât să împiedice răspândirea microbilor.

7) Prezenta lege rămâne în vigoare până la data când un Congres de oameni competinţi în materie de guturai, vor rezolva problema: ce este în definitiv guturaiul? Cum te poţi apăra de guturai? Cum tratezi un guturai?

Momentan savanţii nu sunt de acord.

R.

Pomi de Crăciun în Capitală

FOTOGRAFIILE *pe care le prezentăm in această pagină, reprezintă câţiva pomi de Crăciun făcuţi in Capitală.*

Dreapta: *Pomul de Crăciun la Regimentul 4 Roşiori.* St. jos: *In casele d-lui Emil Pauker, directorul ziarelor „Adevĕrul şi Dimineaţa" s'a organizat deasemenea un pom de Crăciun.* Mijloc dreapta: *Serbarea pomului de Crăciun la şcoala de balet a domnişoarei Leria Niky.* St. jos: *Asistenţa la Pomul de Crăciun al Coloniei poloneze din Capitală.* Dreapta jos: *Patriarhul Miron Cristea, urmărind desfăşurarea Vicleimului în curtea Patriarhiei.* In medalion: *Două păpuşi vii.*

(Fotografii I. Berman-Realitatea)

ADMINISTRAȚIA financiară

CITITORUL își amintește că într'o bună zi am plecat împreună, să ne plimbăm pe cheiurile Dâmboviței. Punctul nostru inițial a fost locul pe unde Dâmbovița intră în București, dela Moara Ciurel, unde am vizitat ecluza uzinei hidraulice. Mai departe, am trecut pe lângă terenurile Pirotechniei, pe la Grozăvești, unde se construește un pod monumental, am traversat Controcenii și ajunsesem în ultimul număr în fața Palatului de Justiție, care sugerează scene sinistre, din marile procese contimporane.

Suntem deci acum pe podul Rahovei.

PODUL CALICILOR

Acest pod se numia în trecut „Podul Calicilor", împreună cu întreaga cale a Rahovei; străzile purtau pe atunci numele de poduri, fiindcă erau pavate cu lemn. Podul Calicilor își lua numele dela calicii (nevoiașii) cari locuiau, încă din secolul al XVI-lea, pe partea dreaptă a Dâmboviței, dincolo de baia Mitropoliei (unde vine astăzi grădina bisericei Domnița Bălașa) dela Palatul Justiției la dreapta, spre Sud, unde începea mahalaua calicilor, având la stânga țigănia Mitropoliei, ce se întinde dela actualele strade Sf. Apostoli la dreapta și 11 Iunie la stânga, și mergea înainte, în sus, până sub Guga Văii și viile lui Mihai Vodă, la dreapta, pe unde azi trec străzile Salvator, Emancipată, Meteor, Justiției, Egalității, etc. Calicii aveau un staroste al lor și vistieria da fiecăruia câte un ban pe zi. Azi calicii au azilele de noapte și coloniile de muncă. E foarte interesant de notat, faptul că azilul de noapte se află astăzi instalat tot pe cheiul Dâmboviței, pe care am numit-o „apă a morții", fiindcă alături de palate, pe malurile ei se adăpostește mizeria bucureșteană, rămpi de gunoaie, morga cu cadavrele în racle de sticlă, abatorul cu hecatombe de animale...

MIZERIA IN HAINE NEGRE

Acolo unde începea în trecut mahalaua calicilor, se ridică astăzi templul mizeriei în haine negre, adică administrația financiară a Capitalei, în care defilează în fiecare zi sute de pensionari; or, nimic nu reprezintă azi mai bine mizeria în haine negre, decât pensionarul public, și, într'o mai mică măsură, funcționarul.

Criză financiară. Statul întârzie cu plata salariilor. Pensionarii mor de foame. Nici o afacere nu merge. Unde să pipăim mai bine pulsul finanțelor?

La administrația financiară a Capitalei. Hall întunecos, cu aer de nerespirat, miros a praf de hârtie veche și cizme jandarmerești. Masă mare în mijloc, bănci, părete fictiv, cu ghișeuri: „Primiri", „Cassa" etc. Și o înghesuială, de par'că toată populația Capitalei nu are nimic de făcut, decât să plătească taxe la administrația financiară...

Câte mii de persoane se perindă prin fața acestor ghișeuri, — guri căscate ale Molohului administrativ, guri hrăpărețe, vecinic nesățioase? Cine stă să numere pe toți „solicitanții"?... La primele trei ghișeuri, coada este permanentă, dar mai redusă decât îmbulzeala barbară din dreapta, din fața gangului, transformat printr'o bară de lemn în ghișeu haotic. Aci se emit recipisele pentru cei ce au plătit diferite taxe, infinit de variate taxe, la celelalte ghișeuri.

Formalitățile pentru emite-

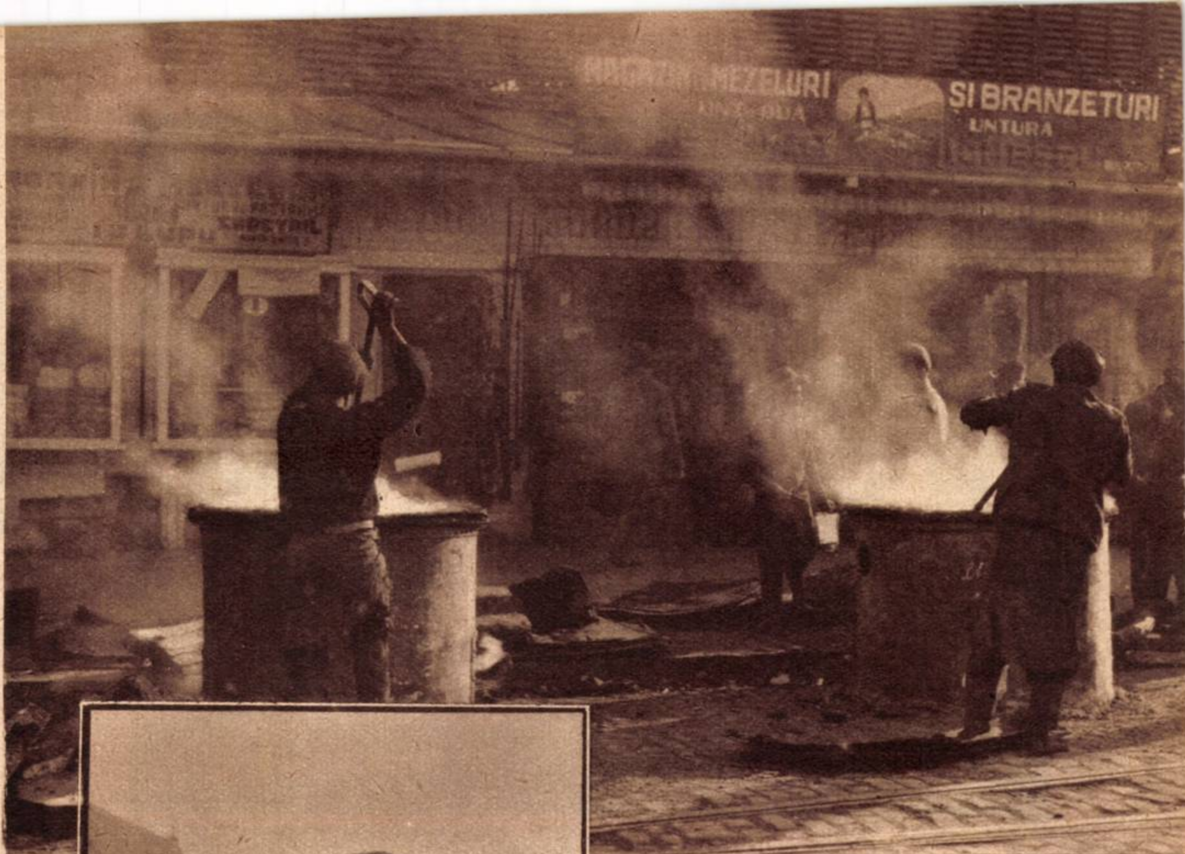

Sus: *Clădirea Administrației Financiare Centrale;* stg.: *Aspect din Azilul de Noapte.*

Jos: *Publicul urmărind de pe malurile Dâmboviței, serbarea Bobotezei.*

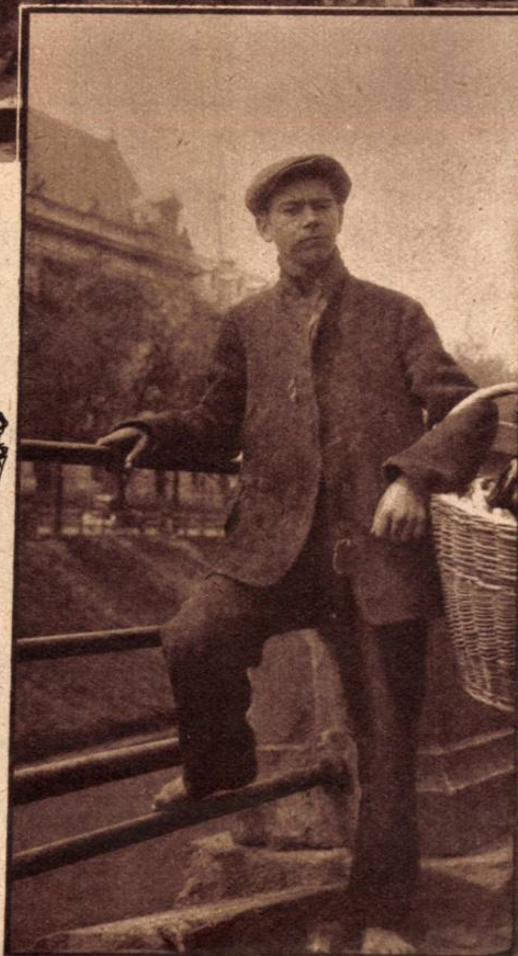

rea unei recipise, tot acel cortegiu de stampile, semnături, formulare „de umplut", timbrărie şi treceri în registre, cer un timp preţios, bir suplimentar pe care administraţia îl încasează dela contribuabil, peste taxa plătită peşin. Nu cunoaştem procesul cogitativ prin care funcţionarlâcul românesc a ajuns la concepţia că e stăpân pe ceasurile şi zilele petiţionarilor. De îndată însă ce „ai înaintat" o petiţie, eşti pierdut: ţi-ai vândut viaţa administraţiei. Timpul tău nu-ţi mai aparţine. Nici o altă ocupaţie nu mai îţi este îngăduit să ai, decât aceea de a aştepta pe un culoar de minister sau direcţiune. Noroc însă că la noi timpul nu e dolari, ca aiurea, ci numai lei depreciaţi.

Să vedeţi pe nefericiţii cari au de plătit o taxă la administraţia financiară! După înghiontirea dela „Primiri", — îi zice astfel ghişeului, probabil, fiindcă acolo primeşti ghionţi — treci în dreapta, la „emiterea actelor"...

Aci, într'un colţ de hall, cam o sută de bărbaţi, femei, cucoane, babe, liceeni, studenţi, soldaţi şi mai ales uşieri, se presează cât pot spre bara gangului-ghişeu, care te miri cum de rezistă unei asemenea presiuni de 100 nerăbdări putere. Căci cea mai îngerească sau călită răbdare, cedează aşteptării unei recipise...

Cineva de pe gang strigă numere sau nume, dar nu se aude ce vrea. Dacă ai norocul să faci parte din primul rând al celor ce asaltează gangul, poate că auzi despre ce e vorba şi poţi să răspunzi „prezent". Dacă nu, poţi să vii şi mâine după recipisă, căci deviza birocratismului românesc este pretutindeni: „vino mâine". .

Sus: *Şomenii încălzindu-se la cazanele de asfalt, de pe cheiul Dâmboviţei;* stg.: *Covrigarul face cea mai bună treabă, în faţa administraţiei financiare.*

LA PENSII

Hall identic, în altă aripă a clădirei. Suntem la pensii. Din aceste ghişeuri îşi încasează pensionarii echivalentul în hârtie al recunoştinţei Statului, pe care la-u servit o viaţă întreagă. Moşnegi mărunţi, cu ţăcălii cărunte sau favoriţi paşoptişti. Băbuţe gârbove, cu mitene şi pălăriuţe cât o farfurie de desert, înclinată spre frunte, şi cu briduri pe sub bărbia în formă de vârf de galoş. Văduve în doliu, foşti generali, băţoşi încă, sau covârşiţi de mizerie...

— Ce stai domnule, gură cască? Treci de-ţi ia bonul !...

Invitaţie brutală, la care invitatul răspunde ca pentru sine :

— Şi când te gândeşti că am comandat o divizie în războI !...

Dar în ce minister sau administraţie nu găseşti şefi de birou îndopaţi de propria lor importanţă, scrobiţi de vanitatea de a fi „şefi", ambetaţi de atâtea „solicitări", unde nu găseşti dudui funcţionare „agasate" de public ?

Până mai eri, se dădeau în acest hall, lupte crâncene, asalturi disperate în faţa ghişeului. Generali, foşti comandanţi de divizii, pensionari, foşti arhivari, cu băbuţele deavalma, ca o oaste de miliţieni fără comandant, năpustiţi asupra ghişeului, se înghesuiau câte 4—5 ore pe zi, ca să-şi poată încasa pensia.

— Şi pentru cât te lupţi matale aşa crâncen? întrebam pe câte o fostă profesoară.

— Pentru aproape 500 de lei, că-mi mai opreşte şi impozitele!...

Nimic mai umilitor pentru genul omenesc, nimic mai dureros pentru o ţară întreagă, decât aspectul acestor moşnegi, aşteptând pensia, înghesuindu-se brutalizaţi între jandarmi. Unii, cu coatele mai sdravene, pătrundeau prin massa de nefericită senilitate şi încasau repede ce bruma aveau de luat. Alţii însă, pe jumătate paralizaţi, sufocaţi, înghiontiţi, erau mereu împinşi spre spatele coadei şi ghişeul se închidea în cele din urmă în nas, în clipa când, scunzi, umili, după o aşteptare de o dimineaţă întreagă, reuşiau în fine să se apropie de domnul casier! Erau astfel unii cari veneau dela 8—9 dimineaţa şi plecau la 1... tot fără pensie!

— Dar nu puteau să trimită pe cineva mai zdravăn din familie, să se lupte pentru pensie ?

Veţi pune în mod logic această întrebare. Dar logica şi biurocratismul nu se pot suferi. Trebue ca pensionarul să se prezinte în persoană, pentru a-şi lua pensia ! Că e paralizat sau că nu se mai poate ţine pe picioare, — aceasta îl priveşte.

— „Administraţia nu are vreme să intre în astfel de detalii"... răspunde biurocratul.

Pensionarul care nu vine în persoană, înarmat cu tot felul de chitanţe de bir şi de acte de identitate — nu ia pensia. Cât despre a da procură altuia, înseamnă să începi un nou calvar administrativ...

Dar altfel se fac hoţii. Pot să vină oameni cu carnete de pensie furate de la pensionari.

Deci, dacă administraiţa e incapabilă să se ferească de a fi păcălită — ponosul trebue să-l sufere pensionarul !

UN POD BOERESC

După cum am văzut, podul Rahovei, era în trecut „Podul Calicilor". Şomeurii, vagabonzii şi sărăcimea Capitalei îşi face azi siesta tot pe malurile Dâmboviţei, în dreptul halelor, până la podul Şerban Vodă. Spre deosebire de podul Rahova, podul Şerban Vodă a fost un pod al boerimei. In trecut, el începea dela poarta de jos (de Sud) a Curţii Domneşti, unde începe azi calea Şerban-Vodă, în vreme ce poarta de sus a curţii era la întretăerea străzii Carol cu Smârdan. Acolo se afla palatul domnesc acum câteva sute de ani. Drumul eşia îndată din oraş, fiindcă acolo era marginea Capitalei. El trecea pe lângă hanul Şerban-Vodă, Calea Văcăreşti şi Jigniţa, viile domneşti, cotia odată cu Dâmboviţa spre stânga şi înainta spre biserica Sf. Troiţă a lui Alexandru Vodă Mircea. (Dâmboviţa nu avea albia de azi). După aceea, calea Şerban Vodă. Nu se ştie dacă numele acestei căi vine dela Radu Şerban, sau dela Şerban Cantacuzino, care a înfrumuseţat oraşul. Podul Şerban Vodă era vecin cu mahalaua Radu-Vodă şi trecea prin mahalaua Slobozia domnească. Aci era biserica Sf. Spiridon Nou, a Ghiculeştilor.

Pod boeresc, fiindcă era drumul Constantinopolului, pe unde veniau alaiurile domneşti şi se desfăşurau parăzile. Trimişii Porţii, pentru cari Ispilante a zidit casele Beilicului (de unde şi numele de mai târziu a podului Şerban-Vodă) intrau în Bucureşti tot pe aci.

Azi cartierul este pur negustoresc...

In numerele viitoare vom continua această călătorie dealungul Dâmboviţei.

BANCO

In Parcul Carol s'a inaugurat de curând o grandioasă expoziţie de vânătoare, în care sunt prezentate admirabile scene de vânătoare; reproducem aci, sus, un grup de cerbi, iar în stânga lupta unui vânător ţăran cu un urs, în munţii Carpaţi.

Din ŢARA

Dr. : *La Direcţiunea generală a Siguranţei Statului a avut loc de curând o reconstituire originală: falsificatorii de bani din Oltenia, au demonstrat în faţa autorităţilor, modul cum procedau la falsificarea monedelor şi a hârtiilor Băncii Naţionale.*

St. : *O comisiune a Camerei, în frunte cu d. Ştefan C. Popp, preşedinte, a prezentat Suveranului, la Palatul Regal, adresa de răspuns a Adunării Deputaţilor la Mesagiul Tronului. In fotografia noastră, comisiunea de răspuns, în faţa Palatului Camerei.*

(Foto I. Berman-Realitatea)

NOAPTEA DE bobotează

Turnatul plumbului topit, în tingire. La contactul cu apa rece, plumbul ia cele mai variate forme.

O INCHIPUIRE barbară a iscodit turnatul plumbului în noaptea de Bobotează de către fecioara cuprinsă de dorul de a-şi cunoaşte ursita. Fetele casei se adună în jurul tigăii aşezate pe jăratec şi beţele de plumb se topesc întruchipând în clocotul domol bizarerie de forme cărora numai răceala are să le dăruiască armonia interesantei descifrări. Bucata de plumb poate fi scoasă acum cu mâna şi perechile de ochi curioşi o scrutează cu înfrigurare.

„E o grădină şi'n mijlocul ei doi tineri. Uite florile în bogăţia de dantelă metalică. Sub picioarele iubiţilor înlănţuiţi un şir de trepte.

— O apropiată căsătorie cu un personagiu înalt...” dă cineva deslegarea.

Dar plumbul topit care a luat forma unui munte râpos? E al unei fete mature, suflet singuratec cu înălţimi de gândire şi aspiraţii irealizabile. Soarta-i este arătată răspicat, căci nimeni nu se va încumeta să se agaţe de stâncile colţuroase deasupra golurilor ameninţătoare. Astfel fiecare fată încearcă să-şi străvadă ursita şi încrustaţiile argintii vorbesc reînviind speranţele sau înmormântându-le.

Stg.: *Examinarea formelor de plumb, după ce au fost scoase din tingirea în care au fost turnate.*
Sus: *Vedenia în paharul cu apă şi cenuşă, în care s'a pus mai înainte o verighetă.*

Miezul de noapte al Bobotezii înlănţue tineretul într'o voluptoasă cercetare a domeniului din care socotesc că se trimit mesagii.

E lumea viitorului care trebue să dăinuiască undeva în spaţiu, orânduită în tipare fixe, din care nimic nu se poate clinti. E vrajă în credinţă şi deaici izvorul a o sumă de practice încărcate de ciudăţenie şi comic.

Tot în miezul acestei nopţi într'o cameră înăbuşită de întuneric împrejmuită cu oglinzi ornate cu luminiţile pâlpâitoare ale lumânărilor, fără nici un vestmânt pe ea fata aşteaptă în luciul cristalului ivirea tovarăşului ursit.

S'a întâmplat însă că în mor-

biditatea decorului imaginația ființelor cu nervii zdruncinați să creieze viziuni de coșmar. O fată a zărit în linii precise un sicriu în care era așezată chiar ea cu găteală de mireasă. S'a prăbușit într'un țipăt prelung la pământ cutremurată de fiorii spaimei.

Dar ritualul cunoașterii ființei căreia ai să-i dăruiești dragostea se practică și în linii mai mici.

In fundul unui pahar căptușit cu un strat gros de cenușe și umplut apoi cu apă se dă drumul unei verighete care n'a cunoscut decât zile frumoase. Fata privește prin ea prada unei obsesii voite și dela o vreme observă cum firele cenușii prind viață întruchipând forma unui chip. A fost o clipă de uitare sau dorința a prins rădăcini atât de puternice imprimând vederii o slabă schiță a imaginii așteptate.

Dar fata cuminte și sfioasă cere preotului când vine cu botezul o cracă de busuioc și și-o așează noaptea sub pernă. Visurile cari au să-i sosească sunt sfințite și a doua zi de dimineață vezi cu câtă minuțiozitate le reconstitue dându-le o deslegare.

Noaptea de Bobotează e o pagină de curate aspirații casnice, umil fragment din piedestalul cel mai sănătos al omenirii — familia.

Vor fetele să-și cunoască viitorul pe care realitatea în cruzimea ei li-l dă forfecat, sărac, înăbușindu-le tot mai mult făptura nedescătușată de atmosfera de patriarhalism așa de frumos în cărți, dar atât de nepotrivit vremurilor noastre.

MARGARETA NICOLAU

Antrenament pentru cântăreți

Ultima invenție senzațională americană, este aparatul de antrenament pentru cântăreți numit „Strobilion". Acest aparat redă cu cea mai mare exactitate claritatea tonurilor și rezonanța vocilor și instrumentelor, care pot fi astfel controlate în amănunțime.

„Moartea Lebedei" pe ghiață

Campioana mondială de patinaj, norvegiana Sonja Henje va prezenta anul acesta admiratorilor ei, ultima ei creațiune în arta în care excelează: „moartea lebedei", pentru care a terminat toate repetițiile.

Fotografia noastră o reprezintă în costumul cu care va executa acest dans.

Mergeți în pas cu progresul

In locul învechitelor felicitări pe cărți poștale ilustrate, cu ocazia sărbătorilor de Sf. Ion și Bobotează, trimițând o placă de gramofon cu urările ce doriți să faceți rudelor și prietenilor dvs., aceasta va avea mai mult succes urarea fiind făcută prin graiu și nu prin scris.

Mare și plăcută va fi surpriza celor ce vă vor asculta vocea. Cu această ocazie puteți participa la marele concurs al revistei „Realitatea Ilustrată" și al casei de radio R. C. A. Amănunte asupra concursului le găsiți în ultimul număr al revistei „Realitatea Ilustrată".

Aceste plăci se pot imprima la:

București: R. C. A., calea Victoriei 106, etaj I.
Brașov: „Electra", str. Voevodul Mihai No. 22.
Cernăuți: „Automotorul", str. Iancu Flondor 35.
Cluj: „Construcția" Piața Unirii 32.
Constanța: Limbidi, str. Carol 38.
Galați: „Auto-Turism", str. Mare 2.
Craiova: „La Harpa", Krasniansky, str. Unirii 80.
Ploești: „Radio-Lumina", Pasagiul Cooperativa.
Sibiu: „Radio-Lux" str. Regina Maria 49.
Timișoara: Kecskemety, str. Telbisz.

Cel mai bun diseur - Cea mai bună diseuză

Concursul „Realitatea Ilustrată"-„His Master's Voice"

Printre alte multe drumuri spre glorie, avere și celebritate, pe care le-a netezit „Realitatea Ilustrată" cititorilor ei, înscriem și marele concurs vocal organizat împreună cu mondiala casă muzicală „HIS MASTER'S VOICE", grație căruia vom alege din marea mulțime a anonimilor sau a celor mai mult sau mai puțin consacrați, pe cel mai bun diseur — cea mai bună diseusă ai României.

Concursul va avea loc în București, în a doua jumătate a lunei Ianuarie 1933, sub egida unui juriu din care vor face parte personalitățile cele mai de seamă ale vieții muzicale și intelectuale românești și în asistența publicului, într'o mare sală de spectacol, care se va anunța ulterior.

Cei doi aleși vor primi câte un premiu de

Lei 20.000 (douăzeci mii)

în numerar, cari le vor fi înmânați pe loc, câte un angajament în condițiuni strălucite, pe termen de un an, la cunoscuta casă muzicală „His Master's Voice", unde li se va imprima vocea, câteva călătorii de primul rang la Viena, Berlin și Paris, speciale pentru aceste imprimări, gloria și averea mult visată, precum și drumul deschis către scenă și cinematograf.

In afară de acestea, cei doui aleși vor mai putea obține — la cerere — câte un angajament bine retribuit, în localurile selecte ale Capitalei.

Bucățile ce se vor executa — obligatoriu — în fața juriului, le vom anunța în numărul nostru viitor.

Un Hercule de trei ani

Ernest Chelberg din Catalina Island (California) se poate socoti drept cel mai voinic copil de vârsta lui din Statele Unite.

Toată vremea şi-o petrece pe plajă, dând ajutor pescarilor şi nu numai că trage dela fund ancorele, dar le şi ridică, cum a fost cazul cu aceea din fotografia noastră, care cântăreşte 20 kgr.

Ce perspective, doamne, în ţara tuturor posibilităţilor!!

TENIS CU ARMURĂ

Cunoscutul jucător american de tenis, Ted Dahl a făcut o prinsoare originală: a jucat o partidă de tenis în dublu, îmbrăcat cu o armură medievală. Partenera sa îmbrăcase un costum de pirat. Obţinând un avans, team-ul a câştigat partida.

Ce păcat!

Contele Mikloş S. era pe cât de bogat, pe atât de naiv. Intr'o zi, când avea invitaţi la masă era necăjit că nu ştie o anecdotă bună să povestească oaspeţilor săi, la cafea.

— „Nimic nu-i mai uşor, — îi spune baronul Sandor Lemeny: trimite după Ianoş, dela „Hungaria"; ăla totdeauna are câte o anecdotă bună".

— „Minunată idee".

Ianoş se prezintă.

— „Ianoş, dacă eşti în stare să-mi spui o glumă bună, pentru diseară, capeţi 20 de fiorini de la mine".

— „Cum să nu, Măria Ta! Numai să-mi spuneţi câte ouă puteţi mânca pe stomacul gol?".

— „Câte ouă? Păi, patru!"

— „Aţi pierdut! Când aţi mâncat primul ou, stomacul nu mai e gol".

Seara, la sfârşitul mesii, cu mutra radioasă a omului care-şi scontează un succes, contele Mikloş se adresează vecinului său:

— „Spune-mi Istvan, câte ouă eşti în stare să mănânci pe stomacul gol?"

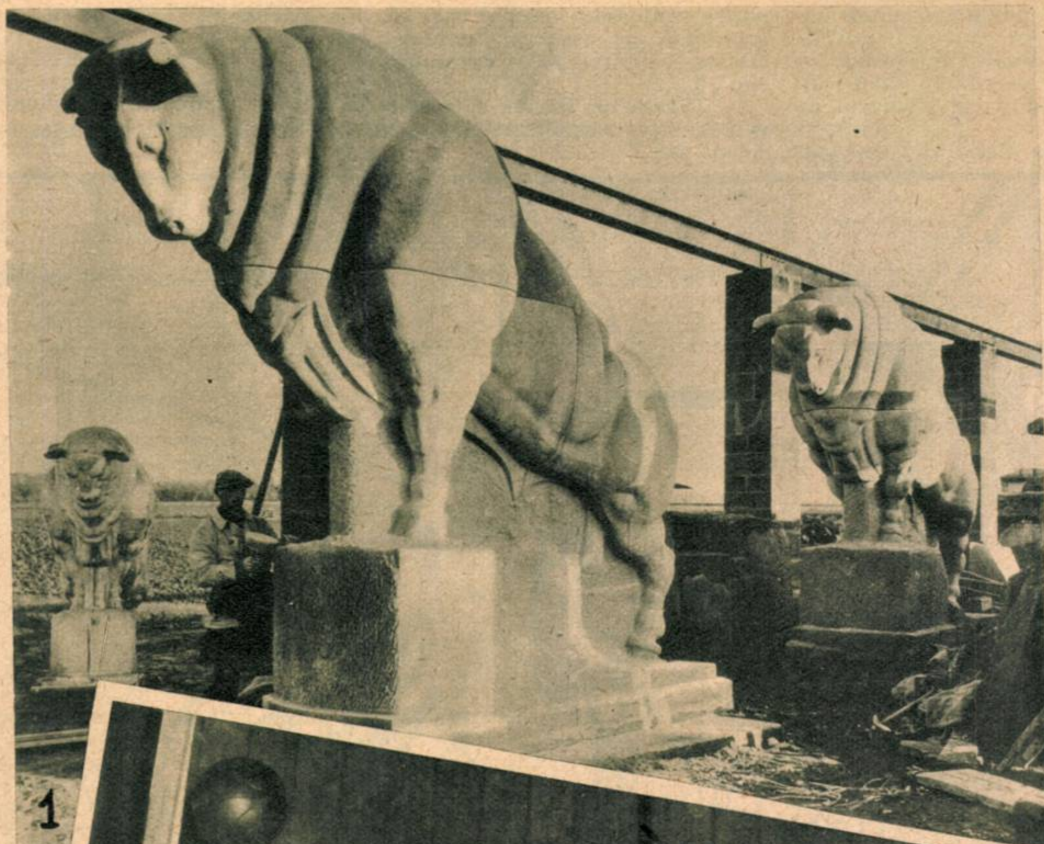
— „Câte ouă? Păi, ci[...] trei!"

— „Ah, ce rău îmi par[...] om curios eşti! Dacă-mi sp[...] patru îţi spuneam o g[...] bună!"

B. I.

CURIOZI
DIN
LUME

1) Cunoscutul sculptor german, prof. Hugo
municipiul Berlin să ridice după planurile propr
2) Fotografia noastră nu reprezintă un grup de ti
de baskett-ball, în timpul jocului. 3) In timp ce
sele baigneuse încearcă eficacitatea unor noui u
razelor fierbinți ale soarelui, în munții Europei
dealungul văilor înzăpezite. 4) In fotografia no
ling, Lee Parry și Hans Breitenstaeter, la un b
care a avut loc la Berlin. 6) Șahul Persiei fiind
din cauza conflictului petrolier anglo-persan, pr
al șahilor, care este evaluat la 6 milioane de li
al pământului, pe care țările sunt montate în pie
evaluat la 3 milioane de lire sterline. 7) Celebrul
a pus la punct un nou avion pentru curse lungi,
tomat de conducere, care permite pilotului o
mască caracteristică, prezentată la un bal al va
Bavaria. 8) Ultima noutate în materie de decor a
mătase și voal.

TĂȚI

A LARGĂ

Lederer a fost însărcinat de
i, o mare „fântână a taurilor".
neri în extas cu cinci jucători
pe plajele Californiei, frumoa-
mbreluțe de celofan împotriva
(5), skiorii pornesc în chiote
astră vedem pe Max Schmel-
l de binefacere al boxeurilor
ntr'o gravă criză financiară,
ecteaza să vândă vechiul tron
e sterline, precum și un glob
tre prețioase. Acest obiect este
aviator american Frank Hawk
prevăzut cu un dispozitiv a-
dihnă mai îndelungată. 8) O
abonzilor într'o localitate din
saloanelor, sunt cățelușii din

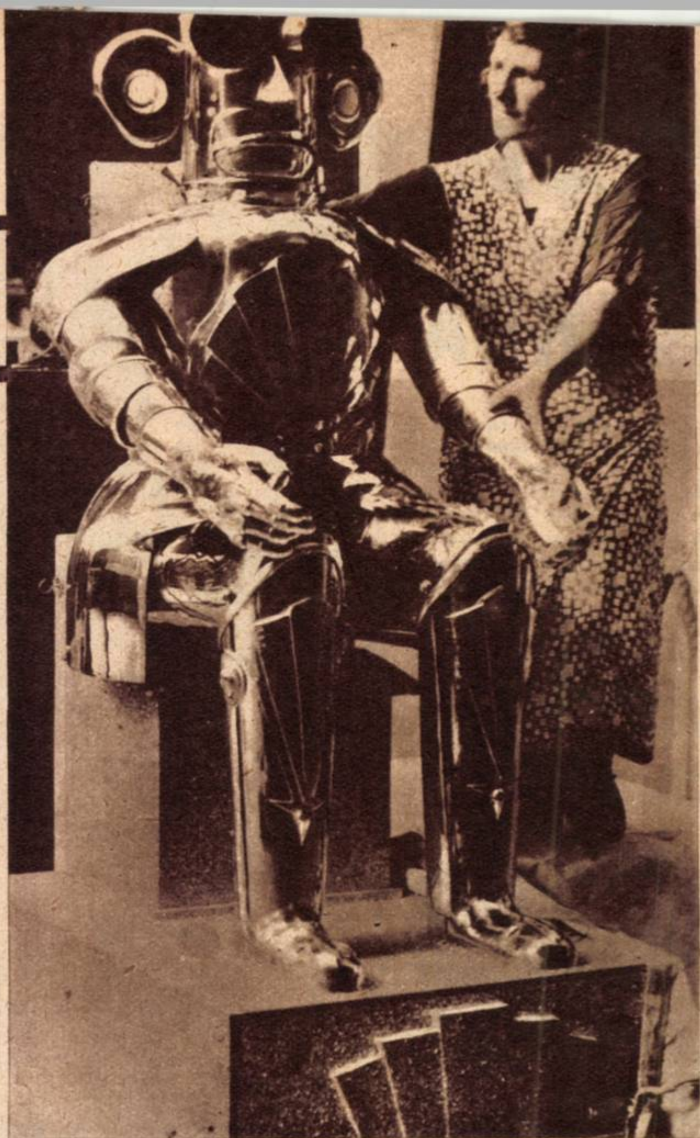

Ce ne rezervă viitorul în domeniul technicei?

Robotul d-lui May

DACĂ privim cu cincizeci de ani înapoi, nu vedem nici urmă de aeroplan, automobil, bărci cu motor şi cu atât mai puţin de radio, telegrafie fără fir sau cinematograf.

Dacă omenirea a descoperit sau desvoltat în mai puţin de o jumătate de secol atâtea minuni — la ce ne putem aştepta în cei cincizeci de ani ce ne stau înainte ? Există în momentul de faţă indicii embrionare ale unor surprinzătoare invenţii în vreme ce altele s'au realizat dar se află încă într'o stare primitivă şi aşteaptă să fie perfecţionate.

Omul mecanic, robotul, e acum o jucărie. Va ajunge oare această creatură mecanică, servul omului, înlocuind salahorul la măturatul străzilor, feciorul şi valetul în casele celor bogaţi? Şi se va aplica oare ideea robotului la substituirea servilor omului din lumea animală?

Ei bine, pe străzile Londrei a şi apărut un cal mecanic, purtând pe spate un cavaler modern, şi se spune că cel mai nou robot de formă umană, e în stare să citească un jurnal.

E ciudat faptul că imaginaţia scriitorilor şi a pictorilor a proorocit mereu invenţiuni ştiinţifice.

Dacă cercetaţi literatura şi pictura de acum câteva decenii, veţi vedea cu mirare profeţii asupra multora din invenţiile cu care suntem astăzi mai mult decât familiarizaţi. Astfel, Jules Verne a descris şi desemnatorii au schiţat submarinul, cu mult înainte ca neobositele experienţe ale ştiinei să-l fi produs. Deasemeni, caricaturiştii au reprezentat văzduhul populat de maşini sburătoare, mari şi mici, cu ani înainte de apariţia aeroplanului şi a marilor dirijabile. Literatorii şi artiştii au avut de mult viziunea unor ascensiuni în straturile superioare ale atmosferei, călătorie realizată abia anul trecut de către savantul belgian, Piccard, în faimoasa-i aeronavă de aluminium.

In paginile noastre apare fotografia omului mecanic care susţine o conversaţie, îţi strânge mâna, citeşte un ziar, mânueşte un pistol şi face multe alte isprăvi de acest gen, iar spiritul inventiv al desenatorului nostru, ne prooroceşte grafic câteva invenţiuni, care deşi sunt actualmente o imposibilitate mecanică pot deveni totuş în curând nu mai puţin reale decât submarinul lui Jules Verne.

Nimeni nu pretinde că cele mai noui ingeniozităţi mecanice sunt astăzi proprii unei utilizări practice, dar la fel s'a întâmplat la început şi cu automobilele. Primele „trăsuri fără cai" nu erau decât nişte „jucării pentru milionari". Porniau uruind şi cutremurându-se, cu o viteză maximă de 30 km. pe oră şi se întorceau de obiceiu şi mai încet, trase de câte un cal. Chiar entuziastul care poseda un asemenea aparat, recunoştea că nu era decât o glumă mecanică şi dacă vrea să ajungă undeva la vreme, se servia de tren, de tramvai sau chiar de obicinuita trăsură cu cai.

Unii savanţi râd de robotul d-lui May, pe care-l vedeţi în aceste pagini, dar nu-i mai puţin adevărat că tot nişte înalte autorităţi ştiinţifice, au ironizat încercarea a doi obscuri reparatori de biciclete — Fraţii Wright — de a sbura cu ajutorul unei maşini puse în mişcare de un motor cu gazolină, pretinzând că aşa ceva n'avea să se întâmple decât în ziua când s'ar fi concentrat un cal putere în spaţiul unui ceas de buzunar. N'a trecut însă mult şi fraţii Wright au început o serie de performanţe publice, dovedind

Jos: *Copiii îşi vor vizita bunica în stratosferă, unde aceasta va fi internată pentru cură.*

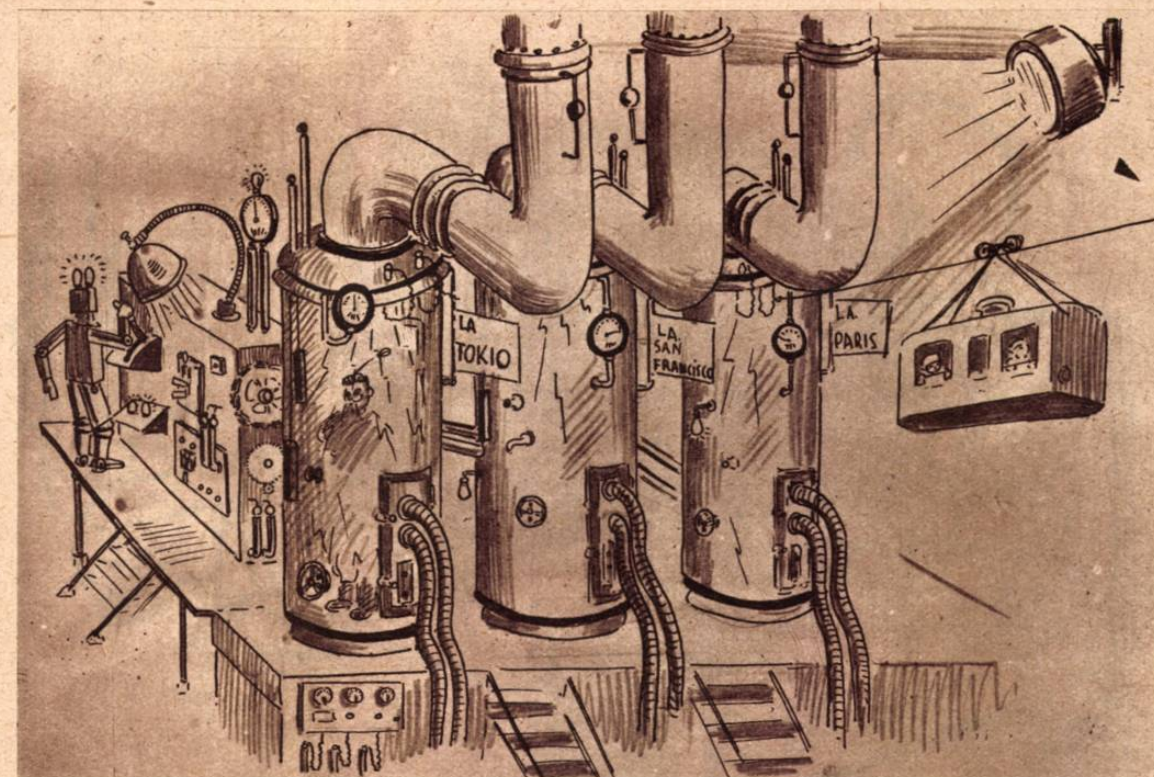
că posibilitățile mecanicei sunt aproape infinite.

Harry May, un inventiv inginer din Wembley, Anglia, a cheltuit o mică avere și cincisprezece ani din viața sa, pentru a construi un Robot, anume *Alpha*, care servește în mod surprinzător multe acțiuni omenești. Nici una din ele nu e însă în momentul actual de o valoare practică mai mare, decât prezentau la început primul automobil, primul aeroplan sau primul aparat de radio.

Alpha își agită brațele și ține discursuri, care ce-i drept sunt mai proaste decât ale oratorului politic mijlociu, atât numai că Alpha se va perfecționa, pe când politicianii par să meargă din ce în ce mai prost. La comanda stăpânului său, Alpha ridică un pistol și ochește în tavan. Dar nici la asta nu e tocmai bun, pentrucă într'o zi, fie că n'a înțeles, fie că May i-a dat o comandă greșită, în loc să împuște în tavan, a împușcat mâna creeatorului său.

Cea mai extraordinară dintre isprăvile acestui automat e să citească tare câteva rânduri dintr'un jurnal. Foaia tipărită trebue fixată la câțiva centimetri de unul din enormii săi ochi de sticlă; citește rar și pronunță unele cuvinte mai stricat decât un străin, care a învățat engleza numai dintr'o carte. Dar inventatorul ne asigură că și acest defect va fi curând înlăturat, împreună cu toate celelalte.

Dar cine vrea să i se citească jurnalul de către un robot? Ni se răspunde că milioane de orbi trăesc cu speranța într'o asemenea invenție. In momentul de față, ei pot citi cu vârful degetelor câteva cărți tipărite în relief, dar jurnalele, magazinele și comorilor obicinuitelor biblioteci le sunt inaccesibile, dacă nu se găsește cineva să le citească tare. Vocea cititorului uman trebue acceptată așa cum e — nu i se poate aduce nici o modificare, — pe când în robotul perfecționat se va ajunge la aplicarea unei anumite instalații radiofonice care va regula după dorință volumul vocei.

Gara Centrală Electrică a Bucureștilor, peste 50 ani.

Să vedem la ce mai poate fi întrebuințat însă acest Alpha al d-lui May, atunci când talentele pe care le posedă se vor fi perfecționat? In primul rând, ar putea da un ideal agent de circulație. S'a regretat întotdeauna această plantare a unui rutinat reprezentant al forței executive în mijlocul străzii, cu însărcinarea de a fluera și de a-și agita brațele, pur și simplu pentru a împiedeca ciocnirea automobilelor. Omul acesta și-ar putea întrebuința inteligența și autoritatea mai bine într'altă parte.

Ce calificări prezintă d. Alpha, care a împlinit 15 ani, la examenul ce urmează să-l consacre agent de circulație? Medicul l-ar respinge pentrucă e prea gras sau cel puțin prea greu. Cântărește două tone și se ridică la 3.60 înălțime. Dar înălțimea poate fi un avantaj în centre de o circulație atât de trepidantă ca a New-Yorkului.

Alpha e învestmântat în oțel strălucitor și pare un cavaler medieval în armura-i monstruoasă. Imbrăcămintea aceasta îl pune la adăpost de gloanțele gangsterilor și dacă iese înaintea uneia din mașinile lor, ciocnirea îi poate cauza serioase contuziuni, dar masivitatea sa va avaria în mod iremediabil vehiculul.

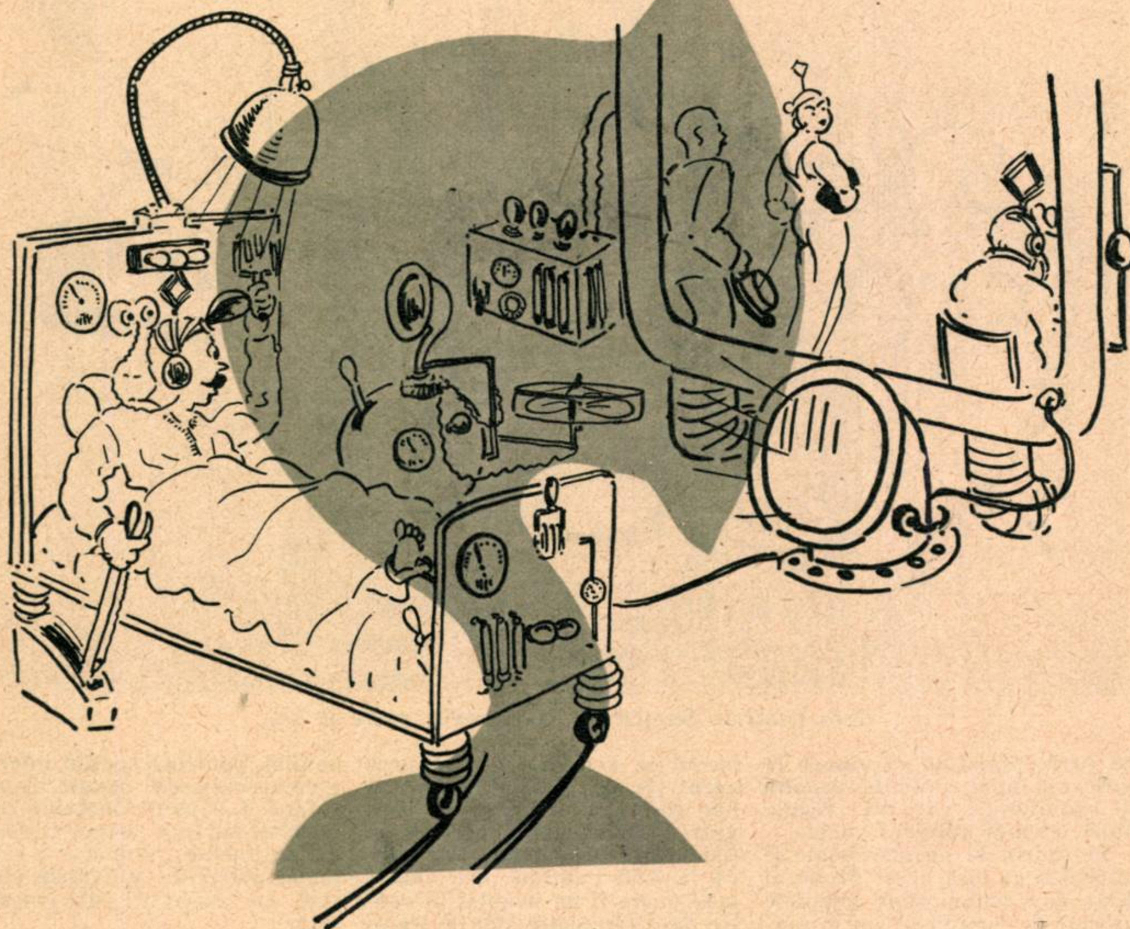
Nu există posibilitatea ca un om să se ascundă înăuntrul robotului, pentrucă spațiul interior e completamente ocupat de mașinării. Larinxul robotului este un haut-parleur, artera trahee e un arc metalic, inima e o rezistență, plămânii sunt niște rheostați iar „creerul", un condensator.

— „Alpha, ridică-te în picioare" spune Harry May, demonstrându-și aparatura, și Alpha se ridică încet.

— „Alpha, așează-te", spune iar May și automatul își reia locul pe scaunul său.

— „Alpha, ține un discurs asistenței", poruncește iar May și Alpha vorbește câteva minute, cu o tonalitate superioară celor mai multe filme vorbitoare.

— „Cât e ceasul, Alpha?" e întrebarea următoare și Alpha in-

Cetăţeanul bucureştean îşi va putea admira în televizor soţia, care a plecat pentru o oră la Londra, pentru a-şi îngriji frumuseţea.

dică timpul cu corectitudine.

— ‚Câte zile are anul, Alpha?"

— „Trei sute şaizeci şi cinci!" răspunde puternica voce.

Urmează mai multe întrebări şi răspunsuri de felul acesta, după care inventatorul fixează un jurnal înaintea maşinei, ordonându-i să citească. La un interval de câteva secunde, maşina începe să emită nişte sunete. Se aud silabe, şi din douăsprezece cuvinte, abia de se disting trei.

Nu se poate spune că educaţia robotului lui May este completă. El numără abia un an şi primul său strămoş a fost creeat abia acum 15 ani, nu e mult, dacă luăm în consideraţie faptul că evoluţiei i-au trebuit milioane de ani până să producă primul om al cavernelor, care nu ştia ce înseamnă scrisul şi e foarte îndoelnic dacă vorbia. Toate aceste defecte vor fi eliminate însă cu vremea şi curând omul mecanic va ajunge, la ultima expresie a perfecţiei, ca toate realizările mecanice apărute de două decenii încoace.

Ca agent al circulaţiei, Alpha va fi pus în legătură cu curentul electric al străzii şi cu comisariatul respectiv, cu ajutorul unor cabluri subterane. Această ultimă legătură s'ar putea face însă şi prin radio.

Spre a-l face să-şi agite braţele, pentru a semnaliza trecerea unui val al traficului şi apoi a altuia, ar fi o chestiune extrem de simplă cu nimic mai grea decât actualul sistem de lumini utilizat, în marile metropole. Dar nerespectarea comenzilor sale îi vor fi revelate de contacturile electrice pe plăcile de presiune din drum, ceeace l-ar putea face să păşească înainte, să oprească maşina şi să-i lipească o etichetă pe pare-brise.

Proprietarul automobilului nu va putea îndepărta această stampilă, decât după ce i s'a înregistrat delictul la cel mai apropiat comisariat. Dar robotul ar mai putea telefona la comisariat numărul maşinei contraveniente.

Cum rămâne însă cu gangsterii, cărora puţin le pasă de stampile, şi telefoane, şi a căror maşină va coti pe după vreun colţ de stradă mult prea repede pentruca poliţistul Alpha să-i poată sări în cale? In primul rând se va emite un semnal de alarmă generală, ce va fi transmis prin radio sau cabluri tuturor agenţilor roboţi din vecinătate şi cu toţii vor ordona oprirea întregei circulaţii. Cel care va face o mişcare în urma acestei semnalizări, se va dovedi suspect, dar el ar mai putea fi oprit cu ajutorul unor anumite radiaţii, invenţie care s'a experimentat în cursul războiului. Se spera atunci că aceste radiaţii ar fi în stare să doboare aeroplanele, descompunându-le motoarele. Incercarea a eşuat însă, pentrucă radiaţiile nu se exercitau decât pe o distanţă de câtiva zeci de metri, ceeace ar fi însă suficient pentru a acoperi în întregime orice intersecţie de străzi.

După cum am mai spus, desenatorul nostru încearcă să ne dea o imagine a vieţei de peste cincizeci de ani. Dar mai înainte ca această anticipare ilustrată să iasă de sub presă, el şi-a văzut-o, cu uimire, confirmată solemn de către prof. August Piccard care s'a ridicat de două ori în straturile cele mai superioare ale atmosferei. Distinsul savant a spus de curând că bolnavii şi infirmii vor fi transportaţi în păturile superioare ale atmosferei, pentru a li se face tratamente de raze cosmice.

Artistul a închipuit sanatorii suspendate în aer, la câtiva kilometri distanţă dela pământ, unde pacienţii pot lua băi de raze cosmice, ultraviolete şi altele, despre care au citit că ar fi acolo mai puternice decât la suprafaţa pământului. El ne arată doi mici ştrengari, cari au luat aeronava tatălui lor, o sferă asemeni celei în care s'a urcat Piccard şi fac o vizită bunicei lor, instalată într'un sanatoriu stratosferic.

Vedeţi pe bătrâna doamnă stând sub un placat ce poartă inscripţia: *„este interzis a se arunca ceva pe pământ"*. Ea poartă un vestmânt în genul celor întrebuinţate de scafandri, pentrucă, la această altitudine aerul e extrem de rarefiat şi este servită de un chelner robot, care n'are nevoe de aer. Dar cum vedeţi, imaginaţia desenatorului a anticipat încă odată o realizare ştiinţifică.

El aşteaptă acum plin de speranţă concretizarea restului de idei. Printre acestea este una ce sugerează proectarea instantanee prin eter, dela Bucureşti la San Francisco sau alt oraş mare şi tot atât de îndepărtat.

Cel de-al treilea desemn se ocupă de televiziune. Soţul, acasă, la Bucureşti, în patul său, reuşeşte mânuind diverse manete, să-şi găsească în cele din urmă soţia, într'un salon de frumuseţe londonez. Tabloul cuprinde multe alte minuni mecanice ce se pot realiza oricând.

Niciuna din profeţiile lui Jules Verne nu e mai bine cunoscută decât submarinul său. Dar realizarea sa de astăzi e încă departe de interesantele isprăvi pe care căpitanul Nemo le făcea cu „Nautilus". In ficţiune acest aparat cobora până în fundul oceanului, pe când în realitate cea mai recentă şi cea mai apropiată ispravă este coborîrea profesorului Beebe la vre-o jumătate milă dela suprafaţa apei.

A apărut acum un inginer, Hans Phillips din Colonia (Germania) care promite să realizeze restul viziunei lui Jules Verne, cu aparatul inventat de el şi care diferă în totul de ceeace s'a încercat până acum în acest gen. Marea problemă a tuturor aparatelor submarine este rezistenţa faţă de formidabila presiune a păturei de apă, pe măsură ce înaintezi în adâncimi. Pentru a satisface această cerinţă, învelişul exterior al submarinului e făcut din oţel masiv. Inăuntrul acestuia se află o altă sferă, în care stă pilotul, iar spaţiul dintre aceşti pereţi se va umple cu aer comprimat, la o presiune cel puţin egală cu presiunea apei ce se exercită din afară, aceasta pentru ranforsarea învelişului. In cazul că s'ar face vreo spărtură în pătura exterioară, nu s'ar scurge decât foarte puţină apă înăuntru şi dată fiind presiunea aerului, aceasta n'ar ajunge la celula pilotului.

Dacă spărtura s'ar produce în peretele celulei interioare, aerul ar fi cel care ar năvăli înăuntru şi nu apa, accident nu tocmai plăcut. Din acest aer comprimat, pilotul îşi extrage oxigenul necesar respiraţiei, care nu va fi însă pompat în jos de sus, ci va fi luat sub formă de aer lichid şi evaporat după trebuinţă.

Cele două celule concentrice au ferestre de quarţ şi interiorul e luminat cu ajutorul unui puternic bec electric. Aparatul e pus în mişcare de un motor electric, care dă în acelaş timp lumină şi încălzeşte aerul lichid. Curentul vine printr'un cablu dela suprafaţă, împreună cu un fir telefonic. Acest nou submarin are un diametru de numai 1.70 m. O sferă goală montată pe un baston e ataşată la acoperişul exterior, pentru a menţinea aparatul în echilibru. Viteza maximă a acestui submarin se ridică la două mile şi jumă-

tate pe oră, ceeace se consideră suficient pentru adâncimile neexplorate în care trebue să evolueze.

Inventatorul speră că de-acum în cincizeci de ani, principiile micului său aparat de astăzi, vor da naştere unor uriaşe vase, în care mii de turişti vor vizita adâncimile. Şi dacă elefantul sau altă specie de animale mari, se va fi stins atunci cu desăvârşire, băieţii şi fetele viitorului vor avea de studiat creeaturi mai mari şi cu mult mai interesante, decât cele pe care le văd şcolarii de astăzi.

Când vor fi ajuns la ultima expresie a perfecţiunii, roboţii vor prelua execuţia tuturor muncilor neplăcute, monotone şi periculoase, de pe umerii omenirii. Dar dacă aceasta s'ar întâmpla subit, rezultatele ar fi dezastruoase. Sute de mii de oameni s'ar pomeni fără lucru şi în mod inevitabil s'ar ivi scandaluri, vărsări de sânge chiar, în jurul împărţirii bogăţiilor produse de roboţi. Dar chiar când lucrurile se vor fi aranjat astfel, încât fiecare să primească un salariu mare, fără a lucra ceva, s'ar ivi poate un inconvenient şi mai mare: Neamul omenesc a fost nevoit să muncească atât de aprig dealungul veacurilor, încât rasa nu ştie cum să uzeze, cu adevărat spre binele său, de libertate şi bogăţie.

Mecanizarea şi robotizarea viitoarei case, cu ajutorul aparatelor electrice, — ce vor îndeplini în mare majoritate, acţiuni săvârşite acum de mâini omeneşti, — s'a realizat într'o mare măsură în casa d-lui Orestes H. Caldwell, inginer electrician şi editorul unei publicaţii technice.

Acest domn Caldwell locueşte într'o fermă de lângă Greenwich, ce numără o sută de ani. Cu toată vechimea sa, conacul cuprinde mai mult de trei sute de aparate electrice, pentru economisirea timpului şi a eforturilor umane. Razele proectate de farurile unei maşini ce se apropie, asupra unor celule fotoelectrice, se amplifică într'o abundentă baie de lumină, ce inundă drumul şi porţile garajului, punând în funcţiune o sonerie ce anunţă vizita. Dacă maşina se apropie, uşile garajului se deschid în mod automat. In cursul zilei, soneria şi uşile garajului sunt acţionate de o altă celulă fotoelectrică situată tot pe şosea, pe care o impresionează umbra maşinilor ce trec pe acolo.

In bucătăria d-lui Caldwell se află 200 de maşini electrice în afară de sobă, frigorifer, spălătorul de vase şi de rufe. Un aparat de radio distrează pe bucătăreasă, care în afară de a păsarea câtorva butoane n'are mare lucru de făcut.

Cine vrea, poate avea în această casă o pernă radiofonică, ce-i îngână muzică de jazz, fără a tulbura somnul celorlalţi membri ai familiei.

O pompă electrică face să circule apă rece de fântână, răcorind casa prin radiatoarele ce o încălzesc în cursul iernii, când se pun în funcţiune încălzitoarele electrice. Ceasornicele ce înregistrează scurgerea timpului cu cea mai mare precizie, sunt puse în mişcare tot de electricitate. Sonerii electrice semnalează dimineaţa deşteptarea şi slujbele religioase. Sunt apoi clopoţei ce dau admirabile concerte în feericele nopţi cu lună şi clopoţei ce deşteaptă dimineaţa găinile. In perioada când îşi depun ouăle, ele sunt stimulate de o muzică radiofonică în surdină şi iarna beneficiază de un soare artificial.

Porţile aleilor de călărie se deschid în mod misterios, în clipa când umbra unui cal se proectează asupra unui „ochiu electric" şi însfârşit, chiar câinele e controlat pe cale electrică. Dacă latră la lună sau răsjunde lătrăturilor unui câine din vecinătate, câteva cuvinte articulate înaintea unui microfon de lângă capul patului ajung amplificate într'o aspră comandă în cuşca animalului, situată la 15—20 metri depărtare.

După spusele d-lui Caldwell preţul acestui complex de servicii se ridică la cincizeci de cenţi pe zi (95 lei).

Idei la a căror desvoltare se lucrează în laboratoarele marilor companii electrice, ne ridică mai mult sau mai puţin definitiv, perspectiva multor altor inveniţi, care mai de care mai uimitoare. Călătoriile cu trenul, cu automobilul, cu aeroplanul şi vaporul au şi devenit cu mult mai sigure decât înainte, datorită unor aparate perfecţionate, ce semnalează pericolul, uneori prevenindu-l chiar. Astfel transatlanticele sunt prevăzute cu detectoare automate de gheţari, iar aeroplanele au aparate ce semnalează apropierea unui pisc muntos. In uzini, aparate similare, acţionate de contacte electrice sau de raze luminoase şi celule fotoelectrice, previn accidentele de muncă.

Transcrierea direct după manuscript, fără intermediul omului, e o invenţie demonstrată recent la un congres ştiinţific din New-York, împreună cu un procedeu tot automatic de preparare a plăcilor colorate, întrebuinţate în fotografia colorată, operaţie ce lua până acum foarte multă vreme specialiştilor. Inregistrarea unui discurs în scriere de maşină — o inversare a procesului prin care robotul Alpha citeşte jurnalul, — e după technicieni o invenţiune ce se va concretiza foarte curând.

In medicină, se întrebuinţează anumite aparate de radio, pentru a încălzi părţi de trup unde se află o încheetură inflamată sau unde ţesuturile prezintă tendinţa congestionării. Tot pe această cale se poate încălzi sângele la o temperatură destul de ridicată, pentru uciderea germenilor ce l-au invadat, fără a dăuna prin aceasta organelor corpului. Pentru diagnostice, technica oferă doctorilor, roboţi mecanici sau electrici din ce în ce mai precişi şi mai competenţi, ce determină starea interioară a organismului, indicând în ce anume constau turburările pe care le prezintă un pacient. Una din aceste maşini se întrebuinţează la înregistrarea modificărilor electrice determinate de bătăile inimei. O altă înregistrează aceste bătăi pe o placă de fonograf pentruca medicul să le poată asculta oricând şi să le poată compara mai târziu cu ritmul aceleaşi inimi, înregistrat după administrarea tratamentului.

Alimentaţia este iarăş un câmp în care chimia de astăzi promite mult. Majoritatea oamenilor savurează unele lucruri ce le dăunează sănătăţii, detestând altele care nu numai că au o influenţă bună asupra organismului, dar sunt uneori indispensabile. Ei bine, ştiinţa făgădueşte acestor indivizi vitamine sintetice, care să se poată adăoga alimentelor ce plac. Tot în această direcţie există numeroase posibilităţi de modificare a gustului. Chimiştii japonezi au ajuns a fabrica în laborator o pudră albă ca sarea, pe care o extrag din cereale şi care are un gust concentrat de carne, de unde rezultă că persoanele condamnate la un regim vegetarian, pot presăra câteva grame din acest praf într'o supă sau altă mâncare, dându-i savoarea dorită, fără a-şi periclita sănătatea.

Savanţii au început să experimenteze şi asupra miresmelor artificiale pentru alimente, pentru îmbrăcăminte şi alte obiecte, cu scopul de a le face mai agreabile decât sunt cu mirosurile lor naturale.

Dacă progresul technic va continua să înainteze cu ritmul de până acum, copiii viitorului vor fi conduşi la şcoală de roboţi ca Alpha, instruiţi de profesori fonografici, vor face ascensiuni de câte 20 mile în păturile superioare ale atmosferei şi ajunşi la maturitate, vor uza de invenţiuni ştiinţifice ce vor întrece în ingeniozitate şi fantastic, cele mai îndrăsneţe vise ale unui scriitor ca Jules Verne.

E. A.

SPORT

LUNI 26 şi Marţi 27 Decembrie au avut loc două matchuri de hokey între echipa cehoslovacă H. K.-Pilsen şi echipa română Telefon Club şi Combinata Bucureşti.
Primul match s'a terminat la egalitate.
In cel de al doilea, Combinata-Bucureşti a reuşit să obţină victoria cu rezultatul 3:1.

Echipa cehoslovacă H. K. Pilsen este una din cele mai bune echipe europene. Nu putem decât să ne mândrim cu rezultatul obţinut.
Fotografiile arată: stânga: D. Jean Şeba, ministrul Cehoslovaciei şi familia, urmărind matchurile. Dreapta: O fază interesantă în timpul matchului.

CAPITANUL Feieraband a lansat de curând pe pista dela St. Moritz un nou bob, care poate fi întrebuinţat numai de o persoană.
In fotografia noastră putem vedea monobobul.

ŞTIRI SPORTIVE

Graţie timpului care s'a menţinut uscat, de-abia Duminică 25 Decembrie, a avut loc crossul de închidere. Cursa a repurtat un frumos succes sportiv. Primul s'a clasat Gică Ionescu.

* * *

S'a hotărât însfârşit programul balcaniadei de foot-ball, care va avea loc anul acesta la Bucureşti. Dăm mai jos programul zilelor:
3 Iunie: Jugoslavia—Grecia.
4 Iunie: Bulgaria—România.
7 Iunie: Bulgaria—Jugoslavia.
8 Iunie: România—Grecia.
10 Iunie: Grecia—Bulgaria.
11 Iunie: România-Jugoslavia.

* * *

Federaţia română de sky a dispus selecţionarea unei echipe de zece skiori, pe care o va trimete la Insbruck.
Campionatele, din această localitate se vor disputa între 8-16 Ianuarie.

* * *

In Anglia s'a admis să se joace şi noaptea, la lumina reflectoarelor, matchurile interesante de foot-ball.

Intre 1 şi 5 Ianuarie, — dacă va voi Dumnezeu să ne trimează zăpadă, — vor avea loc la Sinaia concursurile de bob. Cu această ocazie se vor alege două echipe, care vor reprezenta România, una la Chamonix (Franţa) şi alta la Schereibenhau (Germania).

* * *

Din străinătate aflăm succesul echipelor române de foot-ball. Datorită acestor succese, cele trei echipe, „C. A. O.", „Crişana" şi „Ripensia" îşi vor prelungi turneele.

* * *

La Paris, în ultimele curse cicliste internaţionale, Franţa s'a clasat la egalitate cu Italia.

* * *

Anglia s'a decis să susţină o serie de matchuri de foot-ball pe continent. Ultimul match îl va disputa la primăvară, la Viena.

* * *

Boxeurii români se relevă la Paris.
Toma Aurel a reuşit să facă match nul cu spaniolul Mendiola, iar Covaci să învingă pe Simende.

* * *

Echipa română de hokey pe ghiaţă Telefon-Club este invitată într'un turneu în Italia, Austria şi Jugoslavia. Dăm mai jos itinerariul.
La 30 şi 31 Decembrie la Cortina D'Ampezzo două matchuri contra echipei campioane a Italiei H. C. Cortina.
La 3 Ianuarie la Milano contra lui H. C. Milano.
La 5 Ianuarie la Klagenfurt (Austria) contra lui Klagenfurter Athletik Sport Klub.
La 6 Ianuarie la Ljubljana contra K. S. Illyria campioana Jugoslaviei.
La 7 Ianuarie la Zagreb contra lui K. D. Z.

ENIGMA profesorului HOLT

Această afacere e puţin cunoscută, căci ea a izbucnit în plin război şi a rămas în plin întuneric. Actorul principal al dramei a murit, păstrându-şi secretul.

CRIMA PROFESORULUI

O veste uluitoare se răspândi cu iuţeala fulgerului în primii ani ai sec. XX-lea. Profesorul Erich K. Muenter dela universitatea din Harward era urmărit de poliţie, acuzat fiind că şi-ar fi asasinat soţia.

Scandalul era mare, mai ales pentru prestigiul unei universităţi ca aceea din Harward, care se sili prin toate mijloacele să stabilească că Muenter nu era în serviciul ei, deoarece nu îndeplinea decât atribuţiile unui simplu profesor de limba germană.

Poliţia a stabilit următoarele: Erich Muenter în vârstă de treizeci şi cinci ani era un om încântător, manierat, cucerind pe toată lumea cu ochii lui mari, încărcaţi de visuri şi dulceaţă. Era diplomat al universităţilor din Berlin şi Paris şi în timp ce era profesor la universitatea din Chicago se căsătorise cu d-na Leona Krembs. Pe acea vreme era un pasionat cercetător al ştiinţelor mistice din evul mediu.

In 1906 avea o fiică de trei ani, numită Hélène şi tot atunci soţia îi născu un băiat. Cum era extrem de slăbită din cauza naşterii, doica şi profesorul o supraveghiau. Erich părea a fi cel mai duios şi mai devotat dintre soţi. Slăbiciunea femeii sale prelungindu-se, el consultă mai mulţi medici, cari diagnosticară o boală de stomac, prescriindu-i remedii.

Cu uimire ei constatară că doctoriile nu-i erau administrate, şi atunci îşi încetară îngrijirile.

Intr'una din zile, doica intrând în cameră, găsi pe profesor lângă patul soţiei sale. El o îndepărtă, spunând că bolnava vroia să doarmă. A doua zi de dimineaţă, femeea fu deşteptată brusc de către Muenter, care-i anunţă moartea soţiei sale.

El se grăbi a cere medicilor cari o îngrijiseră un certificat pentru incinerare şi aceştia, bănuitori, cerură autopsia cadavrului.

Stomacul fu scos şi trimis medicului legist. In aşteptare i se autoriză profesorului Muenter să plece la Chicago, pentruca trupul soţiei sale să fie incinerat acolo.

Ceremonia mortuară luând sfârşit, el luă trenul pentru Harward, dar nu se coborî acolo, spre uimirea poliţiştilor, cari îl aşteptau, căci autopsia dovedise urme de otrăvire cu arsenic.

Prevăzând descoperirea faptei lui, Erich dispăruse.

Toate cercetările fură zadarnice.

După câtva timp presa primi dela el o scrisoare, în care protesta contra acuzaţiei aduse. Totul căzu apoi în uitare.

Cauza acestei crime părea stranie. Profesorul îşi iubia femeia, dar el aparţinuse unei secte de iluminaţi, cari susţineau că cel mai bun prilej de a muri, câştigând Paradisul este pentru femee momentul când naste. Incă de la naşterea primului copil, Muenter făcuse încercări de suprimare a soţiei lui, fără însă a reuşi.

O BOMBA ASUPRA CAPITOLIULUI

1915: Crima profesorului Muenter era uitată. Răsboiul se deslănţuise cu furie în Europa. Statele Unite erau încă neutre.

O explozie distruse aripa stângă a Capitoliului, consacrată Senatului. Pentru a nu speria opinia publică, se spunea că totul era datorit unui accident dar poliţia căuta cu îndârjire pe misteriosul atentator.

Niciun indiciu nu era, decât o scrisoare, semnată de un necunoscut, ajunsă în mâinile presei. Un oarecare B. Pearce regretă că s'a servit de un explozibil, dar el vroia să înăbuşe vocea răsboiului, gestul lui fiind un fierbinte apel în favoarea păcii, condamnând vinderea de muniţii aliaţilor, căci astfel măcelul se prelungia.

Sus: *Capitoliul din Washington, unde a avut loc explozia;* stg.: *D. Pierpont Morgan asistând la deschiderea cursurilor universităţii Harward.*

AFACEREA PIERPONT MORGAN

O altă veste senzaţională se răspândi două zile după aceea. Miliardarul Pierpont Morgan era să fie asasinat în împrejurările următoare:

Bogatul miliardar se odihnia în casa sa dela ţară, cu familia şi amicii. Dimineaţa îşi lua micul dejun în tovărăşia lui Sir Cecil şi Lady Springrice, când se auzi soneria la intrare. Omul de serviciu deschise uşa. In faţa lui, la câţiva pasi văzu un străin cu o valiză în mână.

— Aş vrea să-l văd pe d. Morgan — vorbi acesta, cu un accent străin.

— Regret, dar d. Morgan nu primeşte pe nimeni în reşedinţa dela ţară, afară dacă biurourile din New-York n'au fixat o întrevedere. Cred că n'ar fi cazul...

— Mă va primi dacă îi vei prezenta cartea mea de vizită.

— Şi străinul i-o şi întinse.

— D. Morgan are nevoe de-o introducere mai mare decât o carte de vizită.

Acest răspuns exasperă pe inoportun, care scoase din buzunar un revolver, ameninţându-l pe servitor.

— Aceasta e o mai bună introducere. Unde este stăpânul tău?

— In bibliotecă.

Şi sub ameninţarea armei îi indică încăperea, dar prin oglinzi individul văzu biblioteca goală.

— Minţi. Unde este stăpânul tău! Spune sau te omor!

Servitorul tăcu câteva clipe, apoi începu să strige.

— D. Morgan, fugiţi!! Sunteţi în pericol de moarte.

Auzind acestea necunoscutul alergă pe scări şi se găsi în faţa lui Morgan şi a soţiei lui. O luptă teribilă se angajă între cei doi bărbaţi. Soţia miliardarului şi o servitoare reuşiră să smulgă revolverul din mâinile lui Lester, — aşa se numia atentatorul — dar el avea un al doilea în cealaltă mână, pe care-l descărcă în Morgan.

Poliţia îl percheziţionă şi găsi asupra lui gloanţe, trei pachete de dinamită şi o hârtie pe care era scris numele copiilor lui Morgan. El sfârşi prin a mărturisi că se numeşte Frank Holt, profesor la universitatea din Cornell, căsătorit cu fiica unui eminent preot din Texas.

— Pentruce ai încercat să omori pe Pierpont Morgan?

— Nu vroiam să-l omor, ci numai să uzez de influenţa sa pentru a impiedica America să vândă muniţii aliaţilor.

— Si dinamita?

— Trebuia să arăt ce ravagii teribile face. Scopul meu era de a pune mâna pe d-na Morgan şi copii, pentru a-i păstra ca ostateci, până când d. Morgan ar fi oprit vinderea muniţiilor.

Aceste cuvinte amintiră poliţiei textul scrisorii trimisă de Pearce după explozia dela Capitol. Incolţit, Holt mărturisi că l era Pearce. Ancheta stabili că acest individ cumpărase o mare cantitate de dinamită. Unde o ascunsese?

— Vă voi spune după şapte luni... le răspunse el cu un rânjet teribil. Temându-se de vre-o explozie, poliţia făcu cercetări pretutindeni. Mai târziu, soţia lui comunică poliţiei printr'o scrisoare, că materialul explozibil ar fi după spusele soţului ei pe un vapor pe mare.

Toate vasele cari părăsiseră porturile americane fură înştiinţate şi la şapte luni după aceea, avea loc o teribilă explozie pe bordul vasului Minehaha.

A doua zi după explozie o nouă veste. Frank Holt după ce primise în închisoare o depeşă misterioasă, înşelă vigilenţa gardienilor şi se aruncă de pe o terasă a închisorii.

Nu mai ridicară de jos decât un cadavru, cu craniul zdrobit.

Intretimp poliţia lumină o altă enigmă. Prin confruntări de documente se putu stabili că Franţ Holt nu era altul decât profesorul Erich Muenter, care-şi asasinase soţia şi dispăruse fără urmă. După fuga din Chicago, în 1906 el porni spre Mexic, luându-şi numele de Frank Holt, modificându-şi în acelaş timp exteriorul. In 1907 avu curajul să se reîntoarcă în Statele Unite, angajându-se ca profesor de chimie la un colegiu din Texas. El se căsători în 1910, trecând pe la mai multe universităţi. Işi iubia femeia, copiii şi înainte de a muri scrise soţiei sale :

„Cu cât mă gândesc la lucrurile prezente, cu atât mă conving mai mult de inutilitatea vieţii. Creşte copii în credinţa lui D-zeu. Adio, iubita mea".

Şi Frank Holt muri păstrându-şi secretul. A fost unul din cei mai dibaci spioni? A fost un al doilea Dr. Jekyll, în care au triumfat rând pe rând instinctele binelui şi ale răului?

I. ST.

O cununie mondenă în Capitală

In cursul lunei Decembrie a avut loc la biserica „Domniţa Bălaşa" din calea Rahovei, cununia religioasă a d-rei Carmen Cuzin, *cu d. ing. dr.* Valeriu Patriciu.

Fotografia de mai sus, reprezintă pe tânăra mireasă, având la dreapta pe d-rele Prager, Beery, Aurora Cuzin *şi* Duda Botez, *iar la stânga pe d-rele* Rotaru, Elbin, Simici *şi* Sachelarie; *în primul plan, micul* Golici *şi micuţa d-şoară* Enescu.

Concursul de Yo-Yo

EPIDEMIA yo-yo-ului face din ce în ce victime mai numeroase şi cum un mare număr de cititori au ajuns cu timpul artişti ai acestei distracţii nevinovate, am fost solicitaţi să organizăm un concurs pentru campionatul de yo-yo în România.

Şi tot astfel cum am organizat marile campionate de ping-pong, la apariţia acestui joc în România, tot astfel patronăm şi acum un senzaţional concurs de yo-yo, care va indica pe cel mai bun jucător.

„Realitatea Ilustrată" instituie un mare concurs pe ţară, cu yo-yo-uri speciale, fabricate pentru „Realitatea Ilustrată" şi purtând etichetele şi numărul de control al revistei noastre.

Concursul va avea loc în Bucureşti la o dată ce va fi anunţată prin ziare şi va fi prezidat de o comisiune care va atribui şi marele premiu de

5.000 mii lei

Yo-Yo-urile „Realităţii Ilustrate" se pot procura dela concesionarul nostru, depozitul de jucării Kestenband din str. Şelari 9.

AVEŢI GUST MUZICAL?

Alegeţi cea mai bună placă din seria pe care le-a scos „Realitatea Ilustrată" şi „Columbia", în concurs, plăci pe care le puteţi asculta în orice magazin de muzică şi la centrala şi sucursalele „Columbia" din ţară.

Strângeţi cupoanele ce apar în „Realitatea Ilustrată" şi trimiteţi buletinul de vot completat cu alegerea făcută după terminarea concursului, redacţiei noastre, str. Const. Mille 7, şi veţi participa astfel la distribuirea premiilor de

LEI 100.000

Miky & Niky la Teatrul Ventura

DIRECȚIUNEA *teatrului „Ventura" din pasagiul „Comedia" a avut fericita idee de a oferi publicului bucureștean un spectacol minunat.*

Anume, a montat excelenta comedie muzicală „Miky și Niky", a cărei acțiune se împarte între un oficiu poștal și scena unui mare teatru de reviste.

Magistral interpretată de d-ra Leny Caler *și de d-nii* G. Timică *și* V. Ronea, *secondați de un admirabil ansamblu și de un balet perfect pus la punct, „*Miky și Niky*" este cel mai bun spectacol al Capitalei.*

Conducerea muzicală o are cunoscutul compozitor Elly Roman.

Foto Lonyay

Dreapta sus: O scenă la oficiul poștal; *St. sus:* O scenă de balet din „Miky și Niky". La mijloc, d-ra Leny Caler și d. Timică; *Dr. mijloc:* La direcțiunea teatrului; *Stg.:* D-ra Leny Caler și d. Timică; *Dr.:* Principalii interpreți.

Sunt starurile
AȘA CUM PAR?

OBIECTUL de căpetenie al literaturei cinematografice este o încercare de a arunca o privire dincolo de ecran, pentru a vedea care sunt caracterele vedetelor, după ce și-au șters fardul de pe obraji, după ce au încetat a turna.

Creaturile acestea ne-au făcut să vibrăm câteva clipe, trezindu-ne în suflete rezonanțe ce dormiau adânc, un somn letargic, ne-au stimulat sau ne-au epurat spiritele, într'un cuvânt, ne-au dat ceeace se numește marea emoție artistică, pentru care primesc la rându-le un vast și anonim prinos de admirație. Odată relevată, vedeta devine un idol mai mult sau mai puțin efemer și publicul caută avid *omul* care palpită în dosul personagiului ce se agită, purtat de sforile ficțiunei.

E Greta Garbo în fond atât de enigmatică, atât de inaccesibilă precum ne apare? Coincide adevărata Mary Pickford cu personagiul atât de afectuos, de blând și de sincer, cu care ne-a câștigat inimile în film? E Gable în viața privată bărbatul dominant, viril și pasionat, pe care-l vedem pe ecran? Sau poartă cu toții măști atâta vreme cât joacă, lepădându-și mai apoi odată cu fardul caracterele prin care ni s'au impus? *Imaginile lor mint sau — spun adevărul?*

Ei bine, ceeace vedeți pe ecran nu este și nu poate fi decât un reflex al realității. Dacă vreți să vă cunoașteți bine idolii, studiați-le atent jocul.

Se poate totuș uneori că rolurile pe care le interpretează, aduc în viața privată a protagonistului o subtilă emanație de nefast. Ciudățenia aceasta apare în tragicul caz al blondei Joan Harlow: începând cu „Hell's Angels" și încheiând cu „Red-Headed Woman" actrița evoluează în ipostaza femeii care este obiectul unei pasiuni nebunești și nefericite, a unei iubiri cu sfârșit tragic — fie pentru ea fie pentru bărbații din jurul ei.

Joan e în viața de toate zilele tot atât de încântătoare ca și pe ecran. Mai mult încă, abia când o cunoști de-aproape îți dai seama cât e de tânără, de sinceră, de fragedă sufletește: n'are nimic de sirenă în caracterul ei, și iată totuș că printr'o conjunctură cu totul inexplicabilă, tragedia multora din dramele sale cinematografice, a intrat în viața ei personală odată cu sinuciderea lui Paul Bern, omul cu care se căsătorise vara trecută. Ne aflăm înaintea uneia din cele mai crude ironii ale soartei, pentrucă deși se prenumără printre puținele actrițe care nu sunt ceeace par, — destinul a abătut asupra vieței sale sentimentale furtuna de patimi, în mijlocul căreia o plasează rolurile sale pe ecran.

Stg.: *John Gilbert*
Stg. jos: *Greta Garbo*

Dr. sus: *Mary Pikford*
Sus: *Janet Gaynor*
Stg.: *Joan Crawford.*

Greta Garbo nu *joacă*. Vocea aceea guturală, privirile obosite și straniul amestec de pasiune și indiferență, au imprimat pe celuloid o Gretă reală. Renunțările eroinelor pe care le întruchipează, sunt renunțările propriei sale vieți. Prieteni, căsătorie, copii — tot acest complex de elemente ale unei vieți omenești normale, au fost refuzate de strania actriță. Singura diferență între realitate și ficțiune este că pe ecran, Greta Garbo își ondulează părul, poartă toalete elegante și vorbește unor oameni pe cari altfel i-ar ignora.

De cum s'a relevat, Joan Crawford a desvăluit peliculei adevăratu-i caracter, până în cele mai intime colțuri, manifestându-se paralel cu surprinzător de capricioasa evoluție a personalității sale. În vremea când ducea o viață veselă de strengăriță, a dat filme ce înclinau mult spre comedie. Nu prea era luată în serios,

era o fetiță vioaie și decorativă, ce se pasiona după Black Bottom în viața de toate zilele și la fel apărea pe ecran.

Când însă personalitatea ei a început să se desvolte să se aprofundeze, când iubirea și căsătoria au făcut-o să privească viața prin altă prismă, realizările-i artistice s'au resimțit imediat, aducându-ne la un moment dat înainte o femee nouă, o actriță de posibilități nebănuite încă. A turnat „Paid" și toată lumea a fost atunci de părere că Joan avea să devină în curând una din cele mai mari actrițe dramatice ale ecranului. Jocul ei reflecta maturitate și gândire, pentrucă luase această atitudine față de viața-i personală. A făcut mai apoi „Letty Lynton" și „Grand Hotel" și arzătoarea ambiție care a pus stăpânire pe inima actriței e evidentă, ați simțit-o prea bine și dv., spectatorii.

Ceeace vedeți pe ecran nu e numai fard și poză, e femeea în sine, e adevărata Joan Crawford.

Mary Pickford a creat pe ecran imaginea unei ființe bine echilibrate, de o aristocratică și copilărească drăgălășie. Dar dacă încercăm să-i pătrundem în intimitate, vedem că la Pickfair domină o atmosferă de seninătate, de calm și decență. Când a turnat „Kiki", filmul s'a dovedit un eșec, pentrucă structura sufletească și întreaga personalitate a actriței erau diametral opuse rolului pe care tindea să-l creeze — și masca n'a ajuns încă să substitue o figură umană.

Când ați văzut-o în rolurile ce-i conveniau — în ipostaza copiliței cu părul inelat și auriu, Mary Pickford vi s'a arătat așa cum era ea în fond: fetița ce n'a crescut niciodată — pentrucă maturizare înseamnă foarte adesea înăsprire — și luminoasa copiliță trăește încă în amfitrioana dela Pickfair, care-și primește oaspeții cu flori și zâmbete de o adorabilă frăgezime.

Douglas Fairbanks este pe ecran unul și acelaș cu cel din viața de toate zilele. El nu *joacă* ci trăește cu intensitate clipele în care sboară pe covoare fermecate, se luptă cu bandiții chinezi și invadează temple antice. L-am văzut eu însumi făcând salturi peste scaune și cățărându-se ca o maimuță pe candelabrele massive, în timp ce discuta asupra unei partide de golf.

Dreapta: *Clark Gable*
Jos: *Joan Harlow*

In fond, pentru a fi sinceri, este un fel de exhibiționist. E un legionar al aventurei, un fel de cavaler rătăcitor, un Aladin ce poartă lampa Geniului cu degete nervoase și pătimașe. Pe ecran învățați să cunoașteți omul din el mult mai bine decât în salonul său dela Pickfair.

Ceeace am încercat să demonstrez până acum își găsește o isbitoare confirmare în Pola Negri. Actrița aceasta a apărut la Hollywood ca un ciclon de pasiuni. E violentă, învăpăiată și catastrofală pe ecran și tot astfel își trăește viața. In intimitate uzează de efecte teatrale în aceeaș măsură ca și în primele planuri ale filmelor sale.

Nimeni nu i-a uitat fața palidă și torentul de lacrimi pe care l-a vărsat la mormântul lui Valentino. Au urmat apoi dramatice scene în cursul furtunoasei romanțe cu Chaplin și s'a căsătorit cu un prinț, pentru a divorța după un scurt răstimp. Când își primește gazetarii veniți după interview-uri, montează scene ce s'ar fi putut desfășura numai în zilele de splendoare ale Versailles-ului. Își umple camerele hotelurilor la care trage, cu plante și fructe exotice, dând vizitatorilor senzația că sunt primiți la curtea unei împărătese din secolul al 18-lea. Nu, Pola de pe ecran nu e o actriță, ci femeea în sine, așa cum trăește în intimitate și pentru public, pentru pelicula de celuloid ca și pentru cercul său familial.

Un caz similar este acel al lui John Gilbert, care a realizat cele mai mare succese tocmai în vremea când ducea o viață frământată de neastâmpăr, de patimi puternice dar foarte efemere, pentrucă era tocmai omul rolurilor pe care le creea: un mare amant, cu totul impropriu căminului și papucilor, un individ care în viața sa privată a scuturat lanțurile matrimoniei nu odată, ci de trei ori.

Amintiți-vă de „Văduva veselă", de „Parada cea Mare" și alte succese răsunătoare: n'aveți nevoie să-l mai întâlniți — *il cunoașteți prea bine!*

Janet Gaynor, care împreună cu Charles Farrell ne aduc când și când pe ecran idile de un suav romantism, a inversat regula pe care vedem că a urmat-o evoluția atâtor mari vedete, ajungând a fi obsedată în viața sa particulară, de rolurile create. Mă îndoesc că această actriță ar avea curajul libertinajului, că ar putea lăsa să isbucnească în jurul său scandalul unui divorț, de teamă să nu păteze minunata imagine din „Ingerul Străzii" și „Orfana" (Daddy Long Legs), etc.

Există însă și câteva excepții. Una este Maurice Chevalier. „Locontenentul Surâzător" sau croitorul ștrengar din „Aimez-moi ce soir" e de nerecunoscut după ce a părăsit studioul. Serios și foarte tăcut, posedă un fond extrem de solid, pe care-l relevă chiar divorțul său, determinat nu de intervenția vre-unei femei, ci de dorința de a dobândi un moștenitor.

Clark Gable e o altă excepție, pentrucă, în ciuda legendei de pătimaș Don-Juan ce și-a creeat-o pe ecran, e în fond un pasionat sportiv, practicând mai cu seamă pescuitul și automobilismul și preferând tweedul, fracului.

Sunt în fond vedetele așa cum apar pe ecran? Răspundem : DA. E o lege stabilită de o majoritate de cazuri, pe care câteva mici inversări sau excepții nu fac decât s'o întărească.

Fenomenul acesta se explică prin gustul acum dominant pentru realism, care a invadat mai întâi literatura și în mod fatal s'a întins asupra tuturor celorlalte arte. Ecranul ca și scena reclamă accente sincere, smulse din adâncul sufletului, situații ce se desprind din câteva gesturi simple și naturale, dar de o expresivitate condensată. Sub un regim ca acesta, protagonistului nu-i mai rămâne decât să fie *el* cât mai mult el, să trăiască cu spontaneitate înaintea lentilei fotografice, dacă nu vrea să dea penibila impresie a unei fantoșe.

JAMES GRAY

Humor

Frizerul național socialist, in Germania:
— „Ori te 'nscrii in partidul nostru, ori iți iei adio dela viață!"

GÂND LA GÂND

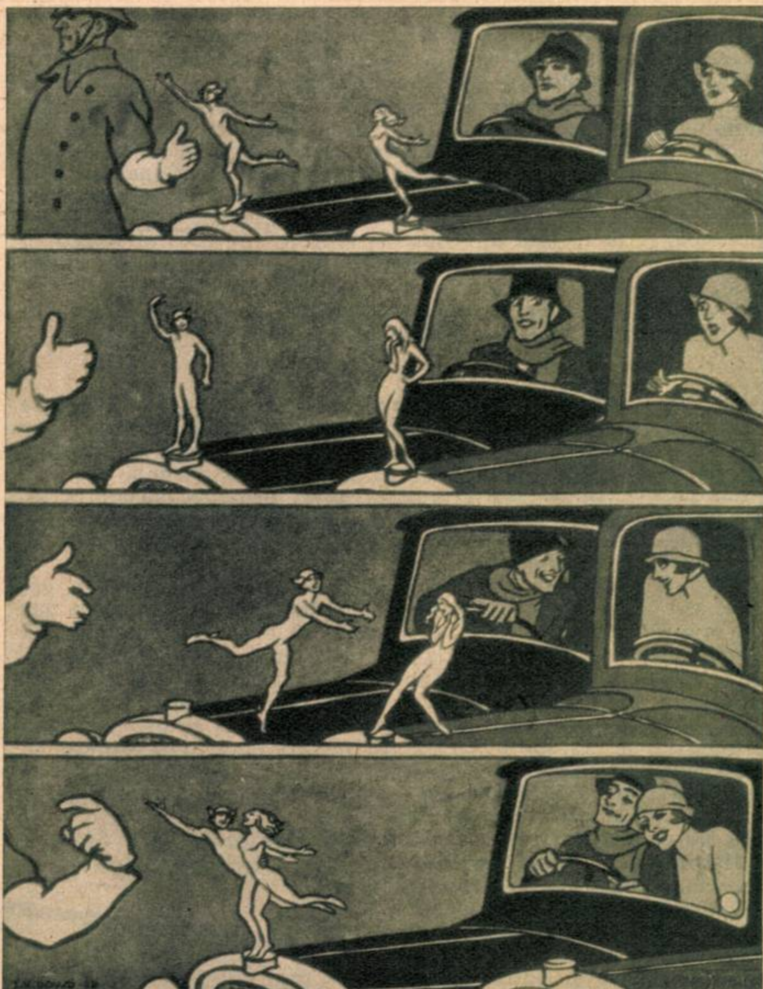
— „Ai fost vre-odată gând la gând cu soția d-tale?
— „Da, o singură dată, în momentul când casa noastră luând foc, ne-am repezit amândoi la ușă.

DE CUVÂNT

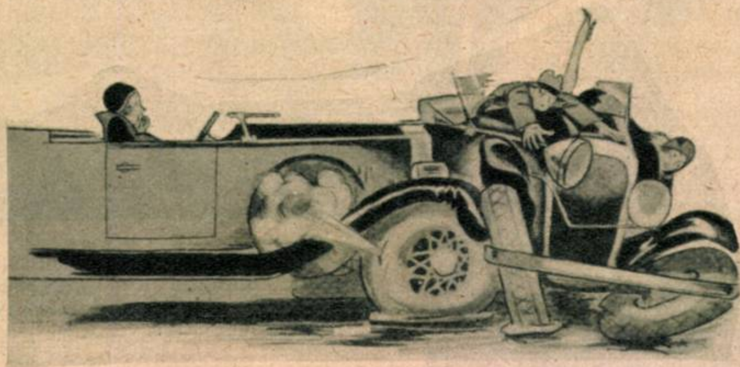
D-na Smithers explică nouei bucătărese obiceiurile casei.
— „Miercurea mâncăm precis la unu" spune ea „pentrucă în ziua aceasta facem pe la două o plimbare cu mașina.
— „Foarte bine doamnă", răspunde bucătăreasa. „Dar va trebui atunci să las spălatul vaselor până când ne întoarcem.

IMPORTANT

Profesorul, pentru a imprima profund în spiritele elevilor săi ideea nevoii de a reflecta bine, mai înainte de a vorbi, le spune să numere până la cincizeci, mai înainte de a spune ceva important și până la o sută dacă e ceva foarte important.
Câteva zile mai târziu, se coboară dela catedră și le vorbește stând cu spatele la foc. La un moment dat observă mai multe perechi de buze mișcându-se repede și câteva secunde mai târziu, întreaga clasă isbucnește în cor:
— „Nouăzeci și opt, nouăzeci și nouă, o sută! Haina dvs. a luat foc, domnule profesor!

Iată încă unul din motivele pentru care este binecuvântat serviciul circulației.

— „Extraordinar, tocmai la voi mă gândiam!"

PALARIA

Un vânt puternic ia pălăria unui domn miop. Păgubașul pornește după ea.
— „Ce faci Domnule?" strigă o servitoare, din poarta unei curți.
— „Caut să-mi prind pălăria" răspunde el.
— „Dar bine, dumneata, nu vezi că alergi după găinușa noastră?"

PRACTICA

Servitoarea (către stăpâna care se pregătește să facă curățenie).
— „Jos sunt o jumătate duzină de oameni cu pompe, pentru curățitul prafului. Spun că au fost chemați să facă demonstrații.
Stăpâna: — „Da, eu am trimis după ei. Du pe fiecare în câte o cameră, și spune-le să se apuce de lucru.

DECE?

— „V'ați lovit soțul cu un scaun? Se poate ști pentru ce?
— „Pentrucă" oftează doamna „n'am putut ridica masa".

— Ocazie minunată să-mi aprind țigarea!

TRADARE

— „Carolina trădează liga" exclamă indignată o domnișoară la o kermesă.
— „Cum asta?" întrebă un tânăr.
— „Noi vindem aci sărutări în folosul săracilor și Carolina face contrabandă cu ele, colo, pe pajiște, la lumina lunei.

AM!!

— „Am o invenție extraordinară — o mașină vorbitoare, combinată cu o perie de covoare și cu un braț detașabil ce se poate întrebuința la deschiderea scrisorilor".
— „Nu mă interesează" răspunde prompt cel acostat. „Am una. Sunt căsătorit".

PROMPT

Profesorul-medic la examen: „Ce faci în cazul unei persoane care a mâncat ciuperci otrăvite?
Studentul: — „Ii recomand o schimbare de regim".

— „Ghici cine e?!"

Campionul olimpic la sărituri, vânează canguri.

Cu acest număr „Realitatea Ilustrată" intră în al 7-lea an de apariție

Satanic-trust

Roman de senzație. de: Al. Sidney

3

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

In clubul „Eldorado“, *aparținând faimosului* „Satanic-Trust“, *— proprietarul celor mai mari localuri de noapte din lume, — a fost ucisă o femee. Un stilet i-a fost înfipt în inimă, de către un necunoscut. Apoi cadavrul i-a fost aruncat în Tamisa. Identitatea ei n'a putut fi stabilită, de către inspectorul Russel, care anchetează cazul.*

In uzinele „Maxwell Siderurgic Comp.“ *din apropierea Londrei, profesorul Upton Dax a pus la punct, — asistat de inginerul Buskin, —* „Radiobolidul Dax 7“, *pe care l-a lansat în spațiile interplanetare. Această invenție este de cea mai mare însemnătate, deoarece prin ea, Anglia poate cuceri întreaga lume, fără ca să i se poată opune cineva. Concurența, uzinele germane* Almayer, *pun la cale furtul planurilor noului radiobolid, care sunt transportate la Banca Angliei. Intre timp, inspectorul Russel caută să limpezească misterul crimei dela clubul „Eldorado“.*

Interiorul cabinei era perfect sferic. Buskin se află în cavitatea sferică, albă ca de porțelan, vast încăpătoare. Diametrul sferei putea să aibă peste 6 metrii.

O scară metalică, foarte subțire, ducea la un fel de pupitru, suspendat în mijlocul sferei.

Un om, așezat în fața tăbliei pupitrului, plină de aparate, fixa cu atenție păretele concav din fața sa.

Acest părete era un ecran alb, o parte din sferă, pe care se fugăriau umbre și lumini colorate, ca într'un cinematograf absurd.

La dreapta operatorului din această cabină, se afla o mică planșă, pe un tripied, cu tot felul de calcule, cifre și figuri geometrice bizare. La stânga sa, un microfon alb.

— Tu ești Buskin? zise omul, fără să se întoarcă.

— Da, domnule profesor. Cum merge bolidul?

— Exact după prevederile noastre, răspunse profesorul Upton Dax, cu figura lui rasă, de o energie stranie, continuând să scruteze panoul din fața sa, cu priviri concentrate și aprinse.

— Viteza sporește?

— Vertiginos.

Profesorul Upton Dax consultă un cadran, cu un mic indice. Apoi zise:

— Buskin, izbânda e a noastră! In clipa aceasta bolidul a ieșit din stratosferă și intră în spațiul interplanetar!...

* * *

In cabina sferică din laborator, vegheau pe rând profesorul Upton Dax, asistentul său Buskin și mecanicul Wilfred, câte 12 ore pe zi, în șir. Era cabina din care, *Radiobolidul Dax 7*, fără nici un pilot pe bord, era condus de pe pământ, prin tele-mecanică, în spațiile interplanetare. Cel ce făcea de veghe, — în noaptea aceea în cabina-televizoare, din care era condus bolidul, se afla inginerul Buskin, nu avea mult de lucru. Traseul bolidului prin Infinit, fusese calculat cu cea mai mare minuțiozitate, așa că se știa dinainte, la ce dată și la ce oră precis, Radiobolidul avea să ajungă la destinație. De altfel, bolidul fiind un complex de tele-energie, tele-mecanică, televiziune și radiofonie, conducătorul său de pe pământ vedea proectându-se pe ecranul sferic ce forma păreții cabinei, tot ceeace întâlnia bolidul în drumul său vertiginos, tot ce defila pe laturile sale, tot ce lăsa în urmă. Iar postul de emisiune radiofonică cu microfonul său, ce funcționa în permanență pe bolid, transmitea printr'un amplificator din cabină, cele mai mici sgomote ce se petreceau în jurul bolidului, chiar „fâlfâitul unei cozi de cometă“, după cum glumia uneori Upton Dax.

Era cel mai perfecționat aparat pentru explorarea spațiilor interplanetare și a vieții de pe alte planete...

Sir Ingham Maxvell, marele metalurgist, care deținea trustul siderurgic al Marei Britanii, coborîse pentru prima oară în laboratorul lui Dax, însoțit de acesta, ca să vadă progresele invenției savantului profesor. Maxvell, ras, cărunt, cu maxilare viguroase, privia cu ochii săi negrii și mici, desfășurarea peisajului interastral, pe ecranul sferic al televizorului: culori luminoase, reflexe de stele roșii sau galbene, umbre, fosforescențe și țâșniri de schintei astrale, alergau în urmă, indicând calea triumfală a *Radiobolidului „DAX 7“* prin Univers...

Ca un pilot la volan, inginerul Buskin, la postul său, conducea de pe pământ, acest monstru aerian de oțel...

CAPITOLUL IV

Automobilul în care se afla inspectorul Russell și cu Edward, amândoi gătiți ca niște gentlemani în ținută de gala, se opri în fața clubului „Eldorado“.

— „O să ne lase să intrăm?“ întrebă Edward.

— „In tripourile astea intră cine vrea“.

In adevăr, salutați până în pământ de portar, ei intrară nesupărați de nimeni în hall-ul unde se afla un fel de catedră, pe care sta un funcționar în haine negre. Acesta le întinse cu solemnitate un registru, în care cei doi polițiști înscriseseră două nume false și această formalitate terminată, inspectorul Russell întrebă, nu fără ironie, pe funcționar:

— „Dar dacă am scris aici un nume fals?“

— „Nu e nimic“, răspunse acesta, „știți, la caz de razzie e bine ca toți clienții să fie trecuți în registrul de membri. Dar nu e nici un pericol din partea poliției, fiindcă avem protecție de sus“.

Spre deosebire de marile cluburi serioase din Londra, tripourile deghizate, în felul clubului „Eldorado“, primesc membrii fără recomandația nimănui; imediat ce te prezinți ești înscris și nu te întreabă nimeni, nici măcar ce meserie ai. Uneori, după ce ai făcut cererea, ți se spune de formă:

— „Vom supune comitetului cererea dv.“.

Dai să pleci, crezând că trebue să aștepți acasă, până-ți vine înștiințarea c'ai fost primit membru și apoi să poți pătrunde în club, ca să joci. Dar un gealat dela ușe te poftește înăuntru:

— „Puteți intra“.

— „Dar nu sunt încă înscris“.

— „Ce-are a face? Sunteți admis provizoriu, până la hotărîrea comitetului. Puteți juca oricât vreți. Tocmai e în toi jocul de baccara...“.

La alte cluburi, formalitățile sunt și mai sumare. E suficient să vii la braț cu un membru mai vechi, ca să poți pătrunde îndată în club și să pierzi cât poftești. Nu există arhivă, cotizație, registru; se intră ca la cafenea, lași la masa de joc tot ce ai în pungă, și ești jumulit, fără ca nimeni să te întrebe cine ești. Sistemul cel mai generalizat însă, constă într'o unică formalitate la înscriere: un singur registru, în care ți se trece numele, și imediat poți intra în sălile de joc. Ar părea desigur inutilă și formalitatea aceasta. Dar ea are tâlcul ei și anume: dacă cumva se produce o descindere a poliției, se constată că nu jucau decât membrii clubului. In adevăr, persoanele prezente identificate sunt găsite printre numele înscrise în registrele de membri și astfel litera legii este satisfăcută, trecându-se în procesul verbal că „n'au fost găsiți jucând decât membri ai clubului și nu persoane străine“. Și totuș, mulți sunt înscriși chiar în seara aceea, de formă.

Cei doi polițiști pătrunseră în prima sală, în care se jucau așa zise jocuri comerciale. Aceste jocuri sunt din cele mici, pe care le joacă negustorii în cafenele. Pentru ca să-l inițieze în tainele acestui mediu interlop, inspectorul Russel explica discret agentului său:

— „Orice ai juca aci este foarte greu să nu cazi *pe un grec* complice cu patronul. Grecul, de orice naționalitate ar fi, este numele cu care se desemnează la club trișeurii. Se vede treaba că grecii țin recordul prestidigitației cartofoarești. Ei se mai numesc și „filosofi“.

Din această sală, care nu prezenta un interes deosebit, inspectorul Russell și agentul său, trecură în sala unde se juca „en-grand“. „En-grand“ sunt jocurile de baccara și Chemin de fier, care, prin desfășurarea lor, se pretează mai puțin la trișaj, dar la care pierderea fiind mare, patronul se alege cu un câștig imens. Chemin de fer-ul este jocul de mare rezistență, cu care se termină de obiceiu o noapte începută la comerciale sau cu baccara. Cei doui polițiști luară loc la o masă, lângă d. Kohser, care „e murdar la joc“, adică toți îl știau că joacă sgârcit, fricos. De aceea pierde mereu, iar personalul clubului n'are nici o considerație pentru dânsul. Crupierul îl persecută, chelnerul îl servește cu cea mai mare întârziere:

— „N'a fost și el chelner înainte de a ajunge patron?“.

Dar parcă mai disprețuit e „spițerul“, o altă cunoștință a lui Russell. Acesta e atât de sgârcit, încât uită sistematic să-și plătească consumația și jură c'a plătit-o. Pe bătrânul chelner care îi întinde nota, îl înșală mereu, amânându-l cu bacșișul, sub cuvânt că n'are mărunțiș. Russell s'a așezat dinadins între acești doi sgârciți, pentru ca să nu fie

...[illegible] să joace larg. In spatele inspectorului s'a instalat Fulds, chibițul de profesie, a cărui respirație fetidă îl gâdilă în ceafă. Acest Foulds și cu încă un chibiț din club mai au și meseria de racoleuri. Ei aduc clienți.

In timpul jocului, inspectorul Russell a intrat în vorbă cu vecinii săi. Unii, pasionați de joc, nu răspund decât pe mormăite. Inspectorul Russell și-a schimbat locul de vreo două ori, până în fine a găsit un om bine dispus, care tot timpul jocului vorbește și comentează loviturile. Inspectorul a adus vorba despre diferite tipuri din personalul tripoului, despre unii trișeuri și femei angajate pentru a îndemna la joc pe clienți.

După ce-și culese astfel informațiile, se ridică dela masa de joc: el întrebase „ce mai e cu cutare femee" angajată de club, „ce mai face" o alta, și astfel, aflase dela acel vorbăreț, că nu se mai știa nimic, de vre-o câteva zile, despre Anita Smith, o figură foarte cunoscută în acest local interlop...

* * *

Edward luase în antrepriză o sticlă de cognac și părea cu totul absent la ceeace se petrece în jurul său. Inspectorul Russel se apropiase de un om care părea beat, un tip adus din spate, cu mâinile foarte lungi, care avea ceva din mersul unei gorile. Figura lui însă nu avea nimic groaznic în înfățișarea ei, ci dimpotrivă, păstra urmele unei defuncte distincțiuni, dinainte probabil ca acest om să fi căzut pradă patimei jocului și beției.

— „Facem un ecarté, Milson?".

— „Facem?".

Se așezară la o măsuță retrasă și începură să joace.

Acest Milson era un om care-și petrecea toată viața în clubul „Eldorado". Trecea uneori o lună, fără ca el să iasă din acest club, în care dormea uneori chiar noaptea, pe canapele, sau prin odăile chelnerilor. Se identificase complet cu atmosfera tripoului, și trăia din tapat, fiindcă de mult își pierduse întreaga avere. Așa cum lumea din afara clubului se interesează de ceeace se produce în politica universală, de marile probleme care agită, o țară, de faptele diverse ale orașului, tot astfel pe Milson nu-l interesa decât ceeace se petrecea în clubul „Eldorado". Lumea din afară nu exista pentru el. In schimb, știa toate cancanurile clubului, cunoștea pe toți trișeurii, cu toate sistemele și toate antecedentele vieții lor, toate legăturile femeilor pierdute ce frecventau acest mediu, era confidentul lor și al chelnerilor.

Așa dar, inspectorul Russell nu se adresase fără motiv acestei enciclopedii ambulante a vieții de tripou.

După câteva jocuri, inspectorul îi propuse brusc:

— „Ascultă, Milson! Vrei să câștigi 50 de lire?".

— „Mai întrebi?"

— „Ei bine, să-ți dau eu o idee: du-te la Andersen, la antreprenorul acestui club și amenință-l că ai să-mi divulgi chestia cu femeea asasinată și aruncată în Tamisa. Are să te umple de bani!...

Ca și când ar fi fost electrocutat, Milson se ridică palid depe scaun, și bâlbâi:

— „Dar dumneata de unde știi?

Russell aștepta cu nerăbdare această exclamație, din care reeșia cu evidență că Milson a auzit ceva despre dama dela „Eldorado".

— „Te pomenești c'ai și trecut pe la Andersen?" zise Russell râzând. „Ești un om foarte tare. Intotdeauna am spus-o eu, șefului nostru, domnul Barhett. Chiar mai zilele trecute vorbisem cu el despre dumneata".

— „Și ce i-ai spus despre mine?" întrebă cu neîncredere Milson.

— „I-am spus c'am putea să-ți facem o leafă lunară, ca să te luăm ca informator în serviciul lui Scotland-Yard. Evident, că nimeni n'ar ști nimic despre aceasta. Decât să stai să tapezi și să faci șantaje de acestea, care nu cadrează cu demnitatea dumitale de gentleman, mai bine ar fi să-ți pui calitățile superioare în serviciul societății. Nu uita că și dumneata ai fost în tinerețe magistrat..."

Cu capul în piept, Milson arunca priviri pe furiș polițistului.

— „Spune mai bine că vrei să mă tragi de limbă, ca să afli ce este cu femeea asasinată. Regret însă că nu pot să-ți spun nimic, fiindcă ar însemna să trădez pe Andersen, care, de bine de rău, mă ține aci, unde nu am nevoe nici de casă, nici de masă".

„Și dacă am să te arestez pe loc, acuzându-te de complicitate?".

— „Asta știu eu că n'ai s'o faci, fiindcă ar însemna ca niciodată Scotland-Yard să poată afla ce s'a petrecut aci. Știi bine că nimeni din personalul și din clienții clubului nu vor face nici o destăinuire. Dacă însă ți-ai lua angajamentul să nu divulgi nimănui că eu ți-am spus, aș putea să-ți dau câteva amănunte, desigur în schimbul unui mic acont, din ceeace mi-ai promis".

Intre timp, inspectorul Russell avusese grije să toarne mereu alcool greu în paharul bețivului, care, în cele din urmă mărturisi:

— „Jackson și Robert jucau într'o seară poker în trei, într'o cameră separată, împreună cu inginerul Buskin...".

— „Buskin dela „Maxwell Siderurgic-Comp"?

— „Chiar el. Deodată ușa s'a deschis și a căzut pe spate, în cameră, o femee, care avea inima străpunsă de un pumnal. Eu m'am repezit îndată să văd ce s'a întâmplat. Clienții n'au fost lăsați să intre în cameră și li s'a spus că unei doamne i s'a făcut rău. Toată lumea din club nu știe decât atâta. Dar eu am văzut pumnalul și sângele. Se vorbește de un zece de pică perforat, pe care ea îl ținea în sân. După asta știi cum se face: cadavrul e scos într'un cufăr, noaptea, pus într'o mașină a clubului și, după un pod, la marginea orașului: băldăbâc! în apă! Nimeni nu știe, nimeni n'a văzut și n'a auzit nimic. Asta-i toată povestea".

— Nu cumva era Anita Smith?...

— Nu cred... Parcă seamănă cu ea, dar cred că era o femee din lumea bună.

— Și cine se zice c'a ucis-o?" întrebă inspectorul.

— „Dumnezeu știe".

— „Dar tu ce crezi?".

— „Eu? Vino cu mine să-ți arăt ceva!"

Se ridicară dela măsuța de joc și urcară scara spre etaj, intrând pe coridorul unde avusese loc drama. Aci Milson îi șopti:

— „Ia uite-te în tavan!"

Russell privi discret tavanul și într'o clipă își dădu seama de ceeace voia să-i arate Milson: deasupra se afla un luminator, cu geam mat, din care lipsea un careu. Milson adăugă la urechea inspectorului:

— „Ai văzut la circ chinezi cari aruncă cu cuțitul de departe și ochesc așa de bine, încât pot să înconjure cu cuțite înfipte, într'o placă de lemn, trupul unei femei, fără s'o atingă?"

— „A fost vreun număr în sala de varieteu, de chinezi de aceștia?" întrebă Russell.

— „Asta nu știu. Sala de varieteu nu mă interesează. Știi bine că eu îmi fac veacul numai la baccara. Dar, și printre crupieri sunt unii cari au trăit mulți ani în extremul orient și au venit de acolo, cu tot felul de dexterități..."

* * *

In acest timp, într'un salon mai retras la o masă de joc, se aflau patru inși, dintre cari doi erau cunoscuții trișeuri Jackson și Robert. Desigur că aceștia găsiseră doi naivi cărora voiau să le ia ultimii bani...

De fapt însă, acest poker era numai de formă. Jocul nu făcea decât să ascundă un consiliu secret. In adevăr, Jackson șopti:

— „Mâine uzina Maxvell expediază la Londra planuri secrete. Cred că e vorba despre invențiunea profesoului Upton Dax. Cum organizăm lovitura?"

— „Facem să deraieze trenul — răspunse Robert.

— „Dar dacă curierul pleacă cu aeroplanul?"

— „Trebue să ne interesăm mai de aproape".

— „Cine ți-a dat știrea?" întrebă Robert.

— „Femeea."

CAPITOLUL V

PASAGERII VESELI

A doua zi, un curier plecă dela uzinele Maxwell Siderurgic Comp., cu trenul spre Londra, cu planurile invențiunei.

El își ocupă compartimentul pat și se asigură încă odată că planurile Radiobolidului erau la locul lor, în servieta de piele neagră.

— „Să vă pregătesc patul? îl întrebă controlorul.

— „Nu încă."

Mai erau câteva clipe până la plecare.

(Va urma)

Pagina JOCURILOR

Concursul nostru pe luna Ianuarie

Problema I („Ionel Teodoreanu“)

ORIZONTAL. — 1. Opera cu care s'a impus Ionel Teodoreanu.

2. Prima epocă a tinereţii, in atmosfera căreia se petrec acţiunile multor scrieri ale lui Ionel Teodoreanu.

3. Personaj romantic (nume de o frumuseţe ireală, din romanul „Turnul... lui Ionel Teodoreanu!" — Rebus-Magazin.

4. Dadă. Fiinţă. Lac sudanez.

5. Din el e format scheletul. Zadarnic.

6. Roman de I. Teodoreanu, după apariţia căruia Cezar Petrescu scrie, ca replică (veselă, în adevăr!), „La Paradis General" (con. în câm. 6 ver.). Notă muzicală.

7. Plec. Monedă spaniolă în valoare de 25 de centime. Prăjesc.

8. Ciudaţi. Semn ce se pune sub anumite litere spre a le da un sunet şuerător.

9. Ceasornic. Tufiş des.

10. Afluent al Senei (-e). Negaţie. Insignă studenţească.

11. De unde este eroina ultimului roman al lui Ionel Teodoreanu.

12. Destoinic pentru.. literatură! (inv.). Arătam nedesluşit.

13. In acest fel de producţie literară abundă Teodoreanu.

VERTICAL. — 1. Perioada pubertăţii, ale cărei confidenţe Ionel Teodoreanu ni le destăinue cu exuberanţă.

2. Posedă albina. Zar. Rassă.

3. Amăgi. Pom pe care Teodoreanu îl iubeşte atât! (d-l Ibrăileanu spune că uneori cam abuzează de el!)

4. Femee romană, conspiratoare contra lui Nero.

5. Consilieră municipală a unui oraş (-e). Pronume. Poate cea mai reuşită nuvelă a lui Teodoreanu este „Cel din urmă..."

6. Pronume. Deghizat.

7. Pufos. Refren în cântecele populare. Departament francez.

8. Existau. Kami-Mura. Medelenilor!

9. Interjecţie. Şerb. Partea unui peisaj considerat după aspectul său.

10. Anotimp. L'enfant terrible al Medelenilor! (sau ediţia românească a micuţului Poil de Carotte al lui Jules Renard, dacă voiţi!)

11. Antipodul femenin al Olguţei! (dacă nu spuneam... genul, v'aţi fi gândit iar la Kami-Mura!). Notă muzicală.

„Sorana“ la Teatrul Naţional din Craiova

La Teatrul Naţional din Craiova, s'a reprezentat cu un deosebit succes, „Sorana" de d-nii Al. Brătescu-Voineşti şi A. de Herz.
Dela stânga la dreapta vedem pe interpreţi: d-nele Anuţa Ştefănescu, Tantzi Benescu, Mitza Jianu-Lobodă, d-ra Kuki de Herz, d-na Tantzi Blezu şi d-nii Remus Comăneanu, Aurel Munteanu şi Dem. Psatta. Foto Krauss-Craiova

Problema II-a
(careul magic)

		382		
		397		
380	398	386	374	395
		378		
		390		

Completând careul de mai sus cu restul numerelor între 374—398 inclusiv, veţi obţine un total de 1933, pe toate coloanele orizontale, verticale, cât şi pe cele două diagonale.

Noule noastre premii

Deslegătorilor din numerele 310, 311, 312, 313, 314, li se vor oferi prin tragere la sorţi, următoarele premii:

PREMIUL I-iu: 1500 lei în numerar.

PREMIUL II-lea: Două sticle cu şampanie.

PREMIUL III-lea: Un litru de apă de Colonia.

PREMIUL IV-lea: O pereche de ciorapi „Ady".

PREMIUL V-lea: O cravată elegantă.

Vom mai acorda, de asemenea, şi cinci volume literare din Editura „Adevărul".

BON Nr. 11
de participare la concursul muzical
„Realitatea Ilustrată"
„Columbia"
bonuri şi trimiteţi-le a sfârşitul concursului

CUPON DE JOCURI
No. 310

Numele şi pronumele ....
....
Adresa ....

„REALITATEA ILUSTRATĂ. — Director Nic. Constantin.
Redacţia şi Administraţia: Str. Const. Mille 7—9—11, Telefon 359/99,
Imprimată la foto-rotogravură în atelierele „Adevărul" S. A.

REALITATEA
Ilustrată
ANUL VII. Nr. 311
12 IANUARIE 1933

PUTEŢI APRECIA NUMĂRUL

Oi veţi gândi, e un lucru greu de tot...
Câte chibrituri? Câte monete? Câte alune
Câte exemplare din „Realitatea Ilustrată?
Şi totuş e foarte uşor... după ce vă vom
spune. Dar nu vo'm să vă dăm dintr'odat
numărul. Nu! Să munciţi puţin!...
Cercetaţi in pag. 5. şi veţi găsi modul cum
trebue să calculaţi!

CUTREERÂND IMPĂRĂŢIA MORŢILOR

PRAGUL trecerii în eternitate poartă marca tragicei egalităţi, din exemplul căreia ar trebui să ne croim drumul faptelor noastre. O mare de patimi surde ne sguduie la fiece pas fiinţa şi tot mai aţâţate ni's simţurile şi mai încâlcite gândurile, până în clipa când liniştea de veci s'a coborît peste pleoape. Atunci cei din preajmă îşi dau seamă cât de zadarnică a fost toată beţia sbuciumului. Dar constatarea e fugarnică şi lupta începe mai dârză, mai setoasă după isbânda, care e doar o momeală.

Gândurile de mai sus au isvorît plimbându-ne — cu reporterul nostru fotograf, d. Berman — pe aleele cimitirului.

Cimitir catolic. Deasupra mormintelor brazii şi mesteacănii închiciuraţi îţi trezesc superbe viziuni de vis, imagini ce-ţi trec mai apoi odihnitor prin suflet, îngreunându-ţi cu o dulce povară amintirea.

Fără voie te-ai oprit în faţa unei pietre funerare, împrejmuită cu un mic grilaj.

„Aici se află depuse provizoriu rămăşiţele prof. dr. Victor Babeş".

Deasupra o inscripţie veche cu numele unei moarte de origine ungară.

Clatini trist din cap. Vasăzică şi cu morţii se joacă comedia, nu numai cu cei vii?

Profesorul Babeş a fost înmormântat, cu funeralii naţionale la cimitirul Belu, ca peste noapte, sau a doua zi să fie desgropat în tăcere şi câţiva oameni să-i ducă sicriul alături, la cimitirul catolic, îngropându-l într'un mormânt necunoscut. Te întrebi cum s'a putut permite jocul acesta neserios?

In imediată apropiere locul de veci al familiei Mirto, iar mai încolo al familiei Minovici. Un zâmbet de surpriză ţi-a înflorit pe buze, cu toate că-ţi este indiferent ritul religios.

Doamne, câte taine nu-ţi deschide un cimitir, cu fiecare cruce a lui, c'ar trebui s'asculţi fără încetare şiraguri lungi de zile, de săptămâni, de luni poate... Un mormânt vechi dar totuş impunător. In piatră stă încrustată fotografia unei fete tinere, cu ochii plecaţi pe o carte deschisă.

Bătrânii îşi mai amintesc de-o dramă petrecută în anul 1890. Sturza-Viţelul avea un fiu, care era în legături amoroase cu o domnişoară Maria Bogoş. Faptul acesta nu convenia tatălui care a depus toată stăruinţa ca să-l însoare. In ziua nunţii însă băiatul a părăsit petrecerea şi ducându-se la locuinţa iubitei a împuşcat-o, curmându-şi apoi şi el firul vieţii. La câţiva metri sub pământ odihnesc oasele fetei, mlădiţă de preţ, smulsă în puternică înflorire.

O iei înainte întortochindu-ţi voit drumul. O mare de poveşti îţi răsar pline de viaţă şi reconstituirea lor în umbra amintirii îţi sgârie nervii, înfiorându-te.

...Un colţ de piatră înegrit. Cum cu toată năvala ploilor şi aşezarea statornică a zăpezii sângele infiltrat în porii ei nu şi-a pierdut încă urma? Cercetezi locul, care a căpătat culoarea unui negru roşcat şi următoarea întâmplare îţi răsare ca o tragică scenă de film.

Un mormânt bogat s'a ridicat pe una din aleele principale.

Stă scris pe el „Ardeiano" şi e al unui evreu trecut la catolicism. Ar fi rămas desigur neluat în seamă, dacă drama petrecută în preajma lui n'ar merita să fie reamintită. Soţia lui Ardeiano, s'a trezit puţin timp după decesul soţului cu un fiu al acestuia — dintr'o căsătorie anterioară — sosit dela Veneţia. Băiatul fără rost, ceru mamei vitrege ocrotire. Refuzul categoric l-a împins la sinucidere.

Dar unde putea el să aibă puterea să-şi curme viaţa, decât lângă mormântul tatălui? Când să-şi împlinească gândul funest, paznicii — ochi vecinic de pândă — l-au simţit şi au căutat să-l îndepărteze. Tânărul a venit a doua oară, apoi a treia oară, când a fost isgonit cu brutalitate. Ultima dată şi-a ajuns însfârşit ţinta. Cu revolverul întins, terorizând pe toţi cei cari voiau să se apropie a ajuns lângă mormânt. Personalul cimitirului şi sergentul aşezaţi pe două fronturi, în faţă şi în spate încercau să-i împiedice fatalul gest.

— Mor în cea mai cruntă mizerie — a strigat el — înfometat, stors de boală, fără adăpost.... La ultimul cuvânt ţeava armei i-a atins tâmpla şi într'o clipire de fulger, corpul i s'a prăbuşit la pământ, capul rămânându-i sprijinit pe o muche a pietrei funerare.

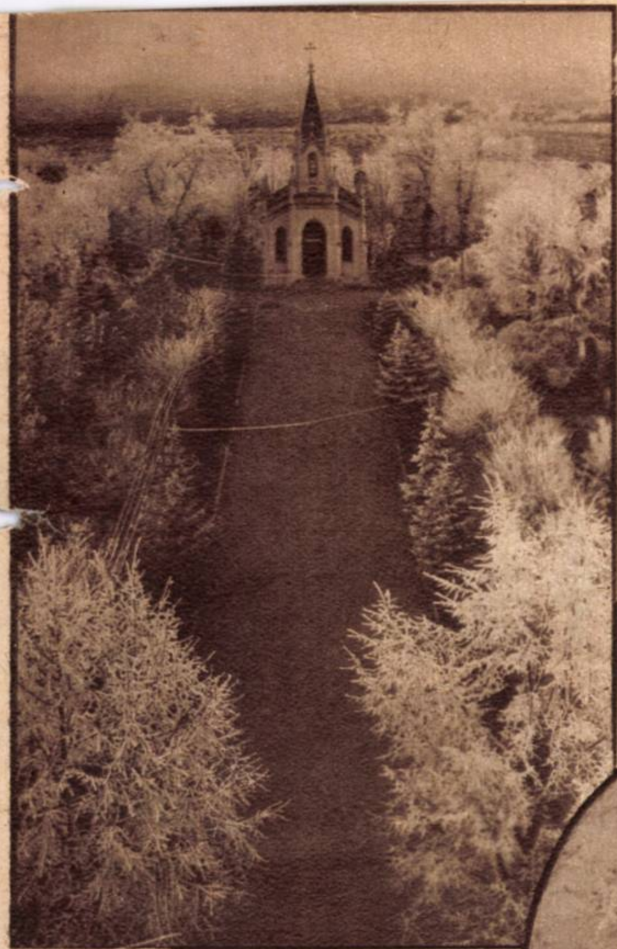
In cimitirul cu o mare de cruci vizitatorul trece mai departe. Iată un mormânt în care sunt îngropaţi şase copii otrăviţi cu ciuperci. Jalea fără de margini şi-a întins linţoliul într'o singură zi deasupra unei case. O mamă zdrobită de durere şi-a purtat apoi de nesfârşite ori trupul chinuit de cea mai groaznică suferinţă, îngenunchind pe pământul care-i închisese tot ce avea ea mai scump pe lume până în clipa când a venit însfârşit deslegarea mutându-şi locuinţa de veci alături.

In fund, departe, morminte sărace, oropsite. Intr'o seară pe unul din ele un bărbat şi-a sburat creerii. Mizeria şi desnădejdea îl împinsese să moară alături de soţia lui. Purta

Stg.: Mormântul unor membri ai familiei Mirto; Jos: Mormântul provizoriu al d-rului Victor Babeş.

cu el un revolver mare, dar gloanțele nu erau de acelaș calibru. Atunci a învelit unul din gloanțe în hârtie și a apăsat cu atâta îndârjire pe trăgaci că scopul urmărit i s'a împlinit pe dată. Curioșii s'au adunat în preajma lui și un suflet milos i-a așezat la căpătâi o lumânare. Insă în încordarea supremă a luptei între viață și moarte trupul sinucigașului s'a destins sbuciumându-și brațele ca niște aripi cari vâslesc și cât ai clipi cei din jur, cuprinși de spaimă au escaladat zăplazul sărind vitejește dincolo în valea care se întinde cât cuprinzi cu ochii.

Vizitatorul caută să scape acum ca de o obsesie de acest loc care-i vorbește la fiece pas de o moarte fulgerătoare. Se oprește lângă morminte în care clocotul vieții a fost mai domol, mai strâns. O stelă albă cu fotografia unei femei tinere fixată în ea. Un surâs cald îi flutură pe buze. Dedesubt stă scris: „Es war einmal".

In dreapta cimitirul maicelor dela Pitar Moș. Pe crucile modeste nume sonore: Fräulein Leonila, Salezia, Aloisia, Aquinata, etc. In jur copacii închiciurați și cea mai adâncă liniște.

Mai încolo o groapă de copil stă proaspăt deschisă. O fâșie de panglică neagră agățată de o cruce se sbuciumă, în bătaia vântului.

La margirea unei alei un monument impresionant. Piatra funerară se odihnește pe niște stânci pe care natura capricioasă le-a făcut să semene cu filele unui vraf de cărți.

Mai încolo mormântul unei contese moartă de ciumă. Pe piatra funerară scrie:

Elle fut l'ornement de son sèxe.

Cimitirul e adeseori locul de întâlnire a perechilor de amorezați. Vin timizi pe alei, cu privirile încărcate de melancolie și strângerile de mâini au încleștări disperate, căci sub picioarele lor se întinde împărăția fără de capăt, a acelor intrați în eternitate. Sunt singurele ființe în care pulsează conștient ritmul sublim al vieții.

MARGARETA NICOLAU

Metode DE INTINERIRE

De vorbă cu Voronoff.—Dela corespondentul nostru din Paris

Problema întineririi a preocupat pe savanţi în toate epocile. Abia în veacul nostru această problemă a căpătat o soluţie, plină de posibilităţi şi promisiuni. In fruntea pleiadei de chirurgieni eminenţi, cari au avut rezultate senzaţionale printre cari Lexner, Kutner, Steinach, e fără îndoială Voronoff.

Voronoff, vrăjitor al timpurilor moderne, unind o documentare ştiinţifică indeniabilă cu o forţă de realizare puternică s'a impus lumii întregi. Metoda întineririi, preconizată şi realizată de Voronoff, ignorată cu rea credinţă de către unii, ironizată şi defăimată de alţii, s'a afirmat pentru bunul motiv că conţine un adevăr ştiinţific, coroborat de experienţele de laborator pe animale: grefarea de glande sexuale dela un animal tânăr la un animal bătrân produce întinerirea acestui din urmă.

Armat cu rezultate de laborator precise, indiscutabile, cu voinţă fermă de a se impune, şi cu mijloace materiale, care ating cifre americane Voronoff a învins atât obscurantismul unor savanţi cari se cantonează în adevărurile definitiv stabilite şi sunt refractari inovaţiilor cât şi meschinăria unor colegi geloşi.

Azi, în plin centru al Parisului, într'un luxos apartament din boulevard Haussmann, doctorul Voronoff dă consultaţii şi realizează operaţiile cari l-au făcut celebru în lumea întreagă.

Iată-l instalat în elegantul său cabinet de consultaţie, dotat cu o bogată bibliotecă medicală şi literară.

Doctorul Voronoff are o constituţie de uriaş; această primă impresie covârşitoare de forţă contrastează cu surâsul fin nuanţat, din care nu lipseşte oarecare maliţiozitate.

Ii expun scopul vizitei mele.

Voronoff mă invită să iau loc şi instalându-se şi el într'un fotoliu confortabil, începe:

— „Mi-am făcut studiile medicale în Franţa. Dacă acest lucru poate interesa documentarea d-tale, îţi precizez că la 1 Mai 1900 mi-am susţinut teza de doctor în medicină la Facultatea din Montpellier, unde am urmat studiile timp de şase ani. Timp de trei ani am fost extern al spitalelor".

Voronoff vorbeşte degajat; fraza e curgătoare; dar cei 35 ani petrecuţi în Franţa n'au estompat definitiv mica asprime a accentului slav.

— „Care a fost ideea conducătoare a „grefei"?

— „In colaborare cu fratele meu, doctor în medicină şi el, am lucrat câţiva ani de zile pe animale de laborator. Ideile fundamentale pe care le-am experimentat şi pe care apoi le-am aplicat au fost următoarele :

Se pot transpune glandele sexuale ale unui animal tânăr, unui animal bătrân din aceeaş specie? Şi în al doilea rând: se poate face aceeaş operaţie dela un animal tânăr dintr'o anumită specie la un animal bătrân de specie apropiată ?

Pentru a răspunde la prima întrebare, am făcut experienţe pe animale de laborator, experienţe care au dat rezultate uimitoare. Glandele grefate au prins şi transformarea produsă la animalul operat a fost enormă.

Ideea paralelismului între decadenţa fizică la bătrâneţe şi insuficienţa glandelor şi a funcţiunilor sexuale a fost susţinută cu brio de celebri fiziologi francezi Claude Bernard şi Brown-Séquard.

Iar noi, fratele meu şi cu mine, am pus pe terenul practic ideea întineririi prin transplantarea glandelor sexuale dela un animal tânăr şi viguros la un animal bătrân".

— „In ce constă operaţia d-voastră aplicată la om ?"

— „Când fac operaţia la om mă servesc de glande sexuale, care provin dela maimuţe superioare. Tre-

O maimuţă savantă, din colecţia d-rului Voronoff.

Jos: O maimuţă este supusă unor experienţe de temperatură, în laboratorul d-rului Voronoff.

bue să adaug imediat, că dela primele operații făcute acum douăzeci de ani, și până azi am realizat progrese, pe care le datoresc practicii, fără îndoială. Așa, spre exemplu, mărimea grefoanelor pe cale le aplic, nu depășește un centimetru, iar numărul lor este de trei sau patru. Sudarea necesară între elementul străin, grefonul, și glanda sexuală a persoanei pe care practic operația, o produc printr'o scarificare pe fața externă a glandei, pe pielița seroasă fină a acesteia. Și rezorbirea lentă a grefoanelor produce efecte uimitoare.

— „Și anume ?"

— „Intinerirea, oricât de fantastic s'ar pare. Iți aleg la întâmplare una dintre cele 500 operații pe cari le-am practicat până azi. O personalitate parisiană cunoscută prin capitalurile enorme de cari dispune, ajungând la o vârstă la care semnele bătrâneții se evidențiau din ce în ce mai mult mi s'a adresat pentru a fi operată. Astăzi cu o vigoare de tânăr este în fruntea câtorva instituții bancare. Și atâția alții!

„Ințelegi, că secretul profesional mă obligă să păstrez tăcerea, când e vorba de personalitățile marcante ale vieții politice sau militare, pe care le-am operat".

— „Profesorul Roger", replic eu, „discutând operația de grefare face constatarea, că transplantarea unui grefon la un animal de aceeaș specie are efecte de scurtă durată: un an sau doi; și apoi grefonul străin necrozat e eliminat ca un simplu corp străin. Cât despre grefarea de glande la animale de specie diferită, o socoate imposibilă".

Aci, Voronoff e vizibil contrariat:

— „Un an sau doi? Cinci ani, Domnule; Efectele operației mele se arată timp de cinci ani cel puțin".

— „Și după cinci ani ce se întâmplă?"

— „După acest timp nimic nu-l impiedică pe cel operat de a se supune unei noi operații. Prima grefă făcută de mine la om datează din 1912. Persoana operată de mine atunci a fost regrefată pentru a treia oară, deci trei grefări în douăzeci de ani. Eficacitatea operației e limitată în timp, admit. Dar faptul că persoana operată se supune de bună voie, din propria sa dorință unei noui operații nu este oare un argument pentru eficacitatea incontestabilă a grefei?"

— „Așadar, Domnule Voronoff, efectele grefei la bătrâni sunt incontestabile".

— „Relev cuvântul D-tale „bătrâni". Nu trebue să se creadă, că am făcut operația mea numai la bătrâni. Unele rari cazuri de oreion se complică de orchită la adolescenți, fapt ce are drept consecință atrofierea testiculului. Ei bine, în aceste cazuri de orchită urliană grefa glandulară a redat vigoarea și viitorul câtorva tineri. Vezi dar, că aplicația grefei nu este unilaterală".

— „Operația Dvs. se aplică și la femei?"

— „Desigur. Iată un fapt care este mai puțin cunoscut. Practic transplantarea de ovare dela femela de cimpanzeu. Această grefă o aplic pe partea internă a mușchilor abdomenului fapt care are două consecințe favorabile: nu deschid cavitatea peritoneală și deci nu risc să produc infecție; și în al doilea rând rezorbirea grefonului e mult mai lentă și mai durabilă.

Pe când bărbații se operează pela 60-65 ani, femeile se operează mult mai devreme pela 45-50 ani. Cochetăria își manifestă drepturile sale. O nobilă braziliancă a făcut voiajul special până în Franța pentru a fi operată de mine. In urma operației a slăbit cu 16 kg. fără a ține vreun regim special.

Deficiența glandelor sexuale la femeie fiind adesea în legătură cu insuficiența celorlalte glande cu secrețiune internă, asociez la această operație a grefării și fragmente de glanda hipofiză și tiroidă, aceasta din urmă când persoana supusă operației are un metabolism bazal diminuat".

Metabolismul bazal arată cantitatea de căldură degajată pe metru pătrat de suprafață a corpului.

Apoi Voronoff imi vorbește în mod elogios de regretatul doctor Alexandrescu, care i-a fost un prețios colaborator.

Ii adresez o ultimă întrebare:

— „Și lucrările dv. asupra cancerului?"

Aci Voronoff se retranșează sub un surâs profesional și rămâne intransigent:

— „In această privință, domnul meu, nu-ți pot da nici o informație".

Putem fi sceptici deocamdată în ce privește lucrările lui Voronoff asupra cancerului. Nimeni însă nu poate contesta azi reala valoare a metodei sale, grefa glandulară figurând azi la loc de cinste în tratatele serioase de chirurgie.

PÉTAIN S. OIRET

Paris, Ianuarie, 1933.

Sunteți perspicace?

Aveți relațiuni? Vă oferim 5.000 lei

3 Febr. 1898

18 Mai 1864

26 Aug. 1901

Vasile

Ion

Tudor

Prezentăm aci portretele a trei oameni, în copilărie și la maturitate, și se pune problema de-a găsi cărui om matur îi corespunde fiecare dintre cei trei copii. Bineînțeles că există o indicațiune, care să nu permită decât o singură soluție, pentru fiecare pereche.

Oamenii mari sunt desemnați prin nume; copiii prin litere și data nașterii. Cercetați cu atenție care nume se potrivește fiecărui copil, care e adică identitatea fiecărei perechi.

Insemnați în buletinul din pag. 31, pentru fiece nume, litera și anul nașterii, care desemnează pe acelaș om, copil. Căutați apoi printre cunoscuții dv. trei oameni în viață, cari să se fi născut exact la datele indicate de noi. (Nu e necesar ca numele acestora să fie asemenea cu cele date de noi).

Vom publica în patru numere consecutive câte un concurs de perspicacitate analog și vom da un premiu de cinci mii de lei în numerar, oricui va isbuti să identifice pe toți copiii în oamenii maturi, și să găsească un număr cât mai mare de persoane existente, cu date de naștere identice cu cele publicate de noi.

Pentru lămurire presupunem că ați găsit pentru fiecare copil dintre cei 12 pe cari noi îi vom publica, corespunzătorul său, în desenele de oameni maturi. Intrucât vor fi desigur mai mulți cari să rezolve acest concurs, în loc ca sorții să hotărască între ei, am decis să acordăm premiul aceluia care va fi în stare să găsească pe toți 12, (sau numărul cel mai apropiat de 12) printre cunoscuții săi, născuți la datele indicate de noi.

Concurenții vor trebui deci, pe lângă soluția problemei, să ne trimeată numele, adresele cunoscuților, ale căror date de naștere se potrivesc cu cele date de noi.

Dacă se va întâmpla să fie mai mulți cari să găsească 12 inși în viață cu datele de naștere indicate de noi și totodată să rezolve și problema, vom acorda fiecăruia câte 5.000 lei premiu.

Concursul nostru rămâne deschis până la 10 Martie 1933.

Continuarea problemei de pe coperta noastră

CHIBRITURI *sunt atâtea câte fac 499, din care scădem 401, immulții cu 10, plus 1932, împărții prin 7, mai puțin 416; scrieți apoi 10 în fața rezultatului, immulțiți cu 3,28 și adunați de două ori 86...*

Ați aflat?

ALUNE sunt întocmai atâtea cât face un kilogram, din care scădem câte sunt peste 500.

EXEMPLARE DIN REVISTĂ *sunt exact atâtea câte alune.*

PENTRU MONETE: *adunați câte alune, reviste, chibrituri și monete sunt, împărțiți la zece, din asta scădeți 3, luați prima și a treia cifră din rezultat și scrieți-le în ordine inversă, una lângă alta, adăugați apoi valoarea cele de-a doua cifră, și scădeți 30 din total. Aveți exact a zecea parte din numărul de alune, câte se găsesc în fotografia de pe copertă.*

Așa-i că puteți socoti câte monete sunt?

E foarte ușor!

Obiceiurile de Crăciun sunt creștinești?

UN cititor din Focșani ne roagă să-i spunem de unde vine obiceiul de a se împodobi pomi de Crăciun și dacă originea lui este religioasă.

Trebue să menționăm de la început că mai nici una din datinele obicinuite fie la noi, fie la catolici sau la protestanți, nu au nici o legătură cu religia creștină. Toate sunt de origină păgână, și creștinismul care le a găsit la romani sau la diferitele popoare barbare, pentru că nu a putut să împiedice practicarea lor, le-a tolerat.

In ceeace privește pomul de Crăciun, începutul lui trebue căutat în vechea sărbătoare a zeului Jul al norvegienilor. El reprezenta la început numai simbolul revenirii primăverii și deci înfățișa speranța. Arborele lumii, „Yadrasic", era un stejar care se găsia în preajma fântânii lui Urda, și coroana lui se pierdea în nouri strălucitori.

Dealtminteri vâscul englezesc sau bucata de lemn a francezilor, deasupra căruia se toarnă vin (Guiche de Noel) sunt toate mai mult sau mai puțin înrudite cu acest pom și toate nu sunt decât simbolul revenirii primăverii.

D. D.

O adevărată ţară a piticilor

GERMANIA posedă o comunitate ce poate fi numită *Lilliput* pentrucă realizează versiunea legendarei ţări descrisă în satira lui Dean Swift, „Călătoriile lui Guliver". E vorba de un oraş construit anume pentru pitici. Cetăţenii săi trec de cei cincisprezece centimetri ai pigmeilor cu care Swift popula mititica-i ţară, dar toţi sunt de staturi inferioare jumătăţii unei înălţimi normale.

Primarul, un individ care nu cântăreşte mai mult de 16 kg. îşi are birourile într'o clădire ce pare o jucărie şi pe ale cărei uşi nu poate intra o persoană mijlocie. In faţa clădirii se află un balcon în care excelenţa sa iese din timp în timp, pentru a vorbi micilor săi cetăţeni.

Biserica în care se roagă, se căsătoresc şi se botează liliputanii, este clădită în aceleaşi proporţii.

Casele particulare ale acestui orăşel sunt toate mititele, dar de o architectură foarte amuzantă şi bine mobilate cu

paturi, scaune, divane şi mese prea mici pentru a putea servi unei persoane normale, dar tocmai bune pentru cei o sută şi mai bine de adulţi şi copii pitici, ce constituesc interesanta comunitate.

„Liliputul" german a fost fondat acum câţiva ani ca un loc de retragere pentru piticii ce apăreau pe scenele Germaniei şi în circurile ambulante. In scurtă vreme faima orăşelului s'a întins asupra întregei Europe şi pitici din alte ţări au început să vină către acest punct, pentru a-şi clădi căminuri. *I. B.*

din țara

Sus: *Regele Carol și Voevodul Mihai trecând în revistă compania de onoare, în curtea Patriarhiei, cu ocazia Anului Nou;* dreapta: *Oficialitatea în frunte cu primul ministru, d. Iuliu Maniu, la serbarea Anului Nou, pe scările Patriarhiei;* dr. mijloc: *In prezența d-lui Mirto, s'a făcut instalarea d-lui ing. Pitulescu,* (al doilea din dreapta), *în postul de director general al Poștelor;* jos: *Cortegiul la funeraliile naționale ale defunctului Ionaș Grădișteanu, marele luptător naționalist;* dr. jos: *Lordul Melchett, președintele asociației mondiale sportive „Macabi" a sosit în România, fiind primit în mod oficial, atât de autoritățile bucureștene și de organizația macabistă din țară, precum și de Suveran, care i-a acordat o audiență la Sinaia.*

Foto I. Berman-„Realitatea"

Iarnă

CRIVĂŢ, craiul iernei, şi-a scuturat barba de plumb, iar nourii pe cari călătoreşte au început să cearnă fulgi mari şi deşi de zăpadă.

Natura s'a investmântat din nou în albul imaculat, iar troienele s'au ridicat masive la marginile drumurilor de ţară.

Săniile alunecă pe pârtiile proaspete, iar clinchetul sonor al clopoţeilor umple văzduhul de armonii line.

Albul strălucitor a acoperit din nou văile şi munţii, iar singura notă distonantă o formează urmele sky-urilor care alunecă vertiginos peste versantele tăcute.

Fotografiile pe care le publicăm în această pagină, reprezintă:

St. sus: *un mic skyor, care a pornit cu toată seriozitatea la antrenament;* dr. sus: *o localitate de munte, îmbrăcată în vestmântul iernii;* st. jos: *vedere dintr'un parc înzăpezit*

Vă puteți stăpâni emoțiile?

PUTEȚI spune ce vârstă aveți, considerând nu după numărul anilor, ci după emotivitatea dv. și după gradul în care sunteți în stare a o domina? Ciudat, dar nu mai puțin adevărat e, că cele două scări de măsurare dau rareori aceleași rezultate și cu asta vreau să spun că poți număra câteva decenii și să fii totuș un copil, din punctul de vedere al emotivității. Sau invers, poți fi foarte tânăr și să posezi cu toate acestea o individualitate perfect maturizată, judecând după modul de manifestare al emoțiilor.

Chestiunea aceasta e de un interes vital în existența noastră, a tuturora, pentrucă oricât ne-am desvolta trupul și mintea, ne putem lovi de mari neplăceri, ba chiar de nenorociri, dacă rămânem pigmei sub raportul emoțiilor. Tocmai această clasă de oameni cu temperament pueril — compusă la întâmplare din indivizi de diferite grade de inteligență, de cultură și de diferite vârste — e cea care produc ucigașii, sinucigașii și alți eroi de drame pasionale, ce apar adesea sub ochiul publicului, în ipostaza idioției.

Omul de temperament matur își poate grada reacțiile emotive. El rămâne totdeauna în echilibru, păstrând o atitudine elegantă prin calm și seninătate ce impune mai mult decât o isbucnire violentă Dar emoțiile sunt principalul resort în viața și în realizările omenirii. Fără ele am fi o rassă moartă. Și tocmai această susceptibilitate dă naștere marilor îndrăgostiți, conducători, cuceritori, artiști etc: emoțiile ne fac să dorim totul — iubire, familie, posesiuni, faimă — ele sunt forța motrice ce ne conduce până când am atins țelul, sau, cum adesea se spune, până murim în luptă. Totuș, dacă nu învățăm a domina și disciplina aceste emoții, într'un matur echilibru, ele ne pot lua într'un vârtej ciclonic determinându-ne la cele mai extravagante și fatale acțiuni. De ne lăsăm prea mult și prea adesea în voia lor, putem ajunge pe pragul nebuniei.

Dar dacă modernii par să neglijeze din ce în ce mai mult această latură a naturii umane, se constată cu surpriză că popoarele primitive i-au înțeles și evidențiat întotdeauna importanța. Istoria triburilor sălbatece de pe întreaga suprafață a pământului, e plină de tradiții și crude încercări, prin care băieții și fetele erau învățați a-și domina emoțiile. Și chiar în zilele noastre Profesorul S. D. Porteus, a avut ocazia să studieze triburi australiene vechi și primitive ce-și supun tinerii ajunși la vârsta bărbăției, unei game întregi de torturi, mai înainte de a-i socoti intrați în clasa adultă. In membrele tânărului se fac tăieturi adânci, ce se umplu cu cenușe și dacă nu-și poate reține strigătele de durere, protestul, sau are vre-un acces de slăbiciune, este proclamat „ne-om" și în cazuri extreme devine un paria. Dar până la acest dureros examen, individul a trecut treptat dealungul copilăriei prin încercări ce i-au oțelit voința până la o maturitate emotivă, în majoritatea cazurilor, desăvârșită.

Sus: *Omul cu educația voinței nedesăvârșită, e violent, brutal și nemăsurat la gesturi.*

Să vedem acum ce se întâmplă la popoarele civilizate? Astăzi s'a abandonat aproape cu totul nuiaua și se face totul pentru a cruța copilului orice încercare emotivă, — durere, interzicere, suferință, muncă etc. I se face viața cât mai simplă și mai ușoară, până în momentul când e socotit destul de mare, pentru a se îngriji singur; de unde rezultă că intră în epoca bărbăției cu un temperament nematurizat. A împlinit 21 ani și ajunge chiar la 25 de ani, cu emotivitatea unui copil.

Unul din cele mai interesante câmpuri pe care se manifestă această lipsă de disciplină a emoțiilor, este afectivitatea. Ați avut ocazia cu toții să vedeți nenumărate cazuri, în care emoția dragostei a copleșit inteligența, sentimentul de prudență și judecata, ducând la căsătorii care pentru toată lumea erau condamnate divorțului, prevedere ce nu întârzia să se realizeze, și iarăș nu mai puține sunt cazurile în care a sfărâmat legături familiale, standarduri sociale, ruinând averi și cariere. Cităm pe de o parte drama tânărului miliardar Reynolds, care s'a sinucis înaintea femeii de care era îndrăgostit, pentrucă nu-și putea înțelege și stăpâni distrugătoarea-i pasiune; iar pe de altă parte, tragicomediile unor bărbați pe pragul bătrâneței ce părăsesc o soție credincioasă și iubitoare, pentru a da

Jos: *Orice sport este un element pentru maturizarea voinței.*

Emotivitatea individului este vizibilă mai ales la teatru, cinematograf sau la club, în fața maselor de bulă, ruletă și baccara.

satisfacție unor emoții suscitate de o fată de 18—20 de ani.

Dacă cercetăm mai departe, tot în domeniul dragostei, găsim o întreagă serie de crime determinate de gelozie. Trebue să recunoaștem că rareori scapă cineva neatins de această patimă în cursul vieței, dar persoana de temperament matur își înfrânează pornirea și ajunge prin ea la o mai adâncă înțelegere a celeilalte părți, soție, iubită sau rival, după cum e cazul. Nu tot astfel se întâmplă cu individul de o emotivitate needucată. El nu poate ține piept patimei, reacția geloziei e prea puternică pentru sufletul său, din care aproape că lipsește resortul voinței și se lasă copleșit, dus de torent, de unde rezultă un gest fatal sau dacă nu, are loc o refulare ce se grefează în sufletul individului, ca o tumoare canceroasă, predispunându-l la tot felul de cruzimi și meschinării, ba uneori îl amărăște într'atât, încât îi distruge sănătatea și ajunge până la a-l face să cadă în nebunie!

* * *

Am cunoscut nu de mult un om, dotat cu toate calitățile unui remarcabil orator politic. Când se afla între prieteni sau într'un grup de oameni ce profesau aceleași păreri ca și el, discuta și elucida o chestiune politică cu atâta claritate și putere de convingere, încât îi fermeca pe toți și multă vreme în urmă argumentele lui erau citate în diferite ocaziuni. Era însă destul să i se ridice cea mai slabă opoziție, pentruca admirabilul echilibru să se strice, pentruca să devină un om impulsiv, agresiv chiar. Dacă opunerea continua, își pierdea firea, cuvintele i se rostogoliau din gură ca un torent, atât de confuze și de incoherente, încât cu toată bunăvoința de a-l urmări, îți era cu neputință să desprinzi vre-o idee. Cauza acestui fenomen este, cred, destul de evidentă: individul, deși admirabil desvoltat intelectualicește, avea un temperament neevoluat.

Dar ceeace-i mai ciudat, maturizarea emotivă — excluzând turburările nervoase ce intră în categoria începutului de nebunie, — e relativ o chestiune simplă, ce reclamă în totul puțină vreme. Există astfel oameni, educați din fragedă copilărie, în sensul înfrânării impulsurilor, ceeace le dă un echilibru, un tact și o eleganță prin cari-și câștigă de foarte tineri stima semenilor lor.

Deși în fond natura omenească este cam aceeaș pe întreaga suprafață a pământului, se poate observa o interesantă deosebire în modul de reacție al emoțiilor la femeile din societatea înaltă, față de cele dela periferiile orașelor. Observați mahalaua în cursul unui scandal, sau în cursul unei calamități oarecare: veți vedea femeile alergând fără rost în diferite direcții, lovindu-se cu pumnii în cap, trântindu-se pe jos și făcând chiar cu jumătate inimă, încercări de sinucidere. Femeia din păturile superioare ale societății, pe de altă parte, primește nenorocirea relativ cu calm, oricare ar fi furtuna lăuntrică, aparanțele rămân în echilibru.

Marele contrast ce se observă între aceste două categorii de femei în câmpul de manifestare al emoțiilor, are pentru noi multiple și valoroase indicii, în legătură cu psichologia vârstei emotive și a stăpânirei de sine. Femeea din clasa de sus a fost educată într'un anumit sens și anume, să rămână demnă și calmă cel puțin în aparență, orice ar face sau ar spune un rival social; femeea periferică n'a căpătat această prețioasă educție emotivă și când se ivește o criză, diferența se exagerează.

Pe urmă, indivizii din clasele superioare, au tot felul de spectacole și performanțe sportive, unde-și fac exercițiile sufletești de care au nevoie; pentru ei, Madame Butterfly, un match de tenis sau o comedie, constitue supapa de eliminare a unor emoții ce tind să se densifice. Pe când la periferie, indivizii n'au alt ventil decât întâmplările zilnice ale propriei lor vieți.

Dacă, după cum am arătat mai sus, maturitatea temperamentului e o chestiune de resortul educației, nu rămâne individului, care n'a evoluat pe această latură, decât să se observe de aproape și cu puțină voință, să se ridice într'o perioadă relativ scurtă, la nivelul vârstei sale afective, pentru a vorbi astfel. Cel care întreprinde această auto-educație își va pune cu toată seriozitatea o serie de întrebări, în felul celor ce urmează:

Contrazis asupra unei chestiuni ce vă interesează personal și profund, considerați contradicția cu calm, examinându-i adevărul posibil pe de o parte și punctele de dezaprobat pe de alta, sau vă iritați, vă pierdeți firea și argumentați sgomotos?

Respins în afaceri de inimă, cădeți în melancolie, vă aruncați în alte aventuri sau refuzați a mai considera chestiunea până când timpul va avea șanse să dea o înfățișare mai acceptabilă?

Dar când se ivește gelozia, vă lăsați cuprins de amărăciune și de ură, vă lăsați cuprins de dorința de a face rău persoanei care a determinat această reacție, sau rămâneți calm și așteptați ca timpul să vă confirme sau să vă desmintă bănuelile?

Vă înfuriați dacă vi se servește o cafea răcită? Sau dacă pierdeți un tren, vă permiteți a trata cu invective, pe toți cei cari au contribuit la această scăpare? Și mai departe, dacă urmăriți realizarea unei afaceri, vă lăsați cuprins de gânduri sinistre cum ar fi spre exemplu, dorința de a ucide pe individul ce stă în calea ambițiilor dvs.?

Pentru a rezuma, vă puteți domina emoțiile, rămânând calm și echilibrat într'o criză, canalizându-vă energia în direcția unor înfăptuiri cu adevărat folositoare, în loc de a o cheltui în manifestări de violență, inutile și departe de a fi elegante?

Dacă nu puteți, sunteți de o emotivitate nematurizată și trebue să începeți a vă educa formându-vă obiceiul:

1. de a face mai întâi lucrarea ce vă e mai puțin plăcută;
2. de a vă ține de o acțiune până la desăvârșita realizare;
3. de a vă odihni și a dormi suficient;
4. de a fi amabil cu semenii dv.
5. de a discuta asupra supărărilor dv. personale numai cu cineva în care aveți absolută încredere;
6. de a încerca să vă uitați micile supărări;
7. de a căuta întotdeauna partea veselă a lucrurilor;
8. de a nu vă gândi numai la necazurile dv.;
9. de a nu căuta compătimire;
10. de a crede în dv. și în planul vieții dv.

Prof. DONALD A. LAIRD

Enigme Sovietice

Sus: *Litvinoff;* dr.: *O defilare a armatei roşii;* mijloc: *Instrucţia militară a tineretului în Rusia;* dr. mijloc: *Stalin, dictatorul Sovietelor;* st. jos: *Aeronautica este un studiu impus în toate şcoalele ruseşti.*

PROFESORUL Louis Rougier dela facultatea din Besançon, — care a vizitat de curând Rusia sovietică, — dă interesante date asupra situaţiunei actuale a U. R. S. S.-ului, într'un interview pe care l-a acordat unui reporter american şi pe care-l reproducem aci în întregime:

— *„Aţi petrecut cinci săptămâni în Rusia şi în acest timp cineva îşi poate da seama de foarte multe lucruri, atât concrete cât şi abstracte, când e profesor, filozof şi mai cu seamă un observator sagace"*, a atacat ziaristul chestiunea.

La care savantul a răspuns modest:

— „Voiu încerca: Rusia se află în plină revoluţie, căutând să întroneze un regim superior celui trecut. Dar una din primele observaţii pe care le-am făcut în recenta-mi călătorie prin Rusia, şi câteva ţări limitrofe, ca Estonia, Polonia, Letonia şi Lituania, foste provincii ţariste, nu militează câtuş de puţin în favoarea U. R. S. S.-ului şi această observaţie are de obiect alimentaţia, locuinţele şi îmbrăcămintea populaţiei ruse, situaţia lucrătorului şi a ţăranului.

Astfel, în U. R. S. S. lucrătorul mănâncă zilnic puţină supă falsă, 400 grame de pâine neagră, câţiva castraveţi şi câteodată puţină scrumbie. Ouăle, untul, carnea au dispărut cu totul din cooperativele alimentare. Pe piaţa liberă 12 ouă costă 15 ruble (peste 1000 lei), iar 400 de grame unt, opt ruble (cam cinci sute lei).

Lucrătorii dorm câte patru într'o cameră şi umblă, ca şi ţăranii, în zdrenţe, pe când în Polonia ţăranii poartă haine blănite, căciuli de astrahan şi cisme. In Lituania şi Estonia satele dau impresia belşugului."

— *„Revoluţia bolşevică avea de scop între altele, suprimarea claselor. Oare..."*

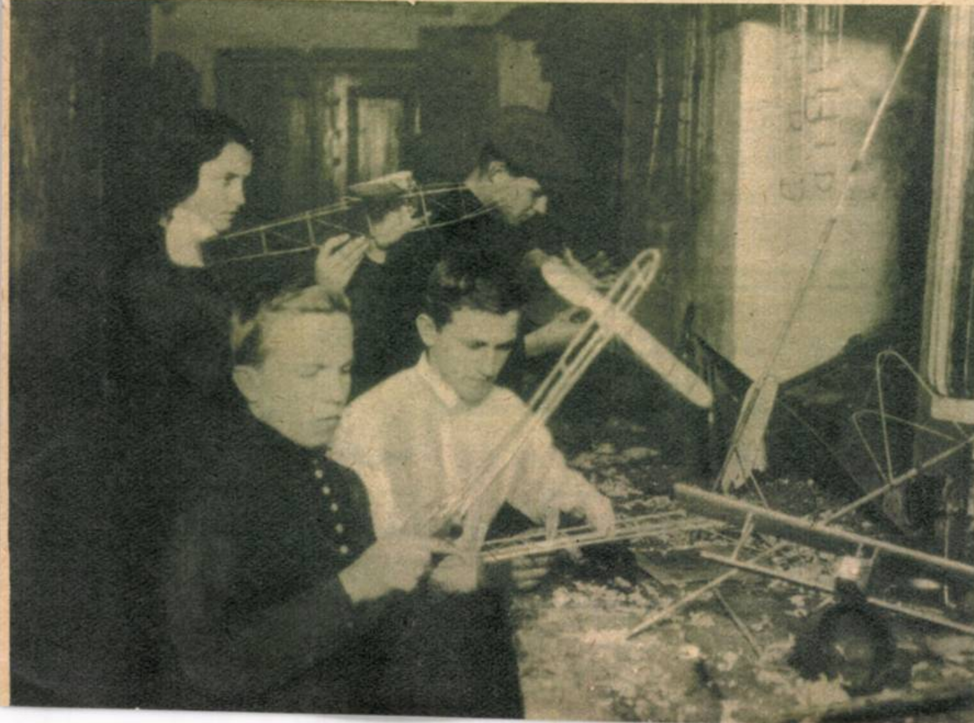
— „Dar nu, câtuş de puţin. N'au suprimat clasele. Există o scară de salarii. Un servitor primeşte 30 de ruble (rubla face eproximativ 72 lei) pe săptămână; un lucrător necalificat: 80 ruble; un lucrător specializat: dela 250 la 400 ruble; un contramaistru: 600 ruble; un inginer: 1000 ruble; directorul unui institut ştiinţific: 1400 ruble; scriitorii şi gazetarii ajung să câştige până la 5000 ruble. Radek, director la „Izvestia", locueşte într'un apartament foarte frumos, unde trei camere sunt rezervate bibliotecii sale. Pentru a rezuma, scară salariilor a creeat două clase: proletarii şi o burghezie, căreia îi e ruşine să-şi manifeste confortul.

Pe de altă parte, fusese vorba să se pună capăt exploatărei omului. Or, ţărănimea e exploatată în mod groaznic: ea susţine materialmente regimul.

Astfel, statul cumpără dela ţărani 16 kg. de grâu (un pfund) la preţul de o rublă şi jumătate. Or, pfundul de făină neagră costă pe piaţa liberă între 160 şi 200 de ruble.

Pentru a plăti maşinile importate din străinătate şi specialiştii angajaţi prin contracte, U. R. S. S.-ul a avut nevoie de devize. A vândut deci cu preţuri foarte scăzute materiile prime produse de ţară, începând cu grâul. Teoreticeşte vorbind, în schimbul acestor cereale procurate statului pe sume atât de modeste, ţăranii ar fi trebuit să aibă dreptul la contra-parte în mobile şi obiecte de îmbrăcăminte. Or, li s'a luat 80% din producţie, fără a li se da mare lucru în schimb.

Ţărănimea e contra regimului. Ea îşi aşteaptă salvarea dela un războI. Să aibă arme şi să se întoarcă în contra

bolşevicilor! De-altfel, nu arareori se întâmplă ca agenţi sovietici să fie asasinaţi la ţară...

— *„Dar proletariatul e liber?”*

— „Nu! El se încovoaie sub dictatura partidului. Lucrătorul n'are cui să se plângă, iar ţărănimea e colectivizată cu forţa. Când un lucrător îşi manifestă nemulţumirea, i se suprimă cartela alimentară. Nu-i mai rămâne deci, decât să moară de foame. In celelalte ţări, recalcitranţii se adresează sindicatelor lor, ziarelor sau deputaţilor. In U. R. S. S. s'au creeat închisori în uzine, pentru cei nemulţumiţi.

Dictatura exercitată de către conducătorii partidului comunist asupra proletariatului, e feroce. Când faci aluzie la membrii comitetului central, la cei din biroul politic, dirijat de Stalin în calitatea sa de secretar general al partidului, ţi se răspunde:

— „E adevărat că ne aflăm sub un regim dictatorial, dar dictatorii noştri ies din rândurile poporului!

Eu găsesc însă extrem de greşită ideea că acei cari ies din popor, au o mentalitate *„populară”*.

— *„Ni s'a vorbit mult şi foarte elogios, de şcoli, de instrucţiune...”*

— „E adevărat că leaderii sovietici combat ignoranţa şi cultura pătrunde încetul cu încetul în masse. Dar această cultură e unilaterală. Nu mai există decât o singură literatură: literatura marxistă. O nouă şcolastică a luat naştere: materialismul dialectic.

Mulţi lucrători urmează cursurile serale, pentrucă instrucţia a devenit mijlocul de a scăpa din lamentabila situaţie de muncitori. Visează cu toţii birocraţia! După doi ani de studii sumare, se poate dobândi postul dorit: un loc în birocraţia uzinei.

In instrucţiunea U. R. S. S.-ului totul se explică şi se raportă la lupta dintre clase. In istoria artei, spre exemplu, secolul al XVIII-lea manifestă din punctul lor de vedere, ultimul grad de corupţie al aristocraţiei feudale (tablourile lui Fragonard şi Watteau) şi ridicarea unei noui burghezii (pânzele lui Chardin). Analizarea unui tablou înseamnă la ei încercarea de a determina cărei clase dominante şi cărei clase exploatate, corespunde!

Conducătorii bolşevici intenţionau să extragă o elită din proletariat. N'au reuşit însă, din cauza absurdului lor sistem de instrucţiune. Ştiţi că examenele fuseseră suprimate. Ele s'au reînfiinţat în ultima vreme. Intrebări le înlocuiau dar întrebări pe *grupe de câte patru sau cinci inşi*, pentru a desvolta spiritul colectiv. Era destul să răspundă unul! Sunt naivi aceşti oameni.

Şi s'au văzut în cele din urmă nevoiţi să facă apel la emigraţi, la cei închişi sau deportaţi în Siberia; intelectuali, technicieni şi nobili. Am întâlnit câţiva baroni baltici deveniţi funcţionari importanţi. Vă amintiţi desigur de faimosul proces al inginerilor, acuzaţi de sabotarea planului cincinal. Unul din ei, inginerul Ramsine, fusese condamnat la moarte, comutându-i-se în ultimul moment pedeapsa, printr'o deportare în Siberia. Astăzi, Ramsine conduce lucrările de pe şantierul dela Magnitogorsk, noul şi marele centru industrial din Urali.

S'a făcut deasemeni apel şi la technicienii străini.

In Rusia, un lucrător care lucrează şapte ore pe zi şi care urmează cursurile serale, poate deveni inginer în doi ani!

— *„In aceste condiţiuni, orice cultură desinteresată, este moartă.”*

— „Desigur. Ştiinţa pură e condamnată. Artă pentru artă? Cât e de burghezesc! Totul trebue pus, împreună cu spiritul, în serviciul colectivităţii, adică al statului, ceeace echivalează cu partidul comunist. Individul nu-şi mai poate găsi refugiu într'un domeniu spiritual, sustras fluctuaţiilor politice. El aparţine cu trup şi suflet statului. Forul interior nu mai e respectat.”

— *„E adevărat că U. R. S. S.-ul a suprimat militarismul, care costă atât pe celelalte naţiuni?*

— „Pe hârtie, da. In mod practic însă, întreaga viaţă a fost militarizată. Libertatea e aci pierdută atât pentru individ cât şi pentru massă. Şefii trăiesc sub groaza unui război. Industria grea a fost creeată în vederea unei conflagraţii de care se tem. Rusia nu caută să se bată, ea se înarmează contra unei agresiuni posibile, din partea Japoniei, spre exemplu.”

— *„De ce e atât de puternică această teamă?”*

— „Pentrucă în Rusia, toţi sunt convinşi că un răsboiu ar determina căderea regimului.”

— *„Cred că aceasta s'ar întâmpla în orice altă ţară. Dar în cazul că regimul actual ar cădea, care credeţi că l-ar putea înlocui?*

— „O republică parlamentară, probabil ca aceea instituită de Kerensky. Ea a căzut, deoarece Kerensky continua a se lupta atunci când bolşevicii aduceau cu ei pacea atât de mult dorită de popor şi de soldaţi.

Intr'o altă ordine de idei, pentru a încheia acest tablou al stării ce predomină actualmente în Rusia, voiu adăuga că echitatea şi egalitatea nu există aci. Regimul e o pură complezenţă. Recomandaţia unui şef deschide toate porţile, anulează consemnele cele mai riguroase şi schimbă o hotărîre judecătorească. Cât despre respectul faţă de minorităţile naţionale, acesta e iar o vorbă goală. Amintiţi-vă de anexarea cu forţa a Georgiei, fără a se ţinea seama de protestările Societăţii Naţiunilor.”

— *„Tot ce mi-aţi spus până acum, formează un tablou foarte întunecat. Nu există o geană de lumină în această ceaţă? Viitorul?”*

— „E evident că în U. R. S. S., s'a creeat o industrie naţională. Asta e bine şi ar fi perfect dacă ţara ar putea trăi prin sine însăş. Nu e însă cazul. Preţurile de cost sunt superioare celor de pe pieţele exterioare. Ar fi fost mai bine, cred, să se fi desvoltat mai întâi agric[illegible]ra, producţia materiilor [illegible]e.

Tineretul nu ştie nimic despre trecut şi nimic din cele ce se petrec dincolo de frontiere. E fanatizat. Dar încetul cu încetul acest fanatism e atacat de decepţii. Realizarea planului cincinal ar fi trebuit să determine o oarecare abundenţă. Ei bine, ceeace se simte este o lipsă alimentară, depresiune morală, disperare.

Mă tem grozav că Rusia va fi bântuită de foamete în iarna aceasta şi cred că se va produce o schimbare în personalul conducător. Dacă nu va adopta după obiceiul său, ideile opoziţiei, Stalin se va vedea nevoit să-şi cedeze situaţia actualului comisar de răsboi, Voroşilov.

Acesta ar intenţiona să oprească executarea faimosului plan, să consolideze poziţiunile dobândite, să concesioneze unor companii străine unele uzine, în aşteptarea constituirii unor cadre technice suficiente şi naţionale, să suspende colectivizarea ţărănimei şi să redea populaţiei rurale libertatea comerţului interior.

Foametea pe care o întrevăd, ar putea provoca o răscoală a armatei roşii, înlocuirea dictaturei prin regimul parlamentar de care am vorbit mai înainte, cu alte cuvinte, regimul sovietelor, fără dictatura partidului.

Dar orice idee de restaurare monarhică trebue exclusă cu rigurozitate. In Rusia, fiecare individ, fără excepţie, considerând starea de lucruri în mijlocul căreia trăeşte, declară: ţarismul ne-a adus în această situaţie.”

— *„Incă o întrebare. Credeţi în posibilitatea unui nou răsboiu?”*

— „Nu. Din diferite motive, ca, forţa şi credinţa comuniştilor germani, spre exemplu. Nu cred într'un nou răsboi în Europa. Dar în cazul când totuş s'ar desdânţui, Rusia nu va participa la el.

I. ST.

Deșteptarea DIN BASM

CÂND Prea-frumoasa-din-pădurea-adormită deschise ochii, zări aplecat asupra ei chipul Cuconului, fiu de Domn, care o privea cu uimire, adăstând par'că o minune. Minunea se împlinise: la sărutarea lui de iubire, buzele Prea-frumoasei se 'nvioraseră și clipind ca doi fluturi, pleoapele fetei adormite de o sută de ani își ridicară genele.

— Unde sunt? întrebă ea privind în jur. Am adormit într'un pat cu polog și perdele, în vreme ce focul ardea în căminul castelului. Dumneata erai altfel: aveai zale pe piept și coif și suliță.

Fiul de Domn răspunse Prea-frumoasei:

— Ești tot în castelul strămoșilor, dar de când ai adormit până acum, s'au petrecut oarecare schimbări. In locul patului innalt cu polog și perdele, se poartă divanul deschis și scund. Mobila e constructivistă, mesele de sticlă și oglinzile de oțel laminat. Nu mai arde focul în cămin: avem încălzire centrală, calorifer. Odăile se încălzesc azi cu apă caldă iar dacă se sparge vre-o țeavă, rămânem și fără apă și fără căldură.

— Ești chel de porți cască de piele? Unde ți-ai pierdut vederea de ai nevoe de ochelari atât de mari? Nu se aud pintenii de loc și în loc de spadă văd că porți la șold o gamelă.

— Sunt aviator. Nu mai murim în luptă cu inamicul; pierim dintr'un defect la motor.

— Trebue să fie zi de sărbătoare: aud o muzică suavă în odaia vecină.

— Deloc. Azi e Miercuri. Cântă la Varșovia, la restaurantul Adria, un taraf de lăutari polonezi.

— Și se aude până aici?

— Desigur. Aparatul nostru de radio are cinci lămpi, din care trei cu grătar de protecție, alimentare directă completă de la curent alternativ de douăsute cincizeci de volți.

— In ce limbă vorbești?

— Științifică. Dar ai s'o 'nveți și tu... De ce ești tristă?...

— Nu sunt tristă, dar oricum... Unde sunt serenadele de altă dată, noaptea, sub balconul înflorit ?... Cavalerul intră, desigur, buzna, în familie și...

— Moravurile s'au cam schimbat de-atunci, Prea-frumoaso. Nu mai vine tânărul în familie să ceară mâna fetei. Acum se duce fata să ceară mâna băiatului.

— Cum?... Și tinerii nu mai aduc părinților niciun fel de daruri în ziua nunții ca să-i dea mireasa?...

— Obiceiuri vechi și ridicole. Azi părinții dau ginerelui toată averea, numai să se 'nduplece să le ia fata 'n căsătorie. Ii dau casele, moșia, banii — tot.

— Și fata consimte la această despuere, la această ruină a părinților ei?

— Nu consimte numai, dar îi și obligă. Le spune: „De ce m'ați făcut, dacă nu sunteți în stare să mă 'nzestrați?"

... Azi nu mai murim în luptă cu inamicul, ci dintr'o pană de motor.

... castelele istorice s'au transformat în hotele de lux...

— Și tânărul ce face cu averea fetii?...

— Depinde. Uneori o joacă 'n cărți, alteori o bea.

— Dar cel puțin fata e fericită, desigur, având un soț iubitor și îndatorat pe toată viața, suspină Prea frumoasa.

— Mai mult sau mai puțin, răspunde Prințul aviator. Azi căsătoriile se fac pe termen scurt: până la topirea zestrei. Cunosc cazuri când tânărul, după căsătorie și luna de miere, a dat divorț spre a fugi cu cea mai bună prietenă a soției, cu automobilul cumpărat din zestrea soției dintâi.

— Cu automobilul?... Nu cu poșta?...

— Nu. Poșta s'a desființat de mult. Acum călătorim cu trenul, automobilul sau avionul, pentrucă ajungem foarte repede la destinație.

— De ce atât de repede?... Călătoriile cu poșta erau atât de frumoase. La fiecare stație se schimbau caii și tot ajungeam... Dar trenul, automobilul, avionul se schimbă și ele ?

— Nu. Cu aceste mijloace moderne de călătorie, sau ajungi repede de tot, sau nu mai ajungi niciodată. Avionul cade la pământ și ia foc, trenul se răstoarnă în prăpastie sau se ciocnește cu alt tren și în asemenea împrejurări, nu mai scapă cu viață decât mecanicul și fochistul care sar la vreme depe locomotivă și se fac nevăzuți. In ce privește automobilul, în caz de „pană", îl lași în drum și pleci mai departe pe jos...

— Ce sună?...

— Telefonul, scumpa mea, nu te speria. Mă cheamă un prieten la telefon. Vorbim de la distanță, fără să ne vedem.

— E mai bine să vorbești fără să te vezi?...

— Uneori da. Poți minți cât vrei. Dar telefonul își are și meritele lui mari: poți să stai de vorbă oricând, cu oricine.

Prea-frumoasa rămase pe gânduri o clipă, apoi zise:

— Dar şi alţii pot sta de vorbă cu tine oricând. Ceeace înseamnă că niciodată şi nicăeri nu poţi fi singur. Oricine, la orice vreme, poate intra cu ajutorul telefonului în singurătatea şi în intimitatea mea — ziua şi noaptea.

— Exact, răspunse Prinţul. Unii îşi fac chiar un amuzament din a te scula cu telefonul, la trei noaptea, spre a te întreba ce mai faci sau şi mai rău!

Şi prinţul după ce schimbă câteva cuvinte la telefon, zise Prea-frumoasei:

— Chiriaşul acestui castel spune că...

— Ce chiriaş?... Şi castelele istorice se 'nchriază?...

— Mai cu seamă castelele istorice! Ele s'au preschimbat toate în hoteluri, casinouri de joc de cărţi şi localuri de dans. Acest castel e acum hotel şi chiriaşul meu e un om foarte cumsecade, căci fără bunăvoinţa lui, aş fi azi pe drumuri. Mi-a dăruit o cameră la mansardă.

— Unde locuiau altădată bucătarii şi grăjdarii??

— Exact. Acum locuesc eu şi chelnerii.

— Bine, dar nu poţi lua o cameră la etajul întâi?... Dacă ai închiriat, primeşti doar chirie o sumă importantă.

— Nu primesc nimic. Chiriaşul meu e în concordat preventiv.

— De ce nu l-ai dat afară din prima zi, în care n'a plătit chiria?... întrebă Prea-frumoasa.

— S'a opus legea chiriaşilor, răspunse logic Prinţul.

Prea-frumoasa oftă:

— Noroc că ţi-au rămas moşiile. Altfel ai fi muritor de foame!..

— Nu sunt încă muritor de foame, dar nici moşiile nu mi-au rămas: au fost expropriate în folosul ţăranilor iar partea care mi se cuvenia mie, ca fost proprietar, am vândut-o tot ţăranilor.

— Şi banii?... întrebă Prea-frumoasa.

— Banii, răspunse Prinţul, i-am dat cu dobândă ţăranilor mai de ispravă, să-şi cumpere unelte agricole.

— Foarte cuminte, fu de părere Prea-frumoasa. Ai bani şi tu şi ţăranii.

— De unde? se grăbi Prinţul să dea lămuriri. Ţăranii isteţi au făcut la ţară conace cu băi de onix şi când a scăzut preţul granelor, n'au mai plătit nici capete, nici dobânzi.

— Ia-ţi moşiile înapoi!... zise Prea-frumoasa.

... apoi veni conversiunea datoriilor...

— Nu se poate: S'a votat legea asanării datoriilor agricole.

— Scoate banii dela datornicii din oraş! îl sfătui Prea-frumoasa.

— S'a votat şi legea asanării datoriilor urbane.

— Şi atunci din ce trăeşti? întrebă Prea-frumoasa uimită.

— Sunt funcţionar la Stat.

— Bravo!... făcu Prea-frumoasa. Cel puţin ai o leafă...

— Da. Am leafă dar n'o iau. Nici Statul n'are de unde să plătească. Când o avea el, o să-mi dea şi mie. Până atunci...

— Şi ce spunea la telefon chiriaşul acestui castel? întrebă Prea-frumoasa.

— Că nu-mi mai poate servi masa dacă nu plătesc şi să mă mut. Nu-mi fac nici o inimă rea: Discuţia asta o avem în fiecare dimineaţă!... Dar ce faci?...

Prea-frumoasa închisese ochii şi acum zise:

— Imi pare rău că m'ai sculat din somnul meu de veacuri. Viaţa s'a schimbat prea mult. Prefer să dorm mai departe... — W.

1) Pictorii parizieni au deschis un salon unde îşi vând tablourile pentru obiecte de valoare, în loc de bani. 2) Mas Jodjana, un celebru dansator javanez, se produce actualmente la un varieteu din Berlin. 3) Un inventator american a patentat o „perie cu tanc", care graţie lichidului pe care-l conţine, scoate petele din haine şi pălării, la simpla periere. 4) Jeanette Mac Donald, celebra divă a ecranului, se va căsători în curând cu Robert Ritchie, un bogătaş din Philadelphia. 5) La 31 Decembrie 1932, Franţa a comemorat împlinirea a 50 de ani dela moartea marelui patriot Leon Gambetta. 6) Leitha Assim, un fost pescar din Surabaya are o voce extraordina-

Actual

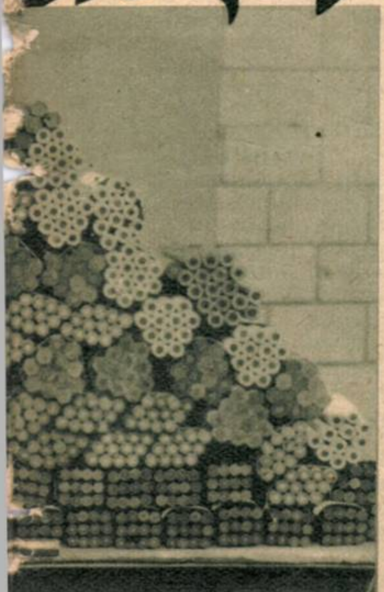

ră şi un muzician olandez, care l-a descoperit, l-a adus în Europa, pentru a-i forma cultura muzicală. 7) Fotografiile noastre reprezintă pe doamnele Frieda Leider, Maria Müller şi Sigrid Onegin, principalele interprete ale spectacolelor wagneriene ce vor avea loc la Beyreuth. 8) Conducătorul unui bazin american a lansat literele plutitoare, grație cărora copilaşii nu numai că nu se plictisesc, dar mai au posibilitatea să şi invețe. 9) Această grămadă de creioane va fi complet întrebuințată pentru inventarierea mărfurilor dintr'un mare magazin berlinez. 10) O asociație franceză de caritate a strâns daruri şi alimente de Crăciun, pe care le-a trimis copilaşilor germani.

ități

TOT FELUL DE *blănuri*

CÂTE milioane de ani vor fi trecut, decând părul de pe trupul omului rărindu-se şi climatul devenind mai aspru, stăpânitorul Pământului a simţit nevoia să-şi acopere părţile expuse frigului, cu pielea şi cu blana luată dela alte animale?

Astăzi, există o întreagă industrie a blănurilor, care-şi schimbă caracterul după latitudine, în Rusia şi la noi, la fel ca în toate ţările cu ierni aspre, această industrie este de imperioasă necesitate. In alte locuri, unde climatul e mai dulce, industria blănurilor nu e decât lux şi ornament. Bineînţeles, că şi prin ţările reci utilul a fost unit cu frumosul şi oamenii caută ca blănurile lor să fie totodată obiecte de podoabă. Când e vorba de blănuri necesare, preţul depinde mult de cel al preţului pielei brute. Când blana e un lux în evaluarea comercială a ei intră şi acel imponderabil care se numeşte „şic" şi care nu poate fi măsurat. Deaceea blănurile preţioase nu ascultă — în ceeace priveşte preţul — nici de legea cererii şi a ofertei, nici de legile aritmeticii simple.

Există o erarhie a blănurilor, dar nu totdeauna cele mai rare sunt şi cele mai căutate. Căci în clasificare intervine un alt factor de o putere suverană, care se numeşte „modă". In 1900, o vulpe neagră, naturală, era mai scumpă decât o vulpe argintie. Câtva timp, petit-gris-ul închis, care de fapt este cel mai frumos, cel mai des la păr, cel mai bogat, era mai scump. Azi, e preferat petit-gris-ul deschis. Inainte de răsboi era necesar ca pieile de Mongolia să fie bine frizate şi încreţite. De câţiva ani nu mai sunt admise decât fără bucle. Astăzi, aproape nimeni nu se mai uită la ele. Asta e *moda*, care nu ţine seama de nici o logică.

Jos: *Pelerină de blană cu manşon;* dreapta: *Pelerină de blană şi manşon, pentru toaletă de seară;* dr. sus: *Joan Crawford poartă o splendidă haină din blană de nurcă.*

In ceeace priveşte centrele de aprovizionare, industria blănăriei se ramifică în cele patru colţuri ale globului. Căutând blana tuturor speciilor şi varietăţilor de animale, care o pot da, ea depinde de toate continentele.

Ar fi foarte greu şi obositor să înşirăm toate animalele cu blană. Ne vom mărgini să alegem dintre diferitele specii, varietăţile cele mai căutate.

Dintre rozătoare, în primul rând, se cuvine să menţionăm şi pe epure. Acest animal e spaima agricultorilor, în aşa fel încât acum vreo cincizeci de ani, în Australia s'au creat institute speciale care să prepare seruri de boale molipsitoare, spre a-l stârpi. Zădarnice de altminteri. Astăzi, Australia nu regretă că n'a isbutit să nimicească epurele, deoarece vinde anual douăzeci de milioane de piei. La noi, industria pieilor de epure nu e desvoltată precum ar putea să fie.

Din aceiaşi familie face parte şi Real Chinchilla, un epure mai mic decât cel dela noi şi care trăeşte prin Peru şi Bolivia. Foarte rar el nu se întrebuinţează decât drept garnitură la alte blănuri. Pentru o mantilă de Real Chinchilla ar fi nevoe de o sută de piei şi ar costa circa şase milioane de lei.

După epure trebue să menţionăm şobolanii, familie foarte numeroasă, care cuprinde vreo 139 de varietăţi, dintre care *„ondatra"*, originar din America de Nord şi cunoscut sub numele de *Lutrul de Hudson* e cel mai interesant. O altă varietate de şobolani este Myopotamul sau castorele de Chili. Nu se întrebuinţează din blana lui decât partea depe pântece, o blană fină, brună deschisă, uşoară şi mătăsoasă la pipăit.

Şi iată însfârşit pe regele rozătoarelor: castorele de Canada. Sunt câteva secole când, acest animal drăguţ, cam sperios, era foarte răspândit în Europa. Râul Bièvre care trece prin Paris s'a numit astfel din pricina castorilor cari populau această apă, căci Bièvre în